

2019

LETNO
POROČILO

BORZEN

Borzen je družba, usmerjena v trajnostni razvoj.

V okviru lastne blagovne znamke Trajnostna energija o pomembnosti učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije informiramo in ozaveščamo različne posameznike in organizacije.

V letu 2019 smo k razmisleku o tem kako lahko soustvarjajo lepši svet povabili mlade v okviru natečaja TRAJNOSTNA ENERGIJA 019: Naše sporočilo za lepši svet. Otroci in mladostniki različnih starostnih skupin so o tem kaj lahko storijo za lepši svet izdelali grafite (sporočila) in jih izobesili po šolah in vrtcih.

Sodelovalo je blizu 900 otrok.
Izobešeni grafiti so dosegli preko 30.000 posameznikov.

**Z NAŠIM
GRAFITOM
ŽELIMO
SPOROČITI,
DA BI BILO
POTREBNO
PONOČI
V MESTIH
UGASNITI VSO
NEPOTREBNO
RAZSVETLJAVO.**

OŠ Ormož, ekipa Sovice.

KAZALO

NAGOVOR DIREKTORJA.....	12
POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA.....	16
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE.....	18
POMEMBNEJŠI DOGODKI.....	22
I. POSLOVNO POROČILO	30
1. Poslovanje družbe v letu 2019.....	31
1.1 Predstavitev družbe.....	31
1.2 Strategija poslovanja in načrti družbe.....	34
1.3 Upravljanje družbe	40
1.4 Upravljanje s tveganji	49
1.5 Zagotavljanje skladnosti s standardi informacijske varnosti in digitalnega poslovanja.....	53
2. Dejavnost operaterja trga z elektriko v Sloveniji	56
2.1 Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter priprava okvirnega obratovalnega voznega reda prenosnega in distribucijskega omrežja	57
2.2 Bilančni obračun	62
2.3 Bilančna shema	70
2.4 Finančna poravnava bilančnega obračuna.....	72
2.5 Izravnalni trg	74
2.6 Zagotavljanje preglednosti delovanja trga z elektriko.....	76
2.6.1 Izmenjava podatkov ter bilančni obračun	76
2.6.2 Ostale aktivnosti povezane z zagotavljanjem preglednosti delovanja trga z elektriko	76
3. Center za podpore.....	80
3.1 Sistem podpor	81
3.2 Podporna shema za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in električne energije	82
3.2.1 Elektrarne v sistemu podpor.....	82
3.2.2 Izplačila podpor	82
3.3 Finančni podatki centra za podpore	86
3.3.1 Financiranje podporne sheme in prispevki.....	87
3.4 Upravljanje z energijo bilančne skupine centra za podpore	88
3.5 Druge dejavnosti centra za podpore	94
3.5.1 Register potrdil o izvoru.....	94
4. Storitve poročanja RRM – REMIT	98
5. Izvajanje programov za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije - TRAJNOSTNA ENERGIJA	102
6. Tržna dejavnost.....	108

7. Trajnostni razvoj.....	112
7.1 Zaposleni.....	114
7.1.1 Notranja organizacijska shema družbe.....	114
7.1.2 Kadrovski kazalci.....	115
7.1.3 Razvoj zaposlenih.....	117
7.1.4 Komuniciranje z zaposlenimi.....	117
7.1.5 Skrb za zaposlene.....	117
7.2 Odgovornost do širše družbene skupnosti.....	119
7.3 Odgovornost do naravnega okolja.....	122
7.4 Sodelovanje in razvoj.....	123
7.4.1 Sodelovanje v strokovnih združenjih in delovnih skupinah.....	123
7.4.2 Pomembnejši projekti in aktivnosti družbe.....	123
7.5 Investicije.....	125
II. RAČUNOVODSKO POROČILO.....	126
1. Revizorjevo poročilo.....	127
2. Računovodski izkazi.....	130
2.1 Bilanca stanja.....	131
2.2 Izkaz poslovnega izida.....	132
2.3 Izkazi denarnih tokov.....	133
2.4 Razporeditev čistega dobička poslovnega leta.....	134
2.5 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	134
2.6 Izkaz gibanja kapitala.....	135
3. Računovodske usmeritve.....	138
4. Pojasnila k računovodskim izkazom.....	142
4.1 Pojasnila postavk v bilanci stanja.....	143
4.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.....	143
4.1.2 Opredmetena osnovna sredstva.....	144
4.1.3 Dolgoročne finančne naložbe.....	145
4.1.4 Odložene terjatve za davek.....	145
4.1.5 Kratkoročne finančne naložbe.....	146
4.1.6 Kratkoročne poslovne terjatve.....	146
4.1.7 Denarna sredstva.....	147
4.1.8 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve.....	147
4.1.9 Kapital.....	148
4.1.10 Rezervacije.....	148
4.1.11 Dolgoročne obveznosti.....	150
4.1.12 Kratkoročne obveznosti.....	151
4.1.13 Izvenbilančna evidenca.....	152
4.2 Pojasnila postavk v izkazu poslovnega izida.....	153
4.2.1 Poslovni prihodki.....	153
4.2.2 Poslovni odhodki.....	154
4.2.3 Stroški materiala in storitev.....	155
4.2.4 Stroški dela.....	155
4.2.7 Finančni prihodki.....	156
4.2.8 Finančni odhodki.....	156
4.2.9 Drugi prihodki in drugi odhodki.....	156

4.2.5 Odpisi vrednosti.....	156
4.2.6 Drugi poslovni odhodki.....	156
4.3 Druga razkritja.....	157
4.4 Dodatna razkritja na podlagi SRS 35.....	158
4.5 Dogodki po datumu bilance stanja.....	164
IZJAVA POSLOVODSTVA.....	165
POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI.....	166
KODEKSI IN PRIPOROČILA.....	167
STIKI Z BORZENOM.....	168
SLOVARČEK.....	169

KAZALO TABEL IN SLIK

Tabela 1: Strateški kazalniki uspešnosti	38
Tabela 2: Kazalniki poslovanja družbe	39
Tabela 3: Matrika tvegan	50
Tabela 4: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu z elektriko v Sloveniji v letu 2019	57
Tabela 5: Letne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb ter število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2016 do 2019	58
Tabela 6: Herfindahl–Hirschman indeks ter delež 5 (CR5) oziroma 10 (CR10) največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah v letih 2016 do 2019	59
Tabela 7: Skupni uvoz in izvoz elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2019	60
Tabela 8: Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2019 v MWh	61
Tabela 9: Povprečne, najvišje in najnižje vrednosti C'_{neg} (C'_+), C'_{poz} (C'_-) in SIPX v letih 2018 in 2019	64
Tabela 10: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letih 2018 in 2019	66
Tabela 11: Količine IGCC/INC v MWh od leta 2013 do 2019	66
Tabela 12: Pozitivna in negativna odstopanja slovenskih bilančnih skupin v letih 2018 in 2019	67
Tabela 13: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin v letih od 2013 do 2019	68
Tabela 14: Kronološki prikaz gibanja članstva v bilančni shemi v letu 2019	71
Tabela 15: Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leti 2018 in 2019	72
Tabela 17: Elektranje v novem sistemu podpor (stanje na dan 31. 12. 2019)	82
Tabela 18: Izplačila podpor v letih 2009 do 2019	83
Tabela 19: Podpore v letu 2019	84
Tabela 20: Primerjava izplačil po tipu med leti 2019 in 2018	84
Tabela 21: Pregled prihodkov in odhodkov centra za podpore v letu 2018 in 2019	86
Tabela 22: Število elektrarn v Eko skupini od leta 2015 do leta 2019	88
Tabela 23: Vsota nazivnih moči elektrarn (v kW) v Eko skupini od leta 2015 do leta 2019	89
Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018	92
Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018	93
Tabela 25: Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2019 (v kWh)	95
Tabela 26: Izobrazbena struktura v deležih na dan 31. december 2018 in 31. december 2019	118
Tabela 27: Bilanca stanja na dan 31. december 2019 in 31. december 2018	133
Tabela 28: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2019	134
Tabela 29: Izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II)	135
Tabela 30: Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2019	136
Tabela 31: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2019	136
Tabela 32: Izkaz gibanja kapitala za leto 2018	137
Tabela 33: Izkaz gibanja kapitala za leto 2019	138
Tabela 34: Preglednica neopredmetenih sredstev	145
Tabela 35: Preglednica opredmetenih osnovnih sredstev	146
Tabela 36: Izkaz gibanja kapitala za leto 2019	147
Tabela 37: Preglednica odloženih terjatev za davek	147
Tabela 38: Preglednica kratkoročnih finančnih naložb	148
Tabela 39: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev	148
Tabela 40: Preglednica denarnih sredstev	149
Tabela 41: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	149
Tabela 42: Preglednica kapitala	150
Tabela 43: Preglednica rezervacij	150

Tabela 44: Preglednica gibanja rezervacij	151
Tabela 45: Preglednica analize občutljivosti	151
Tabela 46: Preglednica dolgoročnih obveznosti	152
Tabela 47: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti	153
Tabela 48: Preglednica poslovnih prihodkov	155
Tabela 49: Preglednica poslovnih odhodkov	156
Tabela 50: Preglednica stroškov materiala in storitev	157
Tabela 51: Preglednica finančnih prihodkov	158
Tabela 52: Preglednica finančnih odhodkov	158
Tabela 53: Prejemki direktorja v letu 2019	159
Tabela 54: Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2019	159
Tabela 55: Preglednica splošnih ključev za leto 2019	160
Tabela 56: Poslovni izid po dejavnostih za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019	163
Tabela 57: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019 z ločeno prikazanimi sredstvi, ki so v upravljanju	165

Slika 1: Dejavnost operaterja trga z elektriko	32
Slika 2: Vloga operaterja trga na trgu z elektriko v Sloveniji	33
Slika 3: 'Hiša strategije'	34
Slika 4: Kapitalska udeležba v družbi BSP d.o.o.	47
Slika 5: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb (ZP) ter število evidentiranih ZP na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2016 do 2019	58
Slika 6: Shema postopka bilančnega obračuna (z navedbo relevantnih členov Pravil)	62
Slika 7: Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C'_{neg} in C'_{poz} ter indeksa SIPX v letu 2019	63
Slika 8: Povprečna dnevna odstopanja slovenskega omrežja v letu 2019	64
Slika 9: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2019	65
Slika 10: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin (BS) v letih 2013 do 2019	68
Slika 11: Število tujih in domačih bilančnih skupin (BS) in bilančnih podskupin (BPS) v letih 2016 do 2019	70
vrednost v EUR brez DDV	72
Slika 12: Količina in število sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z elektriko po letih	74
Slika 13: Delež izravnalnega trga v skupni izravnavi sistema elektroenergetskega sistema Slovenije	75
Tabela 16: Odstotek sklenjenih poslov glede na fazo trgovanja	75
Slika 14: Proizvodnja in izplačila (EUR brez DDV) v letih 2009-2019	83
Slika 15: Primerjava izplačil in proizvodnje med letoma 2019 in 2018	85
Slika 16: Pregled gibanja skupnega števila in moči proizvodnih naprav v Eko skupino	89
Slika 17: Mesečna realizacija Eko skupine v letih 2009 do 2019 [v MWh]	90
Slika 18: Povprečni dnevni profil (primerjava 2019 glede na leta 2016-2018)	91
Slika 19: Logotip blagovne znamke Trajnostna energija	103
Slika 20: Shema notranje organizacije družbe Borzen, d.o.o.	116
Slika 21: Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31. december 2019	117
Slika 22: Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31. december 2019	117
Slika 23: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december 2019	118
Slika 24: Splošno zadovoljstvo deležnikov	121

NAGOVOR DIREKTORJA

Na leto 2019 se oziram v času, ko je bila v Sloveniji že razglašena pandemija zaradi COVID-19. V času, ko sta družbena odgovornost in solidarnost nepogrešljivi. In v trenutkih, ko neizbežno čutimo medsebojno povezanost in soodvisnost.

Upravičeno sem ponosen na rezultate naše družbe v preteklem letu in na vse sodelavce, poslovne partnerje, ki so k temu prispevali – ponovno se je izkazalo, da smo energetske in vsi njegovi akterji medsebojno močno prepleteni. Poslovno leto smo zaključili s čistim dobičkom v višini 1,33 mio EUR, pri tem pa ustvarili za 4,53 mio EUR prihodkov in za 2,90 mio EUR odhodkov.

DRUŽBENA ODGOVORNOST JE POMEMBEN TEMELJ VSAKE DRUŽBE

Pomembnosti družbene odgovornosti se na Borzenu zavedamo že vrsto let, trajnostni razvoj pa je vpet v vse veje našega poslovanja. Kot družbeno odgovorno razumemo tudi sodelovanje in deljenje znanj in izkušenj. Prav leto 2019 pa je bilo na tem področju za Borzen izjemno. Sodelovali smo namreč pri kopici različnih projektov na energetske trgu, zlasti pa smo ponosni na izvedbo petih svetovalnih projektov v okviru razpisov Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat). Pri slednjih smo namreč imeli priložnost svoje znanje in pretekle izkušnje s področja energetskih trgov deliti s kolegi v Moldaviji, Severni Makedoniji in Gruziji pri vzpostavljanju trgov z elektriko v njihovih državah.

TRG Z ELEKTRIKO SE VZTRAJNO SPREMINJA

Vedno bolj trg z elektriko postaja transparenten, pri čemer na ravni naše države Borzen s povečevanjem nabora podatkov o trgu, ki jih javno objavljamo, z izvajanjem storitve poročanja o veleprodajnih poslih, s posredovanjem in deljenjem podatkov ter ostalimi aktivnostmi igra pomembno vlogo. V letu 2019 smo na Borzenu že pričeli z nekaterimi aktivnostmi, ki jih v prihodnje nalaga t.i. 'Clean Energy for Europeans Package' oziroma 'Čista energija za vse Evropejce'. Sicer pa je trg z elektriko zaznamovala manjša porast vrednosti evidentiranih količin zaprtih pogodb, skupna količina je znašala 56.239 GWh, pri tem pa je v primerjavi s preteklim letom upadlo število evidentiranih zaprtih pogodb in je znašalo 62.781 pogodb. Kar se tiče gibanja koncentracije na veleprodajnem trgu podatki iz leta v leto kažejo na povečano koncentracijo, saj je deset največjih bilančnih skupin v letu 2019 evidentiralo nekaj manj kot 96 odstotkov vseh količin zaprtih pogodb. Konec leta je bilo na slovenskem trgu z elektriko sicer prisotnih 52 bilančnih skupin in 18 bilančnih podskupin, kar je primerljivo s preteklimi leti. Slovenija je bila v letu

2019 neto uvoznik električne energije. Neto uvoz je znašal 2.512,5 GWh, kar predstavlja nekaj več kot 17 odstotkov slovenske porabe elektrike.

PODPIRAMO PROIZVODNJO IZ ZELENIH VIROV

V podporni shemi za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov energije in visoko učinkovite soproizvodnje toplote in elektrike, ki jo že preko deset let upravljamo na Borzenu, je bilo ob koncu lanskega leta 3.858 elektrarn s skupno nazivno močjo 417 MW. To predstavlja približno 12 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji. Proizvodnja elektrike v letu 2019 dosega približno povprečno raven preteklih dveh let, medtem ko so izplačila variirala tako glede na zunanje vplive na posamezne proizvodne vire, predvsem vreme, kot tudi spremembo referenčne tržne cene. Proizvodnja enot v podporni shemi v preteklem letu je predstavljala 947,5 GWh, kar je slabih 7 odstotkov slovenske letne porabe, ob tem pa je bilo izplačanih 123 mio EUR podpor, pri čemer je povprečna podpora znašala 129,83 EUR/MWh.

ZNANJE JE TISTO, KI NAM DAJE MOČ

Znanje nam daje moč za sprejemanje pravih odločitev. In to je tudi ključni moto naše blagovne znamke Trajnostna energija, v okviru katere smo v letu 2019 izvedli številne aktivnosti na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije. Pri tem bi predvsem izpostavil postavitev energetske obarvanega igrišča v središču Maribora, odprtje prenovljenega in energetske učinkovitega sedeža Slovenske filantropije, izvedbo dogodkov, natečajev in raziskav, izdelavo okoljske družabne igre in lokalizacijo naših okoljskih risank Lepši svet v angleški jezik.

Na obzorju so novi časi, sledi okrevanje gospodarstva po izrednih razmerah v pričetku leta 2020. Na energetskih trgih pa pričakujem še večji poudarek na obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije, s tem pa je povezana tudi sprememba vlog tradicionalnih akterjev na trgu z elektriko, pri čemer imam v mislih predvsem končnega uporabnika, ki se bo prelevil v aktivnega uporabnika in hkrati proizvajalca.

Dr. Karol Peter Peršolja,
direktor družbe Borzen

**HITRO NA
KOLO - OKOLJE
HVALEŽNO VAM
BO.**

OŠ Puconci, ekipa Klovnese.

POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA

Družba Borzen je v letu 2019 izpeljala različne projekte in aktivnosti, ki podpirajo razvoj slovenskega energetskega trga, s čimer je nadaljevala z uresničevanjem svojega poslanstva operaterja trga z elektriko.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je v letu 2019 deloval v sestavi:

- do 16. aprila 2019:
 - predsednik nadzornega sveta mag. Gorazd Ažman,
 - namestnik predsednika nadzornega sveta Janez Černe,
 - članica nadzornega sveta dr. Alenka Kolar,
- od 17. aprila 2019 dalje:
 - predsednica nadzornega sveta Mojca Kert,
 - namestnica predsednice nadzornega sveta dr. Alenka Kolar,
 - član nadzornega sveta Jure Jemec.

SODELOVANJE S POSLOVODSTVOM DRUŽBE

Sodelovanje posloводства in nadzornega sveta je bilo tvorno in je nadzornikom zagotavljalo tekoče spremljanje poslovanja in realizacijo zastavljenih ciljev družbe. Ocenjujemo, da so bili zastavljeni cilji kakovostno izpolnjeni in da je bilo sodelovanje nadzornega sveta in posloводства družbe uspešno.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Celotni sestav nadzornega sveta Borzena sprejema svojo vlogo nadzornega organa z veliko odgovornostjo in z zavedanjem vloge Borzena kot operaterja trga na slovenskem trgu z elektriko. Nadzorni svet zato od posloводства družbe Borzen in vseh njenih sodelavcev pričakuje ravnanja, ki izražajo vestno, verodostojno in pregledno poslovanje.

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2019 redno spremljal in nadzoroval delo posloводства družbe. Nadzorni svet se je v letu 2019 do 19. aprila 2019 sestel na treh rednih sejah, v novi sestavi po 19. aprilu 2019 dalje pa na devet rednih sejah, eni izredni ter izvedel eno korespondenčno sejo. Na vseh rednih sejah je bilo prisotno tudi poslovodstvo, s katerim sta predsednik in nato predsednica nadzornega sveta v okviru svojih pristojnosti sodelovala tudi v času med rednimi sejami. Glede na velikost družbe ter sestavo in strukturo nadzornega sveta je nadzorni svet ocenil, da za njegovo poslovanje ni potrebno imenovati nobene komisije.

Nadzorni svet je obravnaval zadeve skladno z veljavno zakonodajo, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen,

d.o.o. in Poslovníkom o delu nadzornega sveta. Nadzorni svet v novi sestavi je izvedel razpis za direktorja družbe Borzen in po zaključenem razpisu imenoval direktorja družbe Borzen za mandatno obdobje petih let. Seznanjal se je s četrletnimi poročili posloводства in drugimi rednimi poročili. Nadzorni svet je ves čas spremljal tudi poslovanje podjetja BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri je družba Borzen kapitalsko udeležena v višini 50 odstotkov ter spremljal potek strateškega povezovanja podjetja BSP. Nadzorni svet je sprejel Poslovni načrt družbe za obdobje od leta 2020 do 2022 in obravnaval Strateški načrt družbe Borzen d.o.o. za obdobje od leta 2020 do 2024 ter sprejel Obrazloženo mnenje k strateškemu načrtu. Tekom svojega dela v letu 2019 pa je Nadzorni svet vseskozi nadziral poslovanje družbe v smislu spoštovanja Kodeksa in priporočil Slovenskega državnega holdinga.

Nadzorni svet je v letu 2019 sprejel 78 sklepov, od katerih je 76 realiziranih, 1 v teku ter 1 sklep delno realiziran.

Mojca Kert,
predsednica nadzornega sveta družbe Borzen

POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE

Družba Borzen je poslovno leto 2019 zaključila s čistim dobičkom v višini 1,33 mio EUR. V tem obdobju smo v družbi Borzen ustvarili za 4,53 mio EUR prihodkov in za 2,90 mio EUR odhodkov.

Bilančna vsota družbe Borzen je na dan 31. december

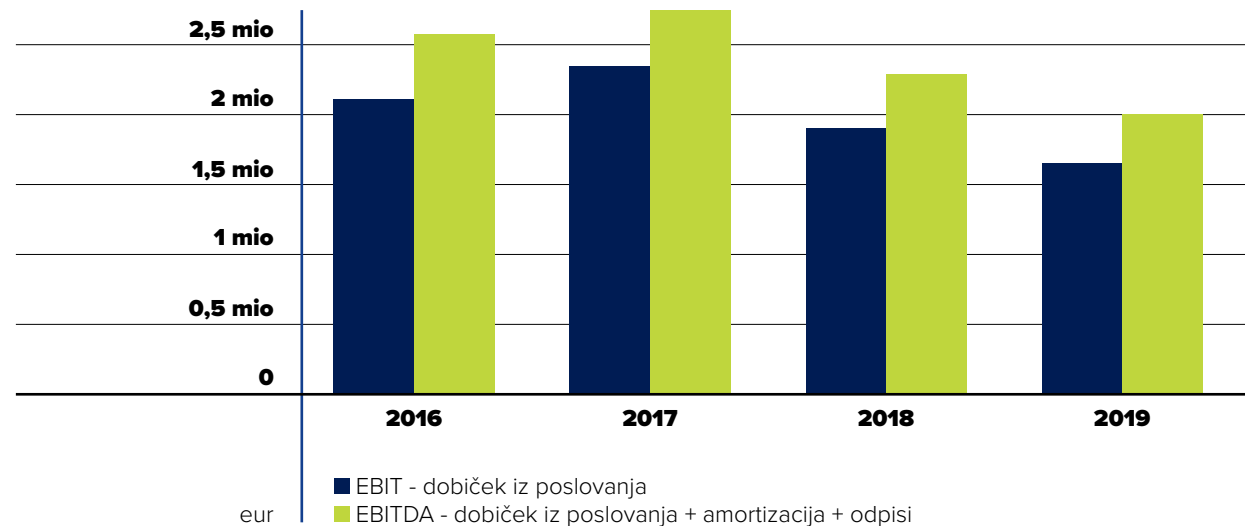
2019 znašala 227,72 mio EUR in se je v primerjavi s predhodnim letom povečala predvsem zaradi višjega presežka sredstev centra za podpore.

Družba na dan 31. december 2019 izkazuje 5,82 mio EUR kapitala.

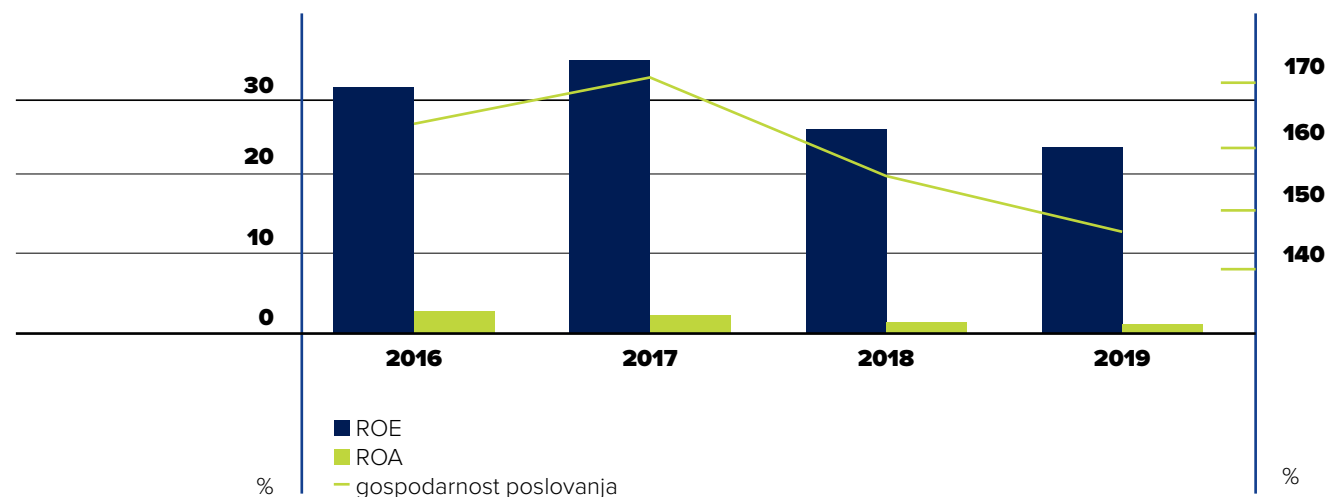
KAZALCI	Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018	Poslovni načrt 2019	Leto 2019
IZ BILANCE STANJA na dan 31. 12.					
Sredstva v EUR	76.335.698	122.433.365	172.339.210	220.754.329	227.719.712
Kapital v EUR	4.435.041	5.130.887	5.491.810	5.738.319	5.822.325
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA					
Prihodki iz poslovanja v EUR	4.348.563	4.532.107	4.344.556	4.037.000	4.213.605
Odhodki iz poslovanja v EUR	2.661.138	2.651.078	2.810.659	2.885.600	2.884.891
Čisti dobiček poslovnega leta v EUR	1.424.774	1.699.773	1.365.804	1.246.509	1.334.017
EBIT – dobiček iz poslovanja v EUR	1.687.425	1.881.029	1.533.897	1.151.400	1.328.714
EBITDA – dobiček iz poslovanja + amortizacija + odpisi v EUR	2.054.681	2.231.117	1.836.404	1.457.700	1.607.838
KAZALNIKI POSLOVANJA					
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	31,1 %	35,5 %	25,7 %	22,2 %	23,6 %
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	2,3 %	1,7 %	0,9 %	0,6 %	0,7 %
EBITDA marža	47,3 %	50,8 %	42,3 %	36,1 %	38,3 %
Gospodarnost poslovanja	163,4 %	171,0 %	154,6 %	139,9 %	146,1 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH na dan 31. 12.					
	31	30	30	32	31

Po koncu poslovnega leta, na dan 31. 12. 2019 niso nastopili nikakršni poslovni dogodki, ki bi bistveno vplivali na rezultat poslovanja 2019.

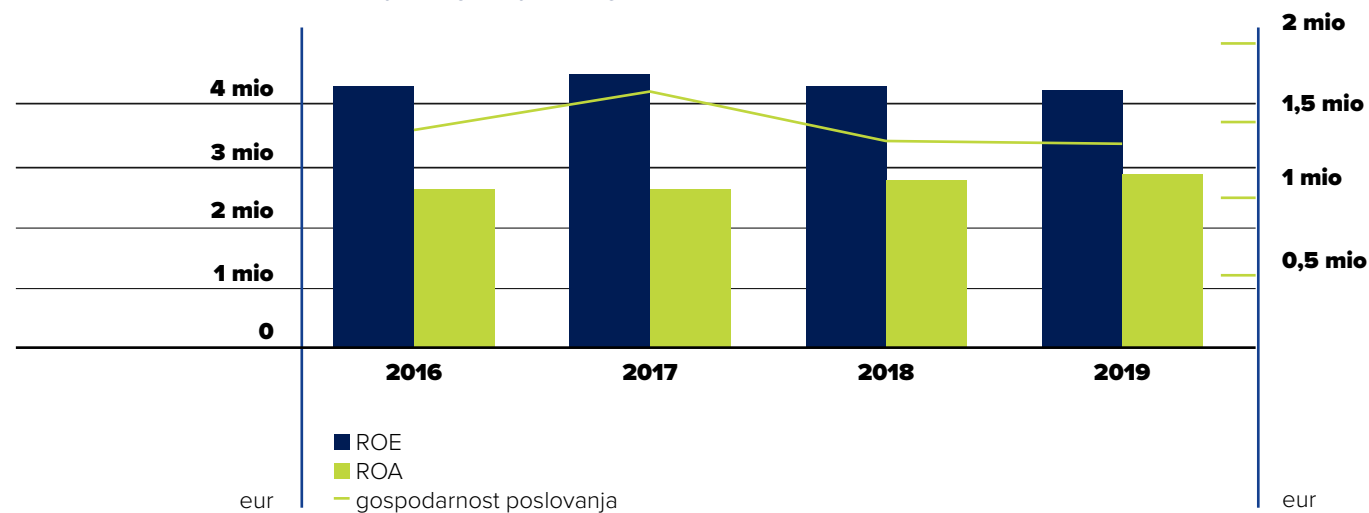
Gibanje EBIT in EBITDA

Donosnost sredstev (ROA), lastniškega kapitala (ROE) in gospodarnost poslovanj

Prihodki in odhodki iz poslovanja ter gibanje čistega dobička

TRG Z ELEKTRIKO

Število članov (bilančna shema)

2018	2019
74	70

Število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi

2018	2019
109.113	107.947

Količine (TWh) elektrike iz evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi

2018	2019
83,1	84,3

IZRAVNALNI TRG

Število članov

2018	2019
34	34

Število sklenjenih poslov

2018	2019
3.224	4.751

Količina sklenjenih poslov (GWh)

2018	2019
128,6	140,3

PODPORNA SHEMA

Število naprav v shemi

2018	2019
3.859	3.858

Količina (GWh) proizvedene elektrike, naprav vključenih v shemo

2018	2019
937,9	947,4

Izplačila (EUR) za proizvedeno elektriko elektrarnam v shemi po pogodbah

2018	2019
135,1 mio	123 mio

LETO 2019

POMEMBNEJŠI DOGODKI

S 1. januarjem pričetek uporabe novih Pravil za delovanje trga z elektriko, ki poleg drugih sprememb implementirajo tudi zahteve prve faze harmonizacije Uredbe o določitvi smernic za izravnavo električne energije (EU) 2017/2195.

JANUAR

Javnosti predstavljena nova družabna igra o trajnostni energiji – igralne karte.

MAREC

FEBRUAR

Na voljo nove epizode okoljskih risank Lepši svet, ki so bile pripravljene v sodelovanju z RTV Slovenija in med šolskimi zimski počitnicami tam tudi premierno predvajane.

Pričetek javne obravnave predloga pravil za prekinitvev in ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti (v sodelovanju s sistemskim operaterjem).

Začetek tehnične pomoči »Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji« v sklopu EU4Energy projekta, kjer Borzen sodeluje skupaj z družbo BSP.

Razširjena objava podatkov bilančnega obračuna na spletni strani, vezano na nova Pravila za delovanje trga z elektriko.

<p>Prva seja nadzornega sveta v novi sestavi: Mojca Kert, predsednica; dr. Alenka Kolar, namestnica predsednice; Jure Jemec, član.</p> <p>Zaključek svetovalnega projekta za Gruzijo »Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji« v okviru razpisa Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat).</p> <p>APRIL</p>	<p>Javna predstavitev Borzenovega družbeno dogovornega projekta - Energetska prenova in postavitve samooskrbne sončne elektrarne v stavbi, kjer deluje Slovenska filantropija in je v lasti Mestne občine Ljubljana.</p> <p>Zaključek svetovalnega projekta za Severno Makedonijo »Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej« v okviru razpisa Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat).</p> <p>Začetek projekta NEDO-Fleks, ki naslavlja problem prožnosti in vzdržnosti elektroenergetskega sistema in pametnih skupnosti.</p> <p>JUNIJ</p>	<p>Mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja na Borzenu, ponovno izvoljen v upravni odbor Europexa.</p> <p>Borzenova tradicionalna konferenca Trajnostna energija lokalno 019 z naslovom 'Na preseku zelenih priložnosti'.</p> <p>Pričetek sodelovanja v projektu KOC ENERGIJA - Kompetenčni center za razvoj kadrov v energetiki.</p> <p>SEPTEMBER</p>
<p>MAJ</p> <p>V sodelovanju s CDI Univerzumom izvedeni Dnevi trajnostnega razvoja za občane vseh starostnih skupin.</p> <p>Andraž Šavli, pomočnik direktorja energetskega področja na Borzenu, je dobil vnovičen mandat predsednika Sekcije za izmenjavo podatkov na energetske trgu.</p>		<p>JULIJ</p> <p>Objavljena Navodila za evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v primeru, ko ponudnik storitev izravnave ponuja storitve, ki posegajo v prevzemno-predajna mesta, ki bilančno pripadajo drugemu članu bilančne sheme (ureditev umestitve t.i. neodvisnega agregatorja po EU zakonodajnemu paketu CEP na slovenski trg z elektriko glede na trenutno stanje preostale regulative).</p> <p>OKTOBER</p> <p>Aktualnemu direktorju družbe Borzen, dr. Karolu Petru Peršolji, podeljen nov petletni mandat vodenja družbe.</p> <p>V Uradnem listu objavljena Pravila o spremembi in dopolnitvi Pravil za delovanje trga z elektriko ki se nanašajo na postopke prehoda iz urnega na 15-minutni obračunski interval (bilančnega obračuna).</p> <p>Začetek mednarodnega projekta FARCROSS, ki se izvaja v okviru Obzorja 2020 in katerega namen je izvajanje fizičnih in postopkovnih ukrepov za bolj učinkovito izrabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti s ciljem izboljšanja integracije elektroenergetskih trgov.</p> <p>Pričetek svetovalnega projekta za Moldavijo »Pomoč pri krepitvi zmogljivosti pri prenosu določb pravil trga z električno energijo v Moldaviji«.</p>

LETO 2020

Spremembe produktov in ponudb na izravnalnem trgu, vezana na vključitev slovenskega borzenga trga v SIDC (enotno znotrajdnevno spajanje trgov, projekt XBID).

Uspešna izvedba dražbe, kjer je bila prodana vsa električna, ki jo bodo v letu 2020 proizvedle elektrarne, vključene v Eko skupino Borzenovega centra za podpore.

Zaključek Borzenovega nagradnega natečaja »TRAJNOSTNA ENERGIJA 019: Naše sporočilo za lepši svet«, kjer je sodelovalo skoraj 900 otrok.

Borzenove okoljske risanke Lepši svet na voljo tudi v angleškem jeziku.

NOVEMBER

DECEMBER

Uspešno je bila opravljena zunanja kontrolna presoja po standardu ISO/IEC 27001:2013 za zagotavljanje informacijske varnosti.

Zaključek svetovalnega projekta za Gruzijo »Pomoč pri pripravi standardnih pogojev za neposredne pogodbe za nakup in prodajo elektrike ter postopka registracije v Gruziji« v okviru razpisa Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat).

Znana zmagovalka Borzenovega natečaja za najboljšo magistrsko delo na temo trajnostne energije 2019. Urša Mrhar z magistrskim delom »Analiza in predlog prenove obstoječe stavbe s stališča potresne odpornosti in energijske učinkovitosti«.

Postavitev energetske obarvanega igrišča v Mariboru, kjer lahko obiskovalci na zabaven in poučen način spoznajo trajnostno energijo.

DVD-ji z drugo sezono risank Lepši svet 2 oplemeniteni s poučnim priročnikom so bili brezplačno poslani v vse slovenske osnovne šole, vrtce in knjižnice.

Objavljen natečaj za najboljše magistrsko delo na temo trajnostne energije 020.

Posredovanje zgodovinskih podatkov za storitev REP-AGEN, ki Agenciji za energijo omogoča dostop do trgovalnih podatkov segmenta izravnalnega trga operaterja trga (rezerva za nadomestitev) in s tem dopolnjuje podatke, ki jih Agencija za energijo pridobi od ACER.

FEBRUAR

JANUAR

Slavnostna razglasitev najboljših inovacij trajnostne energetike za leto 2019, kjer je slavilo podjetje RIKEMA z inovativno napravo za sproizvodnjo toplote in elektrike iz lesne biomase.

Prejem priznanja Informacijskega pooblaščenca Republike Slovenije za pridobitev certifikata po standardu za sistem vodenja varovanja informacij ISO/IEC 27001:2013 in s tem povezanimi prizadevanji za zavarovanje osebnih podatkov.

Objavljeni humorni video nasveti na temo učinkovite rabe energije.

Začetna objava podatkov za pomoč udeležencem trga pri pripravi prehoda na 15-minutni obračunski interval, ki je napovedan za 1. januarja 2021 (testne 15min cene, 15min preostali diagram).

Vlada RS je v tem času sprejela 'Odlok o začasni oprostitvi plačila prispevka za zagotavljanje podpori proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za končne odjemalce odjemne skupine NN brez merjenja moči in gospodinjstve odjemalce električne energije', istočasno pa so se razmere na trgu že odrazile na predloge

po zamikih plačil omenjenega prispevka. Navedeno ne bo imelo vpliva na izplačevanje podpor vsem upravičencem v letu 2020.

V letu 2020 se vezano na izredne razmere pričakuje zmanjšanje porabe električne energije, kar bo vplivalo na zmanjšane prihodke od delovanja operaterja trga z elektriko. Vsaj na kratek rok pa vplivov na stabilnost delovanja

MAREC

Vlada RS je 12. marca v državi razglasila epidemijo koronavirusa, COVID-19. Na Borzenu smo temu prilagodili svoje poslovanje, pri tem pa zagotovili izvajanje vseh ključnih funkcij gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko. Z namenom upravljanja poslovanja družbe v kriznih časih je bila ustanovljena posebna krizna skupina; zagotovili smo zaščito vseh zaposlenih in razkuževanje v poslovnih prostorih; vzpostavili smo delo od doma; transparentno in ažurno smo komunicirali z vsemi deležniki preko različnih kanalov; kjer je bilo mogoče, smo za naše deležnike poenostavili postopke poslovanja z nami; posebno pozornost smo z različnimi aktivnostmi namenili neprekinjenemu poslovanju ter zagotavljanju IT storitev; aktivno smo spremljali in se odzivali na aktualne spremembe, ki so bile posledica interventne zakonodaje in situacije na trgu električne energije. Ustrezno smo preverili vplive na denarne tokove in likvidnost ter zagotovili zmanjšanje stroškov, kjer je bilo to mogoče.

elektroenergetskega sistema ni pričakovati, saj so glede na dostopne podatke tudi druge družbe sprejele zaščitne ukrepe.

Še nadalje bomo spremljali dogajanje na energetske in finančnem trgu ter v primeru morebitnih izpostavljenosti ustrezno odreagirali, po potrebi pa pripravili tudi rebalans poslovnega načrta.

**STOP
ODPADKOM.**

IV. OŠ Celje,
ekipa Fackini ekologi 3.

1. POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2019

1.1 PREDSTAVITEV DRUŽBE

O DRUŽBI

Družba Borzen, d.o.o. je bila ustanovljena 28. marca 2001 na podlagi določil Energetskega zakona za izvajanje nalog obvezne gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo. Od sredine leta 2007 je Borzen v izključni lasti Republike Slovenije.

Osnovna dejavnost družbe Borzen je **izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko**. Na podlagi javnega pooblastila Borzen skladno s četrtem odstavkom 97. člena Energetskega zakona EZ-1 izdaja naslednje predpise:

- Pravila za delovanje trga z elektriko, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo;
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo;
- Pravila za delovanje centra za podpore, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Vlade.

Z omenjenimi pravili Borzen pomembno določa delovanje trga elektrike kot tudi podrobnosti glede državne podporne sheme za elektriko iz OVE in SPTE. Kot **operater trga** Borzen s svojimi storitvami zagotavlja in omogoča usklajeno delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema: vodenje bilančne sheme, evidentiranje bilateralnih pogodb, izdelava okvirnega voznega reda ter bilančni obračun in finančno poravnavo bilančnega obračuna. Poleg navedenih so tu še naloge, povezane z vzpostavitvijo in delovanjem izravnalnega trga, kjer sistemski operater kupuje oziroma prodaja energijo za izravnavo odstopanj elektro sistema. Borzenov **center za podpore** operativno izvaja podporno shemo za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in visoko učinkovite soproizvodnje toplote in elektrike. Prav tako Borzen zagotavlja delovanje in tehnično upravlja Register potrtil o izvoru v Republiki Sloveniji, ki je temeljno orodje za zagotavljanje sledljivosti porekla oziroma izvora proizvedene elektrike v Sloveniji. V okviru lastne blagovne znamke

TRAJNOSTNA ENERGIJA Borzen izvaja tudi **dejavnosti informiranja, ozaveščanja in usposabljanja** o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije ter na ta način uresničuje zakonske naloge in podpira okoljevarstvene politike preko osveščanja javnosti.

Poleg nalog gospodarske javne službe družba opravlja tudi **storitve kliringa in informacijske storitve za podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., storitve poročanja RRM – REMIT** ter **svetovalne storitve s področja energetike**.

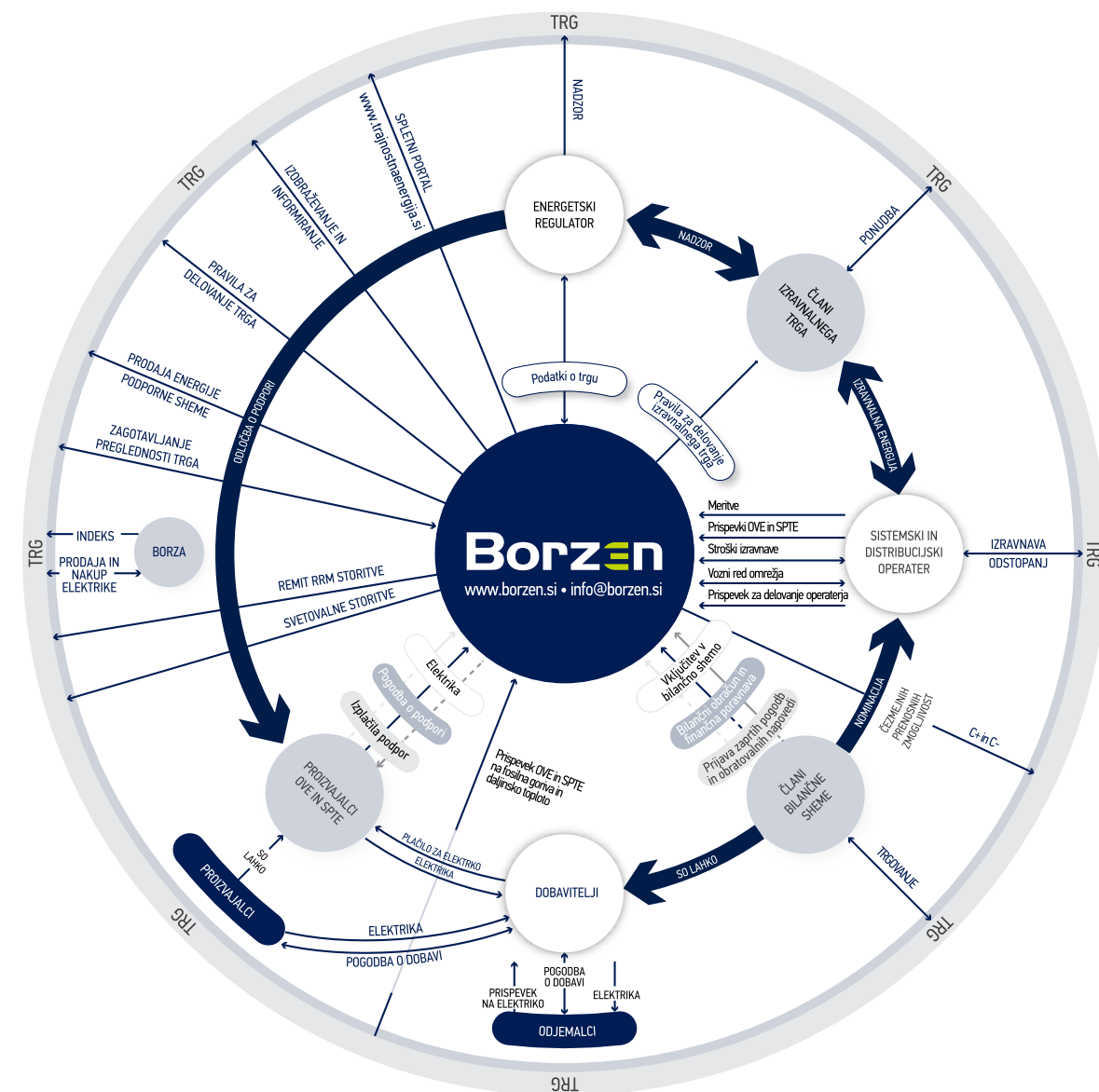
1. POSLOVNO POROČILO

OPERATER TRGA Z ELEKTRIKO	
Vodenje bilančne sheme (vstop na trg)	Center za podpore Podporna shema OVE in SPTE - sklepanje pogodb o podporah in izplačevanje podpor - upravljanje s sredstvi sheme - upravljanje z energijo sheme
Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter izdelava okvirnega voznega reda	Register potrdil o izvoru
Bilančni obračun	Infomiranje o OVE in URE
Izravnalni trg	Portal Trajnostna energija
Poročanje RRM (REMIT)	
Obračun in finančna poravnava	
Zagotavljanje urejenega in preglednega trga z elektriko	
Svetovanje s področja energije	

Slika 1: Dejavnost operaterja trga z elektriko

OSEBNA IZKAZNICA

POLNO IME PODJETJA	Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.
SKRAJŠANO IME PODJETJA	Borzen, d.o.o.
NASLOV	Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija
TELEFON	01 620 76 00
TELEFAKS	01 620 76 01
E-POŠTA	info@borzen.si
SPLETNA STRAN	www.borzen.si
OSNOVNA DEJAVNOST	66.110 Upravljanje finančnih trgov
MATIČNA ŠTEVILKA	1613383000
DAVČNA ŠTEVILKA	27799468
ŠTEVILKA VPISA V SODNI REGISTER	1/34438/00
DATUM VPISA V SODNI REGISTER	28. marec 2001
KRAJ VPISA V SODNI REGISTER	Okrožno sodišče v Ljubljani
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	1.963.279 EUR
DIREKTOR DRUŽBE	dr. Karol Peter Peršolja
PREDSEDNICA NADZORNEGA SVETA	Mojca Kert

Slika 2: Vloga operaterja trga na trgu z elektriko v Sloveniji

1.2 STRATEGIJA POSLOVANJA IN NAČRTI DRUŽBE

POSLANSTVO IN VIZIJA

Slika 3: 'Hiša strategije'

VREDNOTE

STROKOVNOST

- Imamo, uporabljamo, nadgrajujemo in delimo strokovno znanje.
- Smo samokritični in poznamo lastne zmožnosti ter priznamo napako.

ODGOVORNOST

- Odgovorni smo do trga.
- Odgovorni smo do soljudi.
- Odgovorni smo do Borzena.
- Odgovorni smo sami do sebe.
- Za svoja dejanja prevzemamo polno odgovornost.

ZAUPANJE

- Zaupamo v trg.
- Zaupamo vase.
- Zaupamo v sodelavce.
- Zaupamo v Borzen.
- Zaupanje razumemo kot privilegij.

KREATIVNOST, INOVATIVNOST

- Kreativno dosegamo cilje.
- Trudimo se izboljšati obstoječe – napredek.
- Spodbujamo novo – razvoj.
- Iščemo izzive.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- Dosegati zadovoljivo donosnost.
- Z operativno odličnostjo zagotavljati učinkovito delovanje.
- Utrjevanje obstoječih dejavnosti in prevzemanje nalog s sinergijskimi učinki s storitvami, ki jih opravlja Borzen v okviru gospodarske javne službe.

VPLIV GOSPODARSKIH IN ZAKONODAJNIH RAZMER NA POSLOVANJE IN URESNIČEVANJE RAZVOJNE STRATEGIJE V LETU 2019

Gospodarska rast v Sloveniji se bo po napovedih Banke Slovenije (v nadaljevanju: BS) po solidni rasti v preteklih nekaj letih tekom leta 2019 in v prihodnjem letu nekoliko upočasnila, vendar naj bi ostala višja od povprečja evrskega območja. Dejavniki znižanja izhajajo predvsem iz mednarodnega okolja, medtem ko domači dejavniki ostajajo vzpodbudni. Bruto domači proizvod naj bi se po napovedih BS iz junija 2019 v letošnjem letu povečal za 3,2 odstotka, v naslednjih dveh letih pa naj bi se rast gibala nekoliko pod 3 odstotki. Upočasnitev izhaja predvsem iz zunanjih faktorjev – nekoliko nižje rasti tujega povpraševanja in postopnega prehajanja v zrelejše obdobje poslovnega cikla. Tveganja, ki bi lahko povzročila šibkejšo gospodarsko rast, so po mnenju BS izrazitejša in izhajajo pretežno iz zunanjega okolja. Med njimi velja ločeno omeniti geopolitična tveganja v zvezi s ceno nafte, ki imajo neposreden vpliv na energetski sektor, ter obstoječe ali najavljene protekcionistične ukrepe. V te ocene še niso zajeti pomembni dogodki v zelo bližnji preteklosti, predvsem grožnje javnemu zdravju ter morebitna ponovitev migrantske krize.

Trend povečanih investicij v obnovljive vire energije s ciljem doseganja minimalnih deležev, določenih z Direktivo 2009/28/ES, se je v Sloveniji docela umiril že leta 2015. V decembru leta 2016 je bil izveden prvi razpis Agencije za energijo za nove vstopne v podporo shemo, ki so mu sledili še razpisi septembra 2017, februarja 2018, decembra 2018, junija 2019 ter decembra 2019. Kljub izvedenim razpisom je realizacija projektov (in njihov dejanski vstop v podporo shemo) trenutno zelo slaba. Sodeč po trenutnih podatkih Slovenija končnega cilja 25 odstotkov OVE v bruto končni rabi do leta 2020 ne bo dosegla.

Slovenija je imela v letu 2019 na ravni trga za dan vnaprej preko mehanizma spajanja trgov spojene vse tri meje z elektroenergetskimi interkonekcijami (Italija, Avstrija, Hrvaška). V novembru 2019 je prišlo do spojitve tudi na segmentu znotrajdnevni trgov v okviru projekta XBID (oz. SIDC). Hkrati so leta 2019 na podlagi sodelovanja med BSP d.o.o. in nemško borzo EEX začeli kotirati tudi finančni terminski produkti, vezani na slovensko (BSP) ceno na trgu za dan vnaprej. Slovenija je še vedno ena redkih držav, ki - zahvaljujoč plodnemu sodelovanju med operaterjem trga, borzo ter sistemskim operaterjem - že več let uspešno integrira segment znotrajdnevnega trgovanja in izravnalnega trga z elektriko.

Pravila o spremembah in dopolnitvah pravil za delovanje trga z elektriko, katerih cilj je skrajšanje postopka bilančnega obračuna ter druge prilagoditve za učinkovitejše delovanje trga z elektriko, so bila sprejeta in objavljena v Uradnem listu RS v novembru 2018, z začetkom uporabe 1. januarjem 2019. V letu 2019 so torej nova Pravila prešla v praktično rabo, vključno denimo z objavo razširjenega nabora podatkov bilančnega obračuna. V juliju 2019 so bila objavljena tudi posebna navodila, ki urejajo umestitev t.i. »neodvisnega agregatorja« (termin, ki ga je uvedel nov EU zakonodajni paket CEP) na slovenski trg elektrike, predvsem v kontekstu ponujanja storitev iz-

ravnave sistemskemu operaterju. Zaradi zagotovitve pogojev urejenega prehoda je bil tekom leta 2019 kot manjša sprememba Pravil sprejet tudi odlog uveljavitve 15-minutnega obračunskega intervala. Datum prehoda je bil prestavljen na 1. januar 2021.

Močna prepletenost Borzena z evropskimi in slovenskimi zakonodajnimi razmerami ter situacijo in trendi na energetskih trgih, je vplivala na zastavljanje in uresničevanje ciljev družbe, kar se je odražalo tudi v poslovanju preteklega leta.

DOSEŽENI STRATEŠKI IN LETNI NAČRT V LETU 2019

V preteklem letu smo sledili zastavljeni strategiji in ciljem družbe.

NAČRTOVANI CILJI ZA 2019	IZPOLNJEVANJE CILJEV V 2019
Sodelovanje v razvojnih slovenskih in mednarodnih projektih energetskega trga	Sodelovanje v različnih delovnih skupinah na področju razvoja energetskega trga, med pomembnejšimi pa na primer sodelovanje v okviru združenja Europex, Sekcije za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (IPET) in Slovenskega združenja za energetska ekonomika (SAEE). Borzen je bil uspešen na razpisih Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat). Izvedli smo pet svetovalnih projektov, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> • Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji. • Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej; • Pomoč pri pripravi pravil in okvirne pogodbe za nakup električne energije v Moldaviji. • Pomoč pri pripravi standardnih pogojev za neposredne pogodbe za nakup in prodajo elektrike ter postopka registracije v Gruziji. • Pomoč pri krepitevi zmogljivosti pri prenosu določb pravil trga z električno energijo v Moldaviji (še v izvajanju).
Projekt PAKT – pametne naprave, modeli ter platforme v aktivnem omrežju	V okviru projekta bo vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura, z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operaterja trga. Projekt ne bo ustvarjal prihodkov, temveč gre za sodelovanje v razvojnem konzorciju, ki je bil uspešen s prijavo na razpis SPIRIT. Projekt smo začeli izvajati 1. julija 2017 in traja tri leta. Vloga Borzena je vzpostavitev in upravljanje agregacijsko trgovalne platforme.
Projekt FARCROSS – Facilitating Regional Cross-border Electricity Transmission through Innovation	Projekt se izvaja v okviru programa Obzorje 2020. Začel se je v oktobru 2019, trajanje je štiri leta. Temeljni namen projekta bo optimizacija izrabe fizične (čezmejne) elektroenergetske infrastrukture s ciljem razvoja rešitev, kar vključuje tako fizične posege kot spremembe postopkov, ki bi povečale možne pretoke moči na enaki fizični infrastrukturi (čezmejni vodi).

NAČRTOVANI CILJI ZA 2019	IZPOLNJEVANJE CILJEV V 2019
Projekt NEDO-Fleks	Projekt NEDO-Fleks, ki se je pričel sredi leta 2019, naslavlja problem prožnosti in vzdržnosti elektroenergetskega sistema in pametnih skupnosti. Razvili bomo krmilni sistem baterijskega hranilnika električne energije, napredne algoritme sistema WAMS, nove module k področnemu sistemu upravljanja z energijo, platformo za obveščanje in nadgrajeno platformo za prožnost trga, ki bodo omogočali trajnostni razvoj, zanesljivejšo oskrbo z električno energijo v izrednih razmerah, učinkovito rabo energije, multifunkcionalno rabo opreme in maksimalno vključitev prosumerjev na elektroenergetske trge.
Razvoj storitev centra za podpore	Z željo slediti trendom digitalizacije ter hkrati večje prijaznosti do uporabnika imamo za uporabnike storitev centra za podpore vzpostavljen spletni portal, ki omogoča enostavno in hitro izdajo računov, oddajo vlog, pregledovanje podatkov o proizvodnji, spremembo kontaktnih podatkov ter dostop do novic, vezanih na podpore. V spletni portal je registriranih že več kot 1.350 uporabnikov.
Pozornost in prijaznost do deležnikov	Izvedba analize zadovoljstva deležnikov in različnih aktivnosti, predvsem na področju komuniciranja z deležniki; z večjim vključevanjem deležnikov kot tudi z bolj usmerjeno komunikacijo in novimi vsebinami.
Trajnostni razvoj	Kakovostno in zanesljivo izvajanje osnovnih dejavnosti operaterja trga z elektriko in centra za podpore, izvajanje dejavnosti informiranja in ozaveščanja o trajnostni energiji, ohranjanje Certifikata družbeno odgovorno podjetje in Družini prijazno podjetje, priprava Trajnostnega poročila skladno z GRI standardi.
Optimizacija poslovnih procesov in kakovosti poslovanja	Stalna optimizacija določenih poslovnih procesov ter informacijska podpora poslovnim procesom.

KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE

Celovito kakovost poslovanja dosegamo z znanjem in strokovnostjo zaposlenih, zasledovanjem vrednot, vizije ter poslanstva Borzena. V času gospodarskih sprememb družba deluje s povečano stopnjo odgovornosti in preišljenim sprejemanjem odločitev, da

lahko v največji možni meri zagotovi obstoječe zaupanje v poslovanje družbe. Ključne kazalnike za primerjavo uspešnosti poslovanja družbe spremljamo z uravnoteženim sistemom kazalnikov kot sistemom strateškega vodenja.

Spodaj so prikazani izbrani strateški kazalniki uspešnosti.

	LETO 2017	LETO 2018	POSLOVNI NAČRT 2019	LETO 2019
Prihodki (v EUR)	4.581.099	4.494.848	4.437.000	4.526.725
EBIT - dobiček iz poslovanja (v EUR)	1.881.029	1.533.897	1.151.400	1.328.714
EBIT marža	41,5 %	35,3 %	28,5 %	31,5 %
EBITDA marža	50,8 %	42,3 %	36,1 %	38,3 %
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	1,7 %	0,9 %	0,6 %	0,7 %
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	35,5 %	25,7 %	22,2 %	23,6 %
Gospodarnost poslovanja	171,0 %	154,6 %	139,9 %	146,1 %
Prihodki na zaposlenega (v EUR)	147.196	144.814	130.226	138.148
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	119.314	114.447	99.797	105.302
Čas, potreben za izdelavo mesečnega bilančnega obračuna (v delovnih dneh)	14	13,8	12	3,4
Čas, potreben za pripravo in pošiljanje pogodbe o zagotavljanju podpore in Eko pogodb (v delovnih dneh)	8,5	8,8	8	7,8
Zadovoljstvo strank	94 %	87 %	nad 80 %	95 %

Tabela 1: Strateški kazalniki uspešnosti

Kazalnik izvedbe bilančnega obračuna prikazuje število delovnih dni za izvedbo bilančnega obračuna – od formalnega roka za prejem podatkov (ki ni nujno dejanski) do izdaje BO1. BO2 se zaradi poenostavitve za vse vpletene izvaja skupaj z BO1 za naslednji mesec. Realizacija 2018 in plan 2019 izvirata iz predhodnega modela BO oziroma predvidevanj pred dejansko uveljavitvijo.

Kazalnik priprava in pošiljanje pogodbe o zagotavljanju podpore predstavlja število dni, potrebnih za pripravo pogodbe o zagotavljanju podpore in Eko pogodbe, šteto od prejema popolne vloge oziroma datuma obvestila Agencije za energijo o dokončnosti odločbe o dodelitvi podpore.

Zadovoljstvo strank spremljamo s periodičnimi anketami o zadovoljstvu, pri čemer ločeno izmenično na dve leti izvajamo ankete zadovoljstva na področju delovanja operaterja trga (ta je bila opravljena v letu 2018) in centra za podpore (ta je bila opravljena v letu 2017).

V nadaljevanju so prikazani ostali kazalniki poslovanja družbe.

DRUGI KAZALNIKI POSLOVANJA	LETO 2017	LETO 2018	POSLOVNI NAČRT 2019	LETO 2019
Stopnja osnovnosti investiranja	1,5 %	1,1 %	1,0 %	0,9 %
Stopnja dolgoročnosti investiranja	1,8 %	5,2 %	13,2 %	13,7 %
Celotni dobiček pred obdavčitvijo (v EUR)	1.917.723	1.673.881	1.538.900	1.623.585
Gospodarnost poslovanja	171,0 %	154,6 %	139,9 %	146,1 %
Delež stroškov dela v dodani vrednosti	40,7 %	46,0 %	52,3 %	49,7 %
Obvladovanje stroškov materiala in storitev (v EUR)	832.278	911.035	943.300	998.519
Stopnja lastniškosti financiranja	4,2 %	3,2 %	2,6 %	2,6 %
Stopnja dolgoročnosti financiranja	4,3 %	3,3 %	2,7 %	2,7 %
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	2,796	2,870	2,685	2,867
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti	0,542	0,294	0,312	0,299
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti	0,768	0,440	0,426	0,413
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	1,024	0,980	0,892	0,887

Tabela 2: Kazalniki poslovanja družbe

PRIČAKOVANE RAZMERE IN KLJUČNE PRIORITETE DRUŽBE ZA LETO 2020

Na delovanje Borzena bodo tudi v letu 2020 vplivale razmere tako na slovenskem kot tudi mednarodnem energetskega trgu, ki so posledica zakonodajnih okvirov in splošnih gospodarskih razmer.

Tendenčno se okolje tako v Sloveniji kot tudi v Evropi giblje v smeri večje integracije in »poglabljanja« trgov, kar bo vplivalo tudi na poslovanje družbe.

V nadaljevanju je strnjenih nekaj ključnih prioritete, ki jih bo družba zasledovala v letu 2020 in so del kontinuiranega izvajanja dolgoročne strategije družbe:

- doseganje planskih kazalnikov ROA in ROE,
- doseganje planske EBITDA marže,
- z operativno odličnostjo zagotavljati učinkovito izvajanje nalog operaterja trga v korist celotnega trga, vključno s pripravo na prehod na 15-minutni obračunski interval,
- prilagoditev modela trga zaradi sprememb povezanih s CEP, omrežnimi kodeksi ter drugo regulativo,
- uveljavljanje centra za podpore kot osrednje referenčne točke za OVE v Sloveniji,

- prilagoditve delovanja sistema potrdil o izvoru glede na spremembe regulative ter potrebe uporabnikov,
- doseganje ključnih javnosti in krepitev družbeno odgovorne drže podjetja,
- zagotavljanje strokovnega, kakovostnega, učinkovitega in uporabnikom prilagojenega izpolnjevanja zahtev poročanja skladno z REMIT direktivo,
- vpetost družbe na mednarodnem energetskega parketu,
- udejstvovanje na področju svetovalnih storitev, s poudarkom na energetskega trgu.

1.3 UPRAVLJANJE DRUŽBE

IZJAVA O UPRAVLJANJU

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe skladno s 70. členom Zakona o gospodarskih družbah in 3.4.1. točko Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države podajata Izjavo o upravljanju, ki smiselno podaja vsebine, kot jih zahteva 70. člen Zakona o gospodarskih družbah za javne delniške družbe.

1. SKLICEVANJE NA KODEKS KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Družba Borzen, d.o.o. smiselno sledi priporočenim standardom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je sprejela uprava Slovenskega državnega holdinga d.d. (SDH) dne 17. 5. 2017, omenjeni Kodeks pa je javno dostopen na spletni strani izdajatelja Kodeksa.

Dalje družba Borzen, d.o.o. od sprejema smiselno sledi priporočenim standardom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je sprejela uprava Slovenskega državnega holdinga d.d. (SDH) dne 28. 11. 2019, omenjeni Kodeks pa je javno dostopen na spletni strani izdajatelja Kodeksa.

2. BORZEN, D.O.O. PRI UPRAVLJANJU ODSTOPA OD NASLEDNJIH DOLOČB:

Posamezna odstopanja od zgoraj navedenega Kodeksa so skupaj z navedbo razlogov razkrita v nadaljevanju te izjave.

Glede na velikost družbe ter način njenega upravljanja, vključno z velikostjo nadzornega sveta, določene določbe Kodeksa za Borzen, d.o.o. niso uporabljive in jih zato pri upravljanju niti ni mogoče upoštevati.

Pri tem gre za naslednja določila Kodeksa:

ŠTEVILKA V KODEKSU	ZAVEZUJE BORZEN	BORZEN UPOŠTEVA	OBRAZLOŽITEV
3.2	NE	NE	Določba ne velja za majhno družbo z omejeno odgovornostjo.
4.2	NE	NE	Družba ima samo enega družbenika.
4.2.3 (4.2.4 Kodeks 2019)	NE	NE	Določba velja le za javne delniške družbe.
4.3	NE	NE	Določba ne velja za Borzen, ker skladno z določbo 511. člena EZ-1 pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi kapitalske naložbe v teh družbah, z dnem uveljavitve tega zakona izvršuje vlada, in je posledično ni mogoče izvajati.
9.2.4, 9.2.5, 9.2.6, 9.2.7, 9.2.8, 9.2.9, 9.2.10 in 9.3	NE	NE	Ker je Borzen majhna družba, skladno s priporočilom 9.2.3. ni predvideno, da bi bila posebej organizirana služba notranje revizije.

Družba Borzen pri upravljanju delno upošteva naslednja priporočila:

ŠTEVILKA V KODEKSU	ZAVEZUJE BORZEN	BORZEN UPOŠTEVA	OBRAZLOŽITEV
6.1.5	DA	DELNO	Vlada Republike Slovenije se je odločila, da bo namesto nadzornega sveta o nekaterih vrstah poslov odločala Vlada Republike Slovenije, kot je to razvidno iz Akta o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o.
8.3	DA	DELNO	Borzen razkriva le bruto prejemke direktorja in članov nadzornega sveta v skladu z zakonskimi zahtevami, ne pa tudi neto prejemkov (neto izplačilo je posledica osebnih okoliščin).

Družba Borzen pri upravljanju ne upošteva naslednjih priporočil:

ŠTEVILKA V KODEKSU	ZAVEZUJE BORZEN	BORZEN UPOŠTEVA	OBRAZLOŽITEV
6.4.1	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, priprava kompetenčnih profilov ni smiselna niti potrebna.
6.8.7 (6.9.7 Kodeks 2019)	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, upoštevanje priporočil 6.8.3, 6.8.4 in 6.8.5 ni smiselno niti potrebno (6.9.3, 6.9.4 in 6.9.5 Kodeks 2019).
6.9.1 (6.10.1 Kodeks 2019)	DA	NE	Vlada Republike Slovenije pri upoštevanju višine sejin in plačila za funkcijo ni upoštevala priporočil SDH.

Družba Borzen bo pri svojem poslovanju tudi v letu 2020 upoštevala določila Kodeksa, ki jih je upoštevala v letu 2019. Z uveljavitvijo EZ-1 je pravice edinega družbenika družbe Borzen, d.o.o. začela izvrševati Vlada Republike Slovenije.

3. SISTEM UPRAVLJANJA DRUŽBE

Družba Borzen ima dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja družbe so poslovodstvo, nadzorni svet in družbenik.

POSLOVODSTVO DRUŽBE

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor dr. Karol Peter Peršolja vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo od 1. januarja 2010 dalje. V letu 2019 je bil dr. Karol Peter Peršolja ponovno

imenovan za direktorja družbe za naslednje petletno mandatno obdobje, začeni s 1. januarjem 2020.

Direktor družbe je v letu 2019 nadaljeval z delom na položaju namestnika predsednika nadzornega sveta v povezani družbi BSP d.o.o.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in sprejemljivega plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost). Prejemki so opredeljeni v računovodskem poročilu družbe.

SESTAVA POSLOVODSTVA DRUŽBE BORZEN V POSLOVNEM LETU 2019

dr. Karol Peter Peršolja, direktor družbe	
Letnica rojstva:	1963
Spol	moški
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	dipl. ekonomist, magister znanosti, doktor pravnih znanosti
Strokovni profil:	energetika
Prvo imenovanje na funkcijo:	1. 1. 2010
Zaključek funkcije:	31. 12. 2024
Članstvo v drugih organih nadzora, ki niso povezani z družbo Borzen	predsednik nadzornega sveta v družbi SODO d.o.o. do dne 13. 5. 2019 in predsednik nadzornega sveta v družbi GEN energija d.o.o do dne 20. 6. 2019.

NADZORNI SVET DRUŽBE

Nadzorni svet družbe ima skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. tri člane, ki jih imenuje družbenik za obdobje petih let.

Vlada Republike Slovenije je na skupščini družbe imenovala nov nadzorni svet, ki je mandat nastopil dne 17. aprila 2014 in ki je po konstitutivni seji z dne 6. maja 2015, deloval v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: dr. Dejan Paravan,
- član nadzornega sveta: Janez Černe.

Vlada Republike Slovenije je 29. julija 2015 odpoklicala dr. Dejana Paravana kot člana nadzornega sveta družbe Borzen z dnem 30. julij 2015 in imenovala za člana nadzornega sveta družbe Borzen, d.o.o.

dr. Nejca Brezovarja, in sicer od 31. julija 2015 do 17. aprila 2019. Nadzorni svet je tako deloval v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: mag. Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: Janez Černe,
- član nadzornega sveta: dr. Nejc Brezovar.

Vlada Republike Slovenije je 16. junija 2016 odpoklicala dr. Nejca Brezovarja kot člana nadzornega sveta družbe Borzen z dnem 16. junij 2016 in imenovala za članico nadzornega sveta družbe Borzen, d.o.o. dr. Alenka Kolar od 17. junija 2016 do 17. aprila 2019. Nadzorni svet je tako deloval v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: mag. Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: Janez Černe,
- članica nadzornega sveta: dr. Alenka Kolar.

Vlada Republike Slovenije je na skupščini družbe imenovala nov nadzorni svet, ki je mandat nastopil dne 17. aprila 2019 in ki je po konstitutivni seji z dne 23. aprila 2019, deloval v sestavi:

- predsednica nadzornega sveta: Mojca Kert,
- namestnica predsednice nadzornega sveta: dr. Alenka Kolar,
- član nadzornega sveta: Jure Jemec.

Pristojnosti nadzornega sveta so skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. naslednje:

- imenuje in razreši direktorja,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička, o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za ustanovitelja oziroma edinega družbenika in potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz njegove

pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih s strani direktorja,

- sprejema letni načrt poslovanja in potrjuje letno poročilo družbe,
- izdaja obrazloženo mnenje k strateškemu načrtu družbe,
- sklepa pogodbe o zaposlitvi z direktorjem ter potrjuje vsebine ostalih pogodb, ki jih družba sklene z direktorjem ali prokuristom,
- izdaja soglasja direktorju k imenovanju člana nadzornega oziroma upravnega organa pravne osebe, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- izdaja soglasja direktorju za razpolaganje z delnicami oziroma deležem v pravni osebi, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- podaja zahtevo direktorju za kakršnokoli informacijo, potrebno za izvajanje nadzora v družbi in odvisnih oziroma podrejenih družbah.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE BORZEN V POSLOVNEM LETU 2019 DO VKLJUČNO DNE 16. APRILA 2019:

mag. Gorazd Ažman, predsednik nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1975
Spol	moški
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. elektrotehnike, magister znanosti
Strokovni profil:	energetika, finance
Začetek mandata:	17. 4. 2014 (predstavnik kapitala)
Zaključek mandata:	16. 4. 2019
Udeležba na sejah NS	3/3
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	direktor družbe Mentem, poslovno svetovanje, d.o.o.

Janez Černe, namestnik predsednika nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1967
Spol	moški
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. elektrotehnike avtomatike
Strokovni profil:	energetika, finance
Začetek mandata:	17. 4. 2014 (predstavnik kapitala)
Zaključek mandata:	16. 4. 2019
Udeležba na sejah NS	2/3
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	direktor družbe ENERGOVAT inženiring d.o.o. in direktor družbe KOENERGO A soproizvodnja toplote in električne energije d.o.o.

dr. Alenka Kolar, članica nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1972
Spol	ženski
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. strojništva, magister organizacije dela, doktor računalniško informacijskih znanosti
Strokovni profil:	računalništvo in/ali informacijske tehnologije
Začetek mandata:	17. 6. 2016 (predstavnica kapitala)
Zaključek mandata:	16. 4. 2019
Udeležba na sejah NS	3/3
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	predsednica nadzornega sveta Informatika d.d. in članica sveta zavoda Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana

SESTAVA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE BORZEN V POSLOVNEM LETU 2019 OD VKLJUČNO DNE 17. APRILA 2019:

Mojca Kert, predstavnica nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1964
Spol	ženski
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. strojništva
Strokovni profil:	energetika
Začetek mandata:	17. 4. 2019 (predstavnica kapitala)
Zaključek mandata:	17. 4. 2024
Udeležba na sejah NS	9/9
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	ni članica v drugih organih nadzora ali upravljanja

dr. Alenka Kolar, namestnica predsednice nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1972
Spol	ženski
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. strojništva, magister organizacije dela, doktor računalniško informacijskih znanosti
Strokovni profil:	računalništvo in/ali informacijske tehnologije
Začetek mandata:	17. 4. 2019 (predstavnica kapitala)
Zaključek mandata:	17. 4. 2024
Udeležba na sejah NS	9/9
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	članica sveta zavoda Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana

Jure Jemec, član nadzornega sveta	
Letnica rojstva:	1987
Spol	moški
Državljanstvo:	slovensko
Izobrazba:	univ. dipl. inž. računalništva in informatike
Strokovni profil:	računalništvo in/ali informacijske tehnologije
Začetek mandata:	17. 4. 2019 (predstavnik kapitala)
Zaključek mandata:	17. 4. 2024
Udeležba na sejah NS	9/9
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa:	DA
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	NE
Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen:	direktor družbe TMG-BMC d.o.o. družba za biomedicinski inženiring; direktor družbe SENSMOTION, družba za razvoj bio senzorjev, d.o.o. in direktor Zavoda ISOT, zavod za promocijo tenziomiografije

Nadzorni svet se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovníkom o delu nadzornega sveta sestaja najmanj enkrat na četrtletje. V poslovnem letu 2019 je nadzorni svet opravil 9 rednih sej, 1 izredno in 1 korespondenčno sejo. Nadzorni svet za potrebe svojega delovanja ni ustanovil nobene posebne komisije.

Člani nadzornega sveta so bili v letu 2019 upravičeni do prejemkov za svojo funkcijo na podlagi veljavnega sklepa družbenika in so podrobneje opredeljeni v računovodskem poročilu.

Člani nadzornega sveta so se seznanili s kriteriji neodvisnosti in so podpisali izjavo o neodvisnosti.

DRUŽBENIK

Edini družbenik družbe Borzen, d.o.o. je Republika Slovenija. Pravice družbenika od uveljavitve novega zakona EZ-1 v marcu 2014 izvršuje Vlada Republike Slovenije.

Družbenik odloča o vseh zadevah iz njegove pristojnosti samostojno. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. družbenik odloča o naslednjih zadevah:

- imenovanju revizorja,
- sprejemu letnega poročila,
- sprejemu strateškega načrta družbe,
- uporabi bilančnega dobička ter pokrivanju bilančne izgube,

- podelitvi razrešnice direktorju,
- imenovanju in razrešitvi članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom nadzornega sveta,
- ukrepih za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- soglasje direktorju k najemu kreditov v vrednosti nad 1 mio EUR,
- zastopanju družbe v sodnih postopkih zoper člane nadzornega sveta,
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju,
- drugih zadevah, ki jih določa zakon in niso prenesene na nadzorni svet.

Družbenik običajno enkrat letno zaseda na skupščini. V poslovnem letu so bile izvedene tri skupščine, in sicer prva 11. aprila 2019, na kateri je družbenik imenoval vse tri nove člane nadzornega sveta za mandatno dobo petih let.

Druga skupščina je potekala 19. septembra 2019, na kateri se je družbenik seznanil z Letnim poročilom družbe Borzen, d.o.o. za poslovno leto 2018, odločil, da se bilančni dobiček družbe Borzen, d. o. o., v višini 1.365.700,56 EUR uporabi tako, da se dobiček v višini 1.000.000,00 EUR nameni za izplačilo družbeniku, preostanek dobička v višini 365.700,56 EUR pa se razporedi v druge rezerve iz dobička. Družbenik je na skupščini podelil razrešnico direktorju in članom nadzornega sveta za delo v letu 2018.

Na tretji skupščini, 5. decembra 2019, je družbenik sprejel Sklep k podaji soglasja direktorju družbe k sklenitvi Pogodbe o okvirnem kreditu kot solidarni porok družbi BSP d.o.o. do višine glavnice 1.750.000,00 EUR z morebitnimi stranskimi obveznostmi in k izročitvi bianko menic banki za zavarovanje obveznosti.

4. Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa o upravljanju družb s kapitalskimi naložbami države

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe Borzen, d.o.o. izjavljata, da družba pri svojem delu in poslovanju smiselno spoštuje določbe Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo držav, razen določbe, ki so navedene v 2. poglavju te izjave.

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter Slovenskimi računovodskimi standardi. Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, d.o.o. za leto, končano na dan 31. december 2019, in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

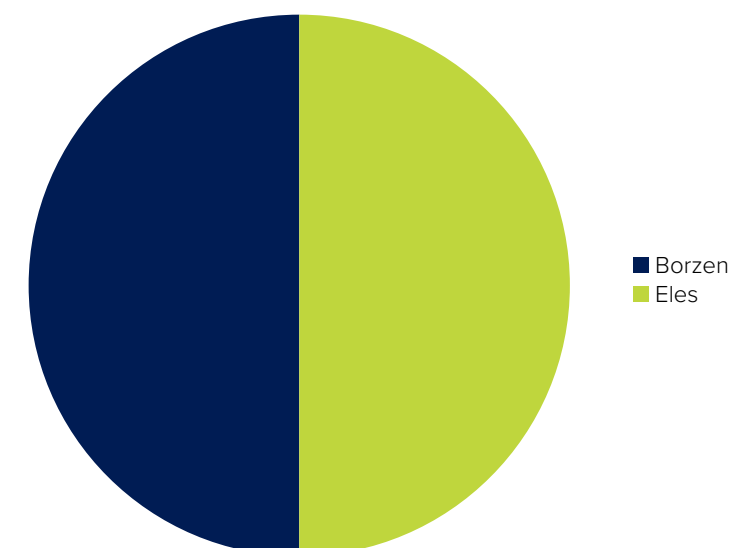
Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2019.

5. Sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj družbe

V družbi izvajamo sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganja skladno s sistemom celovitega obvladovanja tveganj, kot je podrobneje opisano v posebnem poglavju letnega poročila.

6. Sistem korporativne integritete v družbi

Družba Borzen spoštuje priporočila dobre korporativne prakse SDH in Združenja nadzornikov Slovenije. Nadzorni svet je tudi v letu 2019 izvedel samocenjevanje svojega dela.

Slika 4: Kapitalna udeležba v družbi BSP d.o.o.

Povezane družbe

Borzen je kapitalsko udeležen v družbi BSP Energetska Borza d.o.o., pri kateri je sodeloval tudi kot njen soustanovitelj.

Družbo BSP Energetska Borza d.o.o. Borzen obvladuje skupaj z družbo ELES, d.o.o., vsak v višini 50 odstotkov poslovnega deleža.

Družba BSP je bila ustanovljena leta 2008 s ciljem organiziranja borznega trgovanja z elektriko, izvajanja finančne poravnave borznih poslov ter implicitnega dodeljevanja kratkoročnih pravic za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti v imenu sistemskega operaterja. Poleg tega BSP, upoštevajoč tehnične zahteve s strani sistemskega operaterja ELES in pristojnosti operaterja trga Borzen na podlagi Energetskega zakona, operativno izvaja tudi režim trgovanja na slovenskem izravnalnem trgu. BSP omogoča slovenskim tržnim udeležencem trgovanje z elektriko na treh segmentih, in sicer v načinu avkcijskega trgovanja za dan vnaprej, pri katerem trgovanje poteka en dan pred dobavo elektrike, v načinu sprotnega trgovanja znotraj dneva, pri katerem trgovanje poteka do začetka dobave elektrike in v načinu avkcij po meri z dolgoročnimi produkti. Za oba kratkoročna tržna segmenta borza omogoča tudi OTC kliring transakcij sklenjenih izven borznega trga.

BSP aktivno sodeluje v procesih vzpostavitve enotnega evropskega trga z elektriko na področju borznega trgovanja. Na podlagi Uredbe 2015/1222 (o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti) je BSP v zadnjem četrtletju leta 2015 z odločbo Agencije za energijo RS pridobil status Imenovanega Operaterja Trga z Električno Energijo (IOTEE), ki mu nalaga, da v sodelovanju s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja, izvaja implicitno spajanje trgov za dan vnaprej in znotraj dneva na mejah slovenskega elektroenergetskega sistema. V decembru 2019 je Agencija za energijo RS na podlagi izvedbe postopka presoje izpolnjevanja kriterijev BSP podaljšala status IOTEE za nadaljnja štiri leta. Na segmentu trgovanja za dan vnaprej je slovenski borzni trg od februarja 2015 uspešno povezan, prek mehanizma implicitnega spajanja trgov, v enotni evropski trg borzni trg za dan vnaprej. Hkrati je od junija 2016 slovenski borzni trg na segmentu trgovanja znotraj dneva, prek dopolnilnih implicitnih avkcij, bilateralno povezan z italijanskim borznim trgom znotraj dneva.

V letu 2019 je slovenski borzni trg, z nadgradnjo lokalnega sprotnega trgovanja znotraj dneva (XBID) in prilagoditvijo operativnih procedur, postal del enotnega spajanja trgov znotraj dneva. Posledično je slovenski borzni trg od novembra lani na slovensko-avstrijski in slovensko-hrvaški meji uspešno povezan, prek mehanizma implicitnega spajanja trgov, v enotni evropski trg borzni trg znotraj dneva.

Družba BSP d.o.o. je poslovno leto 2019 zaključila s čistim poslovnim izidom obračunskega obdobja v višini 665 tisoč EUR. Na pozitiven rezultat sta vplivala predvsem 15 odstotkov večji obseg sklenjenih poslov na borzi, dodatni prihodki iz naslova vodenja delovnih skupin na ravni regijskih projektov družbe ter izvedena strokovna svetovanja.

1.4 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

RAZMERE, KI SO VPLIVALE NA TVEGANJA IN UPRAVLJANJE Z NJIMI

Za uspešno poslovanje je pomembno, da tveganja kar najučinkoviteje prepoznamo in jih uspešno upravljamo. Borzen je družba, ki opravlja dejavnost gospodarske javne službe, kar pomeni, da smo prvenstveno vezani na naše zakonodajno okolje, ki močno vpliva na vse kategorije zaznanih tveganj.

CELOSTNO UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Na podlagi Pravidnika o celovitem obvladovanju tveganj (v nadaljevanju: Pravidnik) družba poroča o izpostavljenosti ključnim tveganjem ter ukrepah za njihovo obvladovanje, o pomembnih spremembah v izpostavljenosti posameznim tveganjem in druge pomembne informacije s področja obvladovanja tveganj.

Tveganja so na podlagi Pravidnika ocenjena na podlagi parametrov, navedenih v nadaljevanju.

Vrednost	Velikost vpliva	Merilo; prihodki, odhodki, izdatki, občutljivost...
4	ZELO VELIK	Finančni učinek večji od 50 % prihodkov/odhodkov družbe; poslanstvo in temeljne aktivnosti so ogrožene, grožnja sodnih postopkov, izguba zaupanja, ukinitve dejavnosti, pristojnosti ...
3	VELIK	Finančni učinek znaša od 25 % do 50 % prihodkov/odhodkov družbe; potreba po spremembi načrtov, sprememba organizacije, velik vpliv na zadovoljstvo deležnikov, dolgoročna izguba ugleda ...
2	ZMAREN	Finančni učinek znaša od 10 % do 25 % prihodkov/odhodkov družbe; potrebno je reorganizirati aktivnosti, zmeren vpliv na zadovoljstvo deležnikov, kratkoročno zmanjšanje ugleda ...
1	MAJHEN	Finančni učinek manjši od 10 % deleža prihodkov/odhodkov družbe; majhen vpliv na zadovoljstvo deležnikov ...

Kriteriji ocenjevanja posledic tveganj izhajajo iz dveh sklopov, in sicer:

- Pomembnost vpliva na poslovanje (načelo materialnosti) - **kvantitativno**:
 - pomembnost stroškov v izkazu uspeha (udeležba v % stroškov oziroma odhodkov),
 - pomembnost prihodkov (delež storitve itd. v vseh prihodkih),
 - pomembnost sredstva (velikost investicije, vrednost sredstva v bilanci stanja),
 - pomembnost glede na število zaposlenih v procesih (vezano tudi na stroške);
- Občutljivost področja - **kvalitativno**:
 - pomembne spremembe (npr. nove investicije, organizacijske spremembe),
 - pomembnost glede na zadovoljstvo deležnikov,

DOLOČITEV POSLEDIC/ŠKODE (VPLIVA)

Med posledice tveganj štejemo možne izide dogodka. Posledice so lahko pozitivne ali negativne in jih vrednotimo glede na doseganje zastavljenih ciljev.

- c. vpliv na kakovost storitev,
- d. kadri in njihovo znanje,
- e. celovitost IT podpore,
- f. varnost osebnih podatkov,
- g. področje regulative,
- h. ugled družbe.

Določitev verjetnosti (kako verjetno je, da se bo nek dogodek zgodil in kako pogosto)
Merila ocenjevanja verjetnosti nastanka negativnega dogodka oziroma izgube priložnosti so sledeča:

Vrednost	Ocena	Merilo
4	SKORAJ GOTOVO	Verjetnost nad 75 %
3	ZELO VERJETNO	Verjetnost med 50 % in 75 %
2	MOŽNO	Verjetnost med 25 % in 50 %
1	MALO VERJETNO	Verjetnost manj kot 25 %, malo možnosti za uresničitev

STOPNJA TVEGANJA (RESNOST TVEGANJA)

Stopnja tveganja se izračuna kot zmnožek ocene verjetnosti nastopa tveganja in ocene posledic oziroma možne škode.

$$\text{tveganje} = \text{možna škoda} \times \text{verjetnost}$$

Pomembnost tveganja je prikazana s predlagano matriko tveganja, kot izhaja iz spodnje razpredelnice.

		VERJETNOST			
		SKORAJ GOTOVO 4	ZELO MOŽNO 3	MOŽNO 3	MALO VERJETNO 1
ŠKODA	zelo velika 4	16	12	8	4
	velika 3	12	9	6	3
	zmerna 2	8	6	4	2
	majhna 1	4	3	2	1

Tabela 3: Matrika tvegan

Sistem celovitega obvladovanja tveganj je tako podprt z registrom tveganj, v katerem so identificirana vsa ključna tveganja, ki lahko vplivajo na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev družbe in predstavljajo strateško obvladovanje tveganj v naši družbi.

Prepoznavanje tveganj poteka ob pripravi poslovnega načrta družbe, pripravi oziroma reviziji strateškega načrta ter ob vsaki večji poslovni odločitvi, projektu ali bistveni spremembi na trgu oziroma relevantni zakonodaji. Prepoznana tveganja se po-

drobno analizirajo, pri čemer se določi pomembnost tveganja in potrebni ukrepi za njihovo obvladovanje.

Glede na opravljene ocene tveganj ter tehtanja stroškov in koristi smo postavili prioritete in izbrali najprimernejši način obvladovanja tveganj. Tako želimo zagotoviti, da bo tveganje po izvedenih ukrepih na ravni zelene izpostavljenosti tveganju. Pri tem smo se odločali med strategijami izogibanja tveganju, zmanjševanja tveganja, prenosu tveganja na tretjo osebo oziroma sprejemu tveganja.

KLJUČNA ZAZNANA TVEGANJA

Glede na dejavnost in velikost družbe, število zaposlenih, nastopanje na trgu in zakonodajni okvir, ki omejuje in zavezuje delovanje družbe, smo tveganja v fazi prepoznavne sistemizirali v štiri skupine, in sicer:

- strateška/poslovna tveganja,
- operativna tveganja,
- finančna/tržna tveganja,
- tveganja skladnosti s predpisi – zakonodajna tveganja.

V nadaljevanju predstavljamo ključna zaznana tveganja v okviru zgoraj sistemiziranih skupin tveganj, za katera ocenjujemo, da jim bomo izpostavljeni tudi v naslednjem obdobju.

STRATEŠKA/POSLOVNA TVEGANJA

Strateška oziroma poslovna tveganja so povezana z uspešnim uresničevanjem strategije in zastavljenih strateških ciljev družbe, s sposobnostjo zagotavljanja kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov ter z ohranjanjem vrednosti premoženja in ugleda družbe. Omenjena tveganja so povezana s spremembami zakonskih in podzakonskih predpisov ter vplivov okolja, s tem pa so posledično povezana organizacija družbe, dejavnosti, ki jih družba izvaja, in omejitve poslovanja družbe.

Med strateška tveganja štejemo tudi naložbeno tveganje, ki je povezano z naložbo v podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri ima Borzen 50-odstotni delež. Gre predvsem za tveganje, povezano z upravljanjem naložbe, kar družbenika rešujeta z medsebojnim usklajevanjem glede upravljanja in nadaljnega razvoja družbe.

Med druga poslovna tveganja uvrščamo še tveganje investicij in postopkov javnega naročanja, ki jih obvladujemo s stalnim izboljševanjem kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja.

Ob spremljanju strateških/poslovnih tveganj v letu 2019 nismo zaznali posebnih odklonov.

OPERATIVNA TVEGANJA

Operativna tveganja so povezana s škodo, ki bi jo povzročili neustrezno izvedeni notranji procesi, nepravilna ravnanja zaposlenih, napake v informacijski tehnologiji ter nekakovostno opravljene storitve zunanjih izvajalcev. Prepoznavanje in upravljanje operativnih tveganj je izrednega pomena za uspešno poslovanje družbe, saj učinkoviti notranji procesi, strokovno usposobljeni, izkušeni in motivirani zaposleni predstavljajo zagotovilo za preprečevanje operativnih tveganj ter pravilne in učinkovite prilagoditve poslovanja v vseh gospodarskih razmerah.

Med tveganji v informacijskem sistemu so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in systemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu, posebno pozornost pa posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo. Tveganja zmanjšujemo predvsem z redundantnima neodvisnima optičnima povezavama med lokacijama, sinhrono replikacijo, centralnim nadzornim sistemom in varnostnim kopiranjem podatkov.

Tveganja na področju človeških virov so za družbo Borzen še posebej pomembna zaradi izvajanja različnih dejavnosti operaterja trga in specifičnosti dodeljenih nalog. Dodatne naloge, ki jih Borzen pridobiva tekom let ter spremembe na trgu, zahtevajo od zaposlenih stalno nadgrajevanje obstoječega in pridobivanje novega znanja, prilagodljivost ter kakovostno timsko delo. Za družbo predstavlja največje tveganje na področju kadrov morebitna izguba ključnih zaposlenih, zato posvečamo posebno pozornost socialnemu dialogu, dodatnemu strokovnemu usposabljanju kadrov, motiviranju zaposlenih ter zagotavljanju stimulativnih delovnih pogojev in okolja. Pri spremljanju razmer na trgu dela se je izkazalo, da so zelo ugodne in da je trg še vedno zelo odprt (vpliv staranje populacije; zmanjševanje razpoložljive delovne sile/vpliv gospodarstva; nova delovna mesta ipd.). Posledica tega je, da je pri podjetjih, ki so na trgu, prišlo do povišanje stopnje fluktuacije zaposlenih. Podoben trend je opaziti tudi na Borzenu, kjer je skozi celotno leto 2019 šest sodelavcev poiskalo nove priložnosti in izzive izven naše družbe.

Ostala operativna tveganja družba omejuje z jasno opredeljenimi postopki, nedvoumno določenimi vlogami, odgovornostmi in pooblastili zaposlenih ter sprejetimi pravilniki.

Ob spremljavi operativnih tveganj v letu 2019, razen zgoraj omenjenih, nismo zaznali posebnih odklonov.

FINANČNA/TRŽNA TVEGANJA

Z obvladovanjem finančnih tveganj zasledujemo cilje stabilnega poslovanja, obvladovanja finančnih odhodkov v načrtovanih okvirih in dolgoročno plačilno sposobnost.

Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti predstavlja tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila finančnih obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Upravljanje teh tveganj je pomembno za zagotavljanje boljše likvidnosti in usklajenosti finančnih tokov med prilivi in odlivi. Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je v veliki meri prisotno predvsem pri izvajanju finančne poravnave bilančnega obračuna. Borzen je zato že v sama Pravila za delovanje trga z elektriko vključil sistem obvladovanja tovrstnih tveganj. Preverjanje bodočih članov bilančne sheme poteka ob podani vlogi za članstvo s skrbno preverbo bonitete ter v nadaljevanju spremljanje njihovega poslovanja. Člani so pred vstopom v bilančno shemo dolžni predložiti ustrezna finančna kritija v obliki denarnega depozita ali bančne garancije na prvi poziv. Proces obvladovanja tveganj neizpolnitve finančnih obveznosti zajema izračunavanje ustreznih gibljivih finančnih kritij v primeru odstopanj. Povečanje gibljivih finančnih kritij nastopi na podlagi napovedanih odstopanj (na dnevnem nivoju) ali ob vsakokratni izdaji računov za odstopanja, če so ta višja od že predloženih kritij. V primeru, da udeleženci finančne poravnave ne poravnajo svojih finančnih obveznosti, Borzen koristi finančna kritija ne izpolnjevalca in v skrajnem primeru člana bilančne sheme izključiti iz članstva.

Likvidnostno tveganje opredeljuje sposobnost zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za sprotno poravnavanje zapadlih obveznosti. Najvišjo možno finančno likvidnost zagotavlja Borzen tako, da vselej razpolaga z zadostnimi likvidnimi sredstvi za poravnavanje zapadlih obveznosti v roku ter ločenim vodenjem sredstev v upravljanju. Družba na dnevni ravni načrtuje kratkoročno plačilno sposobnost z ažurnim spremljanjem denarnih tokov ter s skrbnim načrtovanjem prilivov in odlivov na mesečnem/tedenskem nivoju. V družbi imamo vzpostavljen tudi sistem upravljanja in optimiranja kratkoročnih viškov denarnih sredstev, ob upoštevanju razpršenosti finančnih naložb. Obenem skrbimo za usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti ter njihovo dosledno izterjavo.

Poleg zgoraj navedenih tveganj spremljamo tudi valutna in obrestna tveganja, ki pa niso bila izrazita in zato niso terjala posebnega upravljanja. V okviru poslovanja s tujino tako obračuni kot tudi finančna poravnava za različne segmente poslovanja namreč

potekata v evrih. Obrestno tveganje pa je povezano z nepričakovano rastjo stroškov denarnih sredstev na bančnih računih.

Finančna tveganja smo v letu 2019 obvladovali brez večjih posebnosti.

ZAKONODAJNA TVEGANJA (SKLADNOST S PRAVILI)

Zakonodajno tveganje je tveganje, ki je povezano s spremembami in nedorečenostjo predpisov, na katere družba nima vplivov. Izpostavljenost družbe Borzen zakonodajnim tveganjem je velika, saj je temeljna dejavnost družbe kot republiške gospodarske javne službe regulirana dejavnost. Pri tem je potrebno še posebej izpostaviti, da je vir financiranja gospodarske javne službe prav tako reguliran.

Tveganja, ki so povezana s škodo zaradi kršenja ali nepravilnega upoštevanja zakonodaje in podzakonskih predpisov, upravljamo predvsem s tekočim spremljanjem in aktivnim sodelovanjem pri pripravi predpisov in z ažurnim prilagajanjem poslovanja. Poleg tega pa zakonodajna tveganja obvladujemo tudi s čim bolj natančnimi in nedvoumnimi predpisi.

Konec leta 2019 ostaja odprto vprašanje nadaljnjih sprememb EZ-1, saj bo zakon potrebno kmalu spet prenoviti zaradi prenosa CEP paketa. Poleg navedenega, pa je na MZI že v teku projekt prenove EZ-1, ki naj bi bil po novem razdeljen na ločene zakone. Vsako odpiranje krovnega zakona EZ-1 predstavlja tveganje za delovanje Borzena, na drugi strani pa tudi priložnost za nove dejavnosti, pri čemer pa je potrebno zagotoviti ustrezen sistemski vir financiranja.

1.5 ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI S STANDARDI INFORMACIJSKE VARNOSTI IN DIGITALNEGA POSLOVANJA

CERTIFICIRANJE PO ISO/IEC 27001:2013

Zaradi vedno večje odvisnosti od informacijskih tehnologij, odprtosti organizacij in povečevanja pomena informacij v sodobnem poslovanju je redno in ustrezno varovanje informacij postalo zelo pomembno. Družba lahko tveganja nadzira s primerno identifikacijo in klasifikacijo informacijskih dobrin ter s sistematično oceno in prepoznavanjem tveganj, ki informacijske dobrine ogrožajo. Z izbiro ustreznega nadzornega mehanizma, kot je mednarodni standard za vodenje varovanja informacij, družba nazorno prikaže, da varuje zaupnost, popolnost in razpoložljivost vseh informacijskih dobrin, pomembnih za deležnike in družbo na splošno. Prav zato se je Borzen v letu 2018 certificiral s standardom ISO/IEC 27001:2013.

Gre za mednarodni standard, ki vsebuje zahteve, povezane s Sistemom vodenja varovanja informacij (Information Security Management System). Družbi omogoča, da oceni tveganja in uvede ustrezne nadzorne mehanizme, ki ohranjajo zaupnost, popolnost in razpoložljivost informacijskih dobrin. Glavni cilj je zavarovanje informacij družbe in preprečitev izgube ali zlorabe informacij.

Upravljanje z informacijsko varnostjo razumemo kot stalen proces, ki zajema načrtovanje, izvajanje, nadzor in ukrepanje, s katerim nenehno dvigujemo raven varovanja informacij. Na ta način zagotavljamo stalno odkrivanje šibkosti, zaznavanje varnostnih dogodkov (incidentov), se prilagajamo poslovnim potrebam, zahtevam veljavnih predpisov in zunanjemu ter notranjemu okolju.

V letu 2019 je Borzen uspešno izvedel zunanjo kontrolno presojo po standardu ISO/IEC 27001:2013.

DIGITALNO POSLOVANJE

Dejstvo, da na Borzeno poslujemo digitalno nam omogoča dolgoročno elektronsko hrambo dokumentacije skladno z zakonodajo in predpisi. Na ta način zagotavljamo operativno odličnost v smislu prihranka pri stroških fizične hrambe, pri optimizaciji in pohitritvi poslovnih procesov, pri enostavnejšem upravljanju arhivskih dokumentov, zagotavljanju trajnosti hranjenih digitalnih dokumentov, ohranjanju uporabnosti njihove vsebine, zagotavljanju njihove nespremenljivosti ter ohranjanju avtentičnosti oziroma dokazljivosti njihovega izvora.

Sistem e-hrambe, ki ga imamo vzpostavljenega temelji na notranjih pravilih, ki so potrjena s strani Arhiva RS. Ker je v letu 2019 v družbi prišlo do nekaterih sprememb, smo spremenili oziroma dopolnili posamezna poglavja znotraj notranjih pravil in pripadajoče priloge (Signirni načrt). Na ta način skrbimo za ustrezno urejen zajem in hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva v digitalni obliki.

**ČISTO MORJE
ZA ZDRAVO
OKOLJE.**

OŠ IV. Celje,
ekipa Fackini ekologi 1.

2. DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO V SLOVENIJI

2.1 EVIDENTIRANJE ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI TER PRIPRAVA OKVIRNEGA OBRATOVALNEGA VOZNEGA REDA PRENOSNEGA IN DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

Energetski zakon operaterju trga nalaga evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, obratovalnih napovedi in zaprtih pogodb. Evidentirajo se vse pogodbene dogovorjene obveznosti, v katerih se elektrika kupi ali proda v Sloveniji oziroma s katerimi se energija prenese preko meja regulacijskega območja. Zaprte pogodbe in obratovalne napovedi se evidentirajo na dnevni ravni vseh sedem dni v tednu. Vsakodnevno operater trga izdelava okvirni obratovalni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja, ki ga posreduje sistemskemu operaterju ELES. V primeru sprememb prijavljenih količin zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi, ki se lahko v skladu s Pravili za delovanje trga z elektriko prijavijo zaradi trgovanja med dnevom

(trgovanje »intra-day«), se pripravi tudi popravek voznega reda.

EVIDENTIRANE ZAPRTE POGODBE IN OBRATOVALNE NAPOVEDI

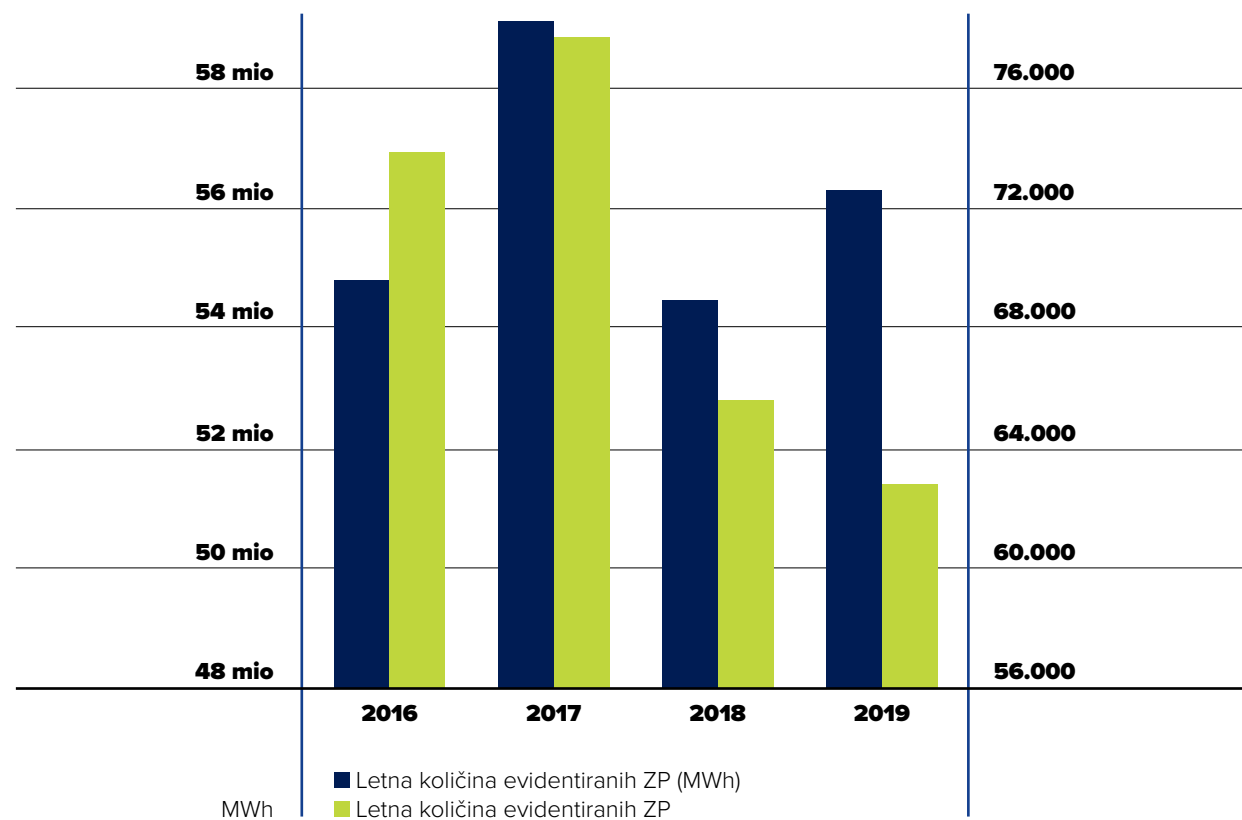
V letu 2019 je bilo skupaj evidentiranih **107.947** zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v skupni količini **84.343 GWh**. V primerjavi s predhodnim letom je bilo število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v enakem obdobju nižje za 1,1 odstotka, skupna količina pa je bila višja za 1,5 odstotka.

Mesec	Zaprte pogodbe [v MWh]	Obratovalne napovedi [v MWh]	Število zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi
Januar	5.035.778,906	2.399.795,513	9.332
Februar	4.428.561,444	2.267.888,105	8.435
Marec	4.611.414,053	2.272.760,578	9.279
April	4.203.264,956	2.244.269,125	8.983
Maj	4.486.807,456	2.466.610,785	9.421
Junij	4.490.717,615	2.490.878,397	9.089
Julij	4.981.646,956	2.439.412,907	9.187
Avgust	4.598.255,442	2.203.631,788	8.933
September	4.775.318,424	2.176.446,080	8.777
Oktober	5.093.931,828	1.927.103,949	9.068
November	4.722.062,908	2.613.020,230	8.964
December	4.811.397,861	2.602.049,738	8.479
Skupaj	56.239.157,849	28.103.867,195	107.947

Tabela 4: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu z elektriko v Sloveniji v letu 2019

V letu 2019 beležimo manjšo porast vrednosti evidentiranih količin zaprtih pogodb, ki je za 3,2 odstotka višja v primerjavi s predhodni letom in znaša 56.239 GWh. Obratno velja za število evidentiranih zaprtih pogodb, kjer beležimo padec, in sicer se je število znižalo za 4,3 odstotka in je znašalo 62.781 pogodb. Količine evidentiranih zaprtih pogodb so se zvišale predvsem na račun trgovanja znotraj

Slovenije oziroma sklenjenih zaprtih pogodb med člani bilančne sheme, kjer beležimo 3,9 odstotno rast. Na mejah regulacijskega območja beležimo 2,1 odstotno rast v primerjavi s predhodnim letom. Količina evidentiranih obratovalnih napovedi se je v primerjavi z letom 2018 znižala za 1,6 odstotka in je znašala 28.103 GWh.

Slika 5: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb (ZP) ter število evidentiranih ZP na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2016 do 2019

Podatki zadnjih štirih let so prikazani tudi v naslednji tabeli.

Leto	Letna količina evidentiranih zaprtih pogodb [MWh]	Povečanje količin zaprtih pogodb v odstotkih glede na preteklo leto	Letno število evidentiranih zaprtih pogodb	Povečanje števila zaprtih pogodb v odstotkih glede na preteklo leto
2016	54.834.360	5,2 %	73.887	-3,1 %
2017	59.144.645	7,9 %	77.763	5,2 %
2018	54.488.921	-7,9 %	65.577	-15,7 %
2019	56.239.158	3,2 %	62.781	-4,3 %

Tabela 5: Letne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb ter število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2016 do 2019

V obdobju med leti 2016 in 2019 je tako prišlo do skupno 2,6-odstotnega povečanja količin prijavljene elektrike v zaprtih pogodbah, število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu v Sloveniji pa se je znižalo za 15 odstotkov. Kljub rasti skupne količine evidentiranih zaprtih pogodb velja omeniti, da so se količine v evidentiranih pogodbah večini bilančnih skupin zmanjšale. Skupno povečanje gre predvsem na račun povečanja količin evidentiranih zaprtih pogodb s strani sistemkega operaterja prenosnega omrežja (SOPO) in borze BSP, kar je posledica povečanega trgovanja na borzi BSP. SOPO namreč opravlja vlogo tržnega zastopnika (t.i. Shipping Agent) na trgovalnem območju Republike Slovenije kar posledično pomeni, da se celotna količina sklenjena preko borze, evidentira najprej v obliki zaprte pogodbe med borzo BSP in SOPO ter nato še dodatno v obliki zaprte pogodbe med SOPO in zunanjim partnerjem na meji regulacijskega območja.

Člani bilančne sheme (brez izvajalcev gospodarske javne služne in borze BSP) so skladno z Energetskim zakonom zavezani k plačilu za evidentiranje zaprtih pogodb, kjer nastopajo na strani dobave (prodajalec v zaprti pogodbi). Plačila članov bilančne sheme so odvisna od obsega evidentiranih zaprtih pogodb, brez upoštevanja zaprtih pogodb za uvoz elektrike, in so izračunana na podlagi prijavljenih količin v MWh. V letu 2019 je ta količina znašala 22.819 GWh in je bila za 11 odstotkov nižja kot v letu 2018 in celo za 27 odstotkov nižja kot v letu 2017.

GIBANJE KONCENTRACIJE NA VELEPRODAJNEM TRGU

V predhodnem poglavju smo analizirali celotno količino in število evidentiranih zaprtih pogodb v letu 2019. Z vidika delovanja trga pa niso pomembne le celotne količine, temveč tudi njihova razporeditev. V nadaljevanju predstavljamo Herfindahl–Hirschman indeks (HHI) koncentracije ter vsote deleža petih oziroma desetih največjih bilančnih skupin. HHI je izračunan kot seštevek kvadratov deležev bilančnih skupin na trgu (izvzete so podvojitve zaradi trgovanja

na borzi ter samostojne systemske bilančne skupine - sistemski operater), CR5 in CR10 pa kot seštevek deležev petih oziroma desetih največjih bilančnih skupin. Vrednost indeksa variira na skali od 0 (popolna konkurenca) do 10.000 (monopol).

Iz spodnje tabele lahko opazimo, da je bil HHI v letih od 2016 do 2017 na podobni ravni, in sicer okoli 1.800, nato pa se je bistveno povečal leta 2018 ter ponovno leta 2019, ko se je zaustavil na 2.850, kar kaže na močno koncentracijo trga. Če bi gledali kumulativni delež, ki ga na trgu predstavlja 5 največjih akterjev (CR5), bi ugotovili, da se je delež petih največjih bilančnih skupin povečal iz 75,8 odstotka v letu 2016 na 91,4 odstotka v letu 2019. Največji porast je opazen prav v zadnjem letu. Podobna situacija je v primeru indeksa CR10, ki predstavlja seštevek deležev desetih največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah. Ta se je povečal z 89,6 odstotka v letu 2016 do 95,9 odstotka v letu 2019, kar pomeni, da je deset največjih bilančnih skupin v letu 2019 evidentiralo nekaj manj kot 96 odstotkov vseh količin zaprtih pogodb.

Leto	2016	2017	2018	2019
HHI	1.837	1.813	2.359	2.850
CR5	75,8 %	75,4 %	82,2 %	91,4 %
CR10	89,6 %	91,9 %	94,1 %	95,9 %

Tabela 6: Herfindahl–Hirschman indeks ter delež 5 (CR5) oziroma 10 (CR10) največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah v letih 2016 do 2019

PRENOS ELEKTRIKE NA MEJAH SLOVENSKEGA REGULACIJSKEGA OBMOČJA

Neto izmenjava elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja je v letu 2019 znašala 249,5 GWh, kar pomeni, da je bilo v Sloveniji 1,7 odstotka

presežka elektrike v primerjavi s porabo elektrike. Ker je nekaj manj kot 2.762 GWh elektrike iz hrvaškega deleža Nuklearne elektrarne Krško (NEK) pripadalo hrvaškemu omrežju, je bila Slovenija v letu 2019 neto uvoznik električne energije. Neto uvoz je znašal 2.512,5 GWh, kar predstavlja 17,4 odstotka slovenske porabe elektrike.

Mesec	Izvoz [v MWh]	Izvoz z NEK [v MWh]	Uvoz [v MWh]	Uvoz z NEK [v MWh]	Neto pozicija [v MWh]	Neto pozicija brez NEK [v MWh]
Januar	556.485,000	813.527,000	992.338,000	992.338,000	-178.811,000	-435.853,000
Februar	559.721,000	793.354,000	777.882,000	777.882,000	15.472,000	-218.161,000
Marec	537.429,000	795.942,000	893.318,000	893.396,000	-97.454,000	-355.889,000
April	495.501,000	745.405,000	722.583,000	722.679,000	22.726,000	-227.082,000
Maj	629.454,000	887.379,000	711.125,000	711.125,000	176.254,000	-81.671,000
Junij	658.903,000	905.990,000	698.715,000	698.715,000	207.275,000	-39.812,000
Julij	697.512,000	949.075,000	825.533,000	825.543,000	123.532,000	-128.021,000
Avgust	532.386,000	783.292,000	795.918,000	795.991,000	-12.699,000	-263.532,000
September	499.367,000	743.464,000	807.064,000	807.064,000	-63.600,000	-307.697,000
Oktober	547.350,000	559.915,000	972.921,000	976.981,000	-417.066,000	-425.571,000
November	701.420,900	947.509,900	656.004,600	656.004,600	291.505,300	45.416,300
December	669.327,100	926.317,100	743.954,025	743.954,025	182.363,075	-74.626,925
Skupaj	7.084.856,000	9.851.170,000	9.597.355,625	9.601.672,625	249.497,375	-2.512.499,625

Tabela 7: Skupni uvoz in izvoz elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2019

Izvoz elektrike brez upoštevanja elektrike, pridobljene iz hrvaškega dela NEK je bil v primerjavi z letom 2018 višji za 2 odstotka in je znašal 7.084 GWh, uvoz brez upoštevanja elektrike, namenjene za potrebe hrvaškega dela NEK, pa je bil v enakem obdobju višji za 2,7 odstotka in je znašal 9.597 GWh.

Izvoz na avstrijski meji v letu 2019 je bil v primerjavi z letom 2018 nižji kar za 51 odstotkov in je znašal 573 GWh, uvoz pa je bil višji, in sicer za 55,4 odstotka, in je znašal 5.975 GWh. Na hrvaški meji beležimo za 41,6 odstotka višji izvoz (z upoštevanjem proizvodnje hrvaškega dela NEK) kot v letu 2018, in sicer v količini 6.629 GWh. Uvoz je bil v enakem obdobju nižji za 55 odstotkov in je znašal 2.317 GWh. Celotna proizvodnja v NEK je bila za 1,3 odstotka višja kot v

letu 2018 in je znašala 5.558 GWh. Na italijanski meji je bil izvoz v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 višji za 31 odstotkov, količina uvožene elektrike pa je v enakem obdobju znašala 1.309 GWh in se je zvišala za skoraj 265 odstotkov v primerjavi s predhodnim letom.

V nadaljevanju so v spodnji tabeli prikazani podatki o evidentiranih zaprtih pogodbah po posameznih mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2019.

MEJA	AVSTRIJA		ITALIJA		HRVAŠKA		
	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz NEK
Januar	15.903,0	594.154,0	141.184,0	201.929,0	656.440,0	196.255,0	257.042,0
Februar	60.375,0	471.529,0	360.291,0	21.879,0	372.688,0	284.474,0	233.633,0
Marec	45.449,0	620.654,0	381.760,0	8.485,0	368.733,0	264.257,0	258.513,0
April	26.475,0	514.451,0	271.981,0	43.204,0	446.949,0	165.024,0	249.904,0
Maj	75.006,0	468.624,0	284.178,0	25.773,0	528.195,0	216.728,0	257.925,0
Junij	61.193,0	510.913,0	241.964,0	53.520,0	602.833,0	134.282,0	247.087,0
Julij	12.849,0	603.452,0	121.559,0	149.943,0	814.667,0	72.148,0	251.563,0
Avgust	11.592,0	506.969,0	46.907,0	192.598,0	724.793,0	96.424,0	250.906,0
September	7.283,0	478.376,0	59.161,0	254.707,0	677.020,0	73.981,0	244.097,0
Oktober	8.512,0	542.441,0	92.746,0	246.543,0	458.657,0	187.997,0	12.565,0
November	149.178,8	247.705,5	354.095,0	31.564,0	444.236,1	376.735,1	246.089,0
December	100.138,5	415.962,5	291.896,0	79.243,0	534.282,6	248.748,5	256.990,0
Skupaj	573.954,3	5.975.231	2.647.722	1.309.388	6.629.493,7	2.317.053,6	2.766.314

Tabela 8: Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2019 v MWh

2.2 BILANČNI OBRAČUN

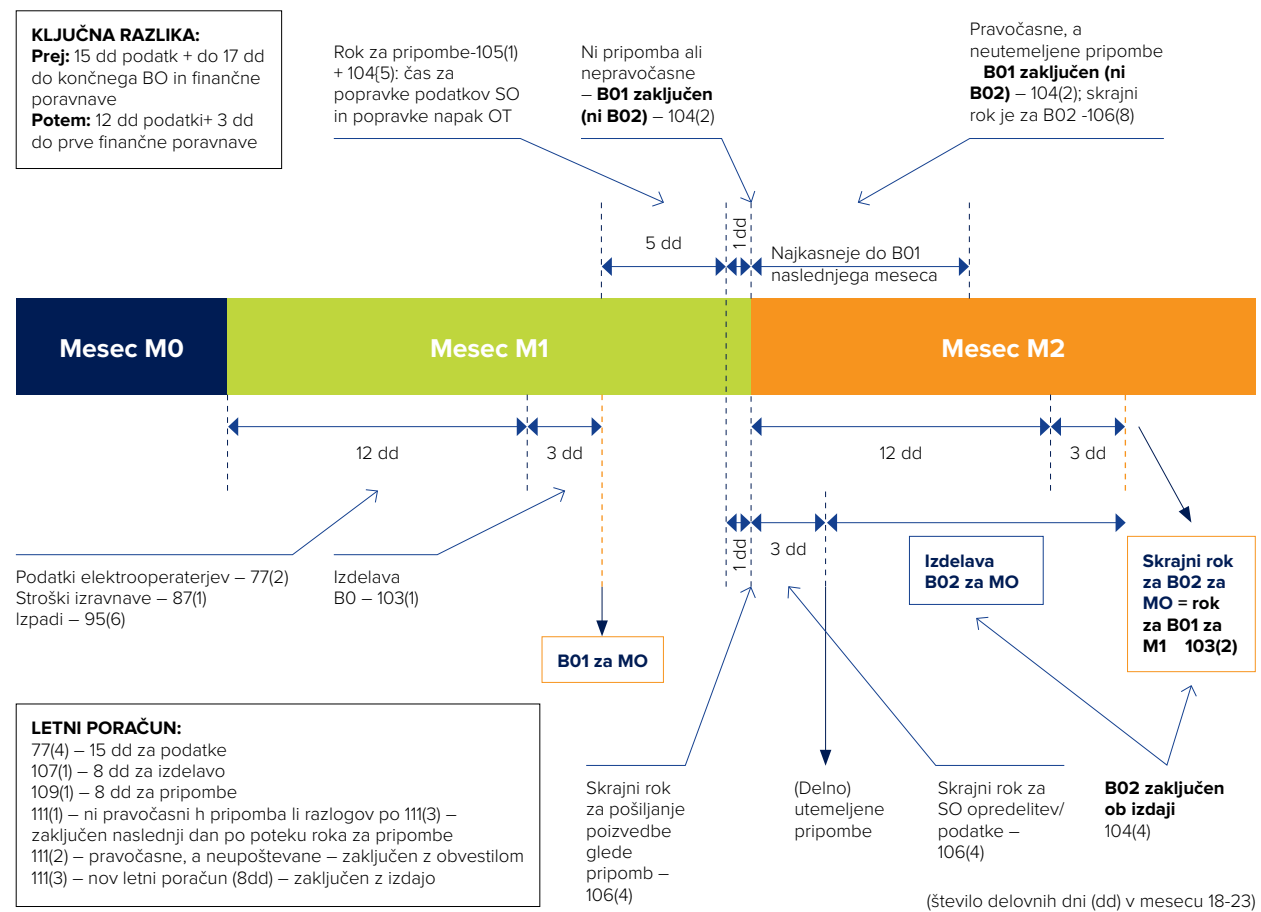
S 1. januarjem 2019 so se začela uporabljati nova Pravila za delovanje trga z elektriko, ki so prinesla več novosti, predvsem pri izvajanju bilančnih obračunov. Pomembne spremembe je uvedla tudi Uredba o določitvi smernic za izravnavo električne energije (EU) 2017/2195 (EBGL) na področju izračuna bilančnega obračuna (v nadaljevanju: BO). Uredba določa, da za odstopanje bilančne skupine negativni predznak predstavlja primanjkljaj bilančne skupine in da pozitivni predznak predstavlja presežek bilančne skupine. Zaradi teh določil se je spremenilo poimenovanje indeksov cene za odstopanja in sicer iz C+ v Cneg in C- v Cpoz. Pri tem se predznak regulacijske energije ni spremenil.

Nova pravila so prinesla še več pomembnih sprememb: terminološko uskladitev; spremembo načina

izvajanja bilančnega obračuna z vidika korakov izvajanja (BO1 ter BO2, ki se izvede le v primeru potrebe, na primer napak ali novih dejstev oziroma podatkov); razširjen je nabor podatkov, ki se jih javno objavi; skrajšani so roki za posredovanje podatkov s strani operaterjev; spremenjena je metodologija za korekcijo cen za odstopanja, če naštejemo nekaj najpomembnejših.

V spodnji sliki podajamo shematični pregled postopka bilančnega obračuna po novem, z navedbo ključnih členov (in odstavkov – npr. 104(2)) novih Pravil za delovanje trga z elektriko, ki so se začela uporabljati s 1. januarjem 2019. V ločenih okvirjih je podana tudi ključna razlika glede časovnice do (prve) finančne poravnave ter ključni podatki za letni poračun.

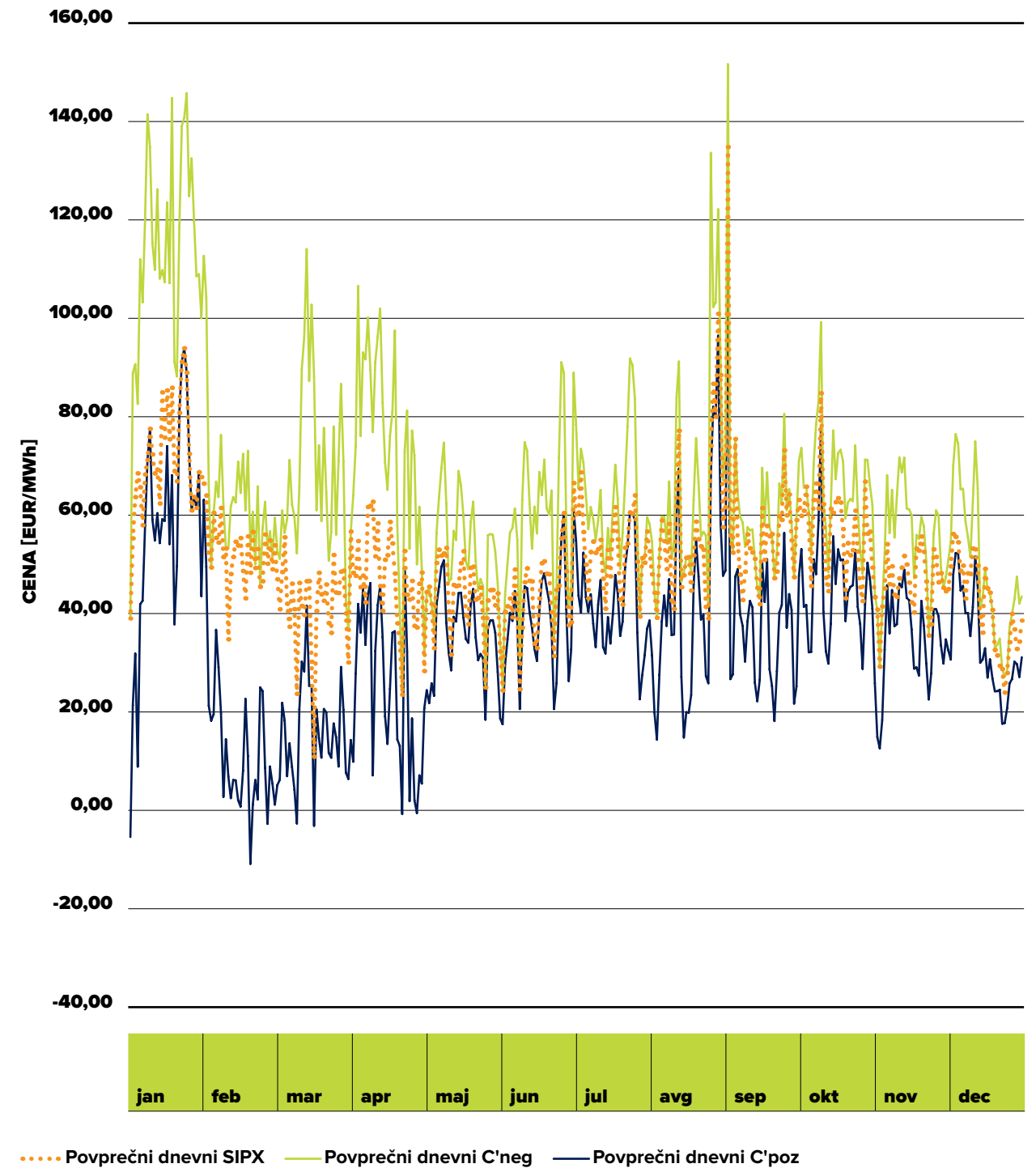
SHEMA BILANČNEGA OBRAČUNA

Slika 6: Shema postopka bilančnega obračuna (z navedbo relevantnih členov Pravil)

Nova Pravila so predvidela tudi prehod iz urnega na 15 minutni obračunski interval, in sicer s 1. januarjem 2020. Zavaljo zagotovitve blažjega in bolj usklajenega prehoda na nov obračunski interval se je s spremembo Pravil, ki so stopila v veljavo v septembru, omenjeni rok zamaknil na 1. januar 2021.

V poročilu je zajeto obračunsko obdobje za leto 2019, ki vsebuje zaključene bilančne obračune od meseca januarja do decembra. V vseh mesecih sta bila izvedena tako prvi kot drugi bilančni obračun. Rezultati so strnjeni v besedilu in slikah v nadaljevanju.

Slika 7: Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C'_{neg} in C'_{poz} ter indeksa SIPX v letu 2019

Iz zgornjega diagrama, ki prikazuje gibanje cen v letu 2019 za pozitivna in negativna odstopanja C'_{neg} in C'_{poz} ter indeks SIPX, je zaznati višje cene v začetku leta, nato pa ustalitev ter upad v zadnjem mesecu. Gibanje cen za odstopanja seveda sledi razmeram na trgu, hkrati pa cene odražajo tudi stroškovne špice v izravnavi elektroenergetskega sistema, saj je (osnovna) cena za odstopanja izračunana kot razmerje med stroški in količino (izravnave). V prvih štirih mesecih je v diagramu opaziti tudi izrazitejši razkorak med izpeljanimi cenama za pozitivna in negativna odstopanja, ki je bil posledica visokih stroškov izravnave.

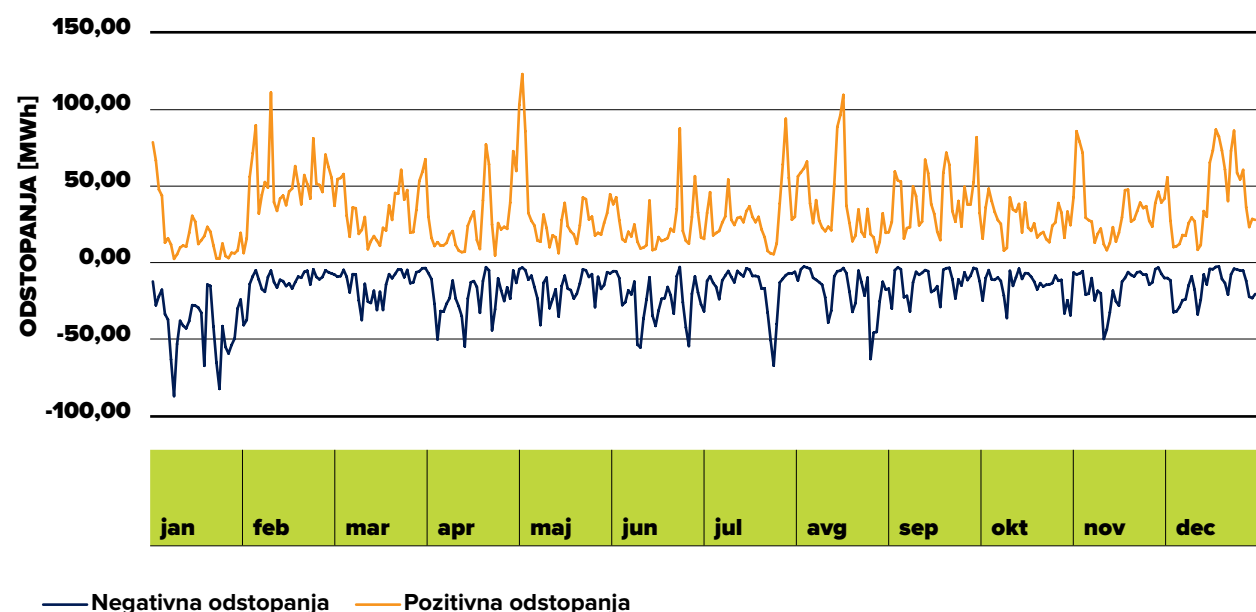
Povprečna vrednost izpeljane (korigirane) cene za negativna odstopanja C'_{neg} je v letu 2019 znašala 63,76 EUR/MWh, za pozitivna odstopanja C'_{poz} pa 32,51 EUR/MWh. Najvišja vrednost cene C'_{neg} je v tem obdobju znašala 279,61 EUR/MWh, C'_{poz} pa 200,02 EUR/MWh. Najnižja cena C'_{neg} je v omenjenem obdobju znašala -10,79 EUR/MWh, najnižja cena C'_{poz} pa je znašala -175,45 EUR/MWh. Najvišja cena C'_{neg} se je pojavila 18. januarja v 17. urnem bloku, C'_{poz} pa 2. septembra v 13. urnem bloku. Najnižjo ceno C'_{neg} smo zabeležili 10. marca v 1. urnem bloku, ceno C'_{poz} pa 24. avgusta v 24. urnem bloku.

	2018 [EUR/MWh]			2019 [EUR/MWh]		
	C'+	C'-	SIPX	C'+	C'-	SIPX
Povprečne vrednosti	62,11	39,91	51,15	63,76	32,51	48,74
Najvišja vrednost	991,93	122,08	141,25	279,61	200,02	200,02
Najnižja vrednost	-51,50	-82,56	-76,01	-10,79	-175,45	-20,23

Tabela 9: Povprečne, najvišje in najnižje vrednosti C'_{neg} (C'), C'_{poz} (C') in SIPX v letih 2018 in 2019

Za izračun cen za pozitivna in negativna odstopanja uporabimo stroške in količine, ki so nastali za izravnavo elektroenergetskega sistema v Sloveniji. Izravnava elektroenergetskega sistema je posledica odstopanj udeležencev trga z elektriko od svojih napovedi. Na spodnji sliki so prikazana skupna pov-

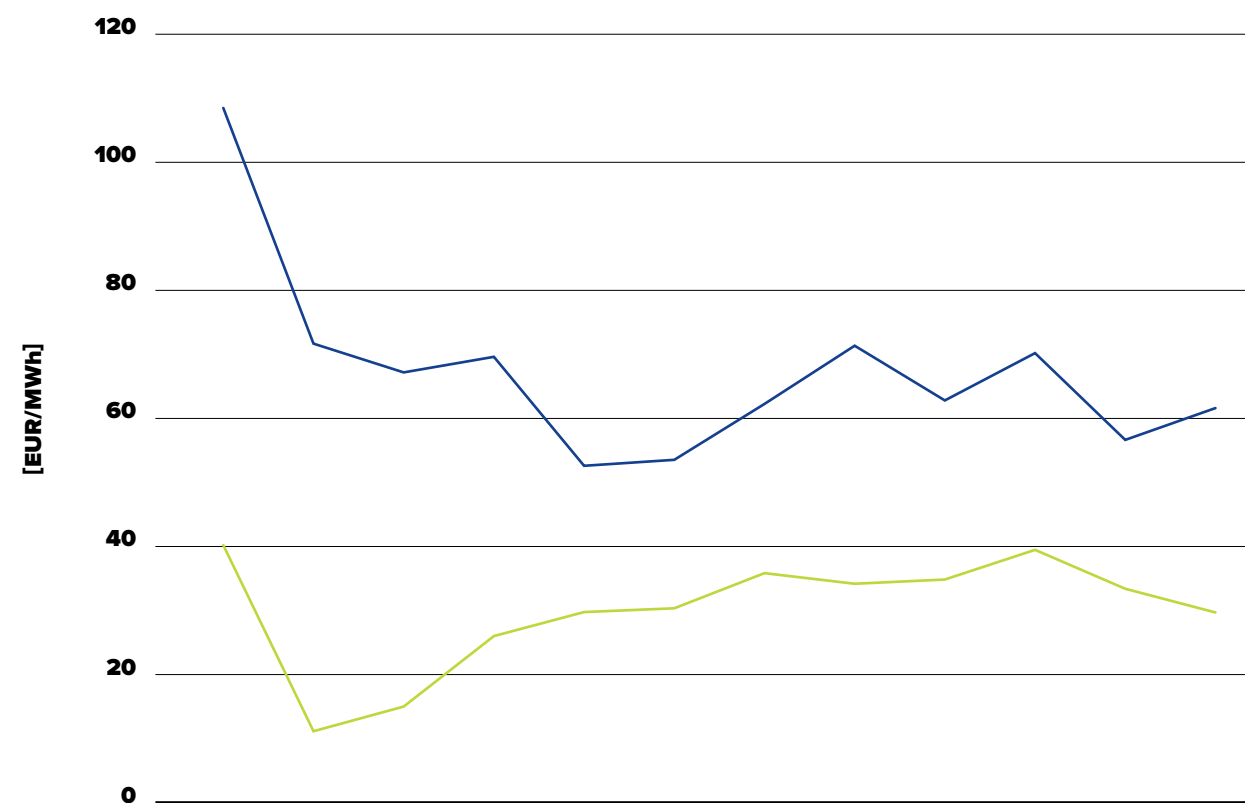
prečna dnevna pozitivna in negativna odstopanja vseh bilančnih skupin v Sloveniji v letu 2019. Odstopanja v negativno smer pomenijo primanjkljaj električne energije v elektroenergetskem sistemu, odstopanja v pozitivno smer pa višek električne energije v elektroenergetskem sistemu Slovenije.

Slika 8: Povprečna dnevna odstopanja slovenskega omrežja v letu 2019

Izravnalno energijo za izravnavo pozitivnih in negativnih odstopanj v elektroenergetskem sistemu Slovenije zagotavlja sistemski operater ELES. V letu 2019 je količina porabljene energije za izravnavo negativnih odstopanj znašala 171 GWh, za izravnavo pozitivnih odstopanj pa 285 GWh. Na spodnji sliki so prikazane povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije elektroenergetskega sistema (S+, ki predstavlja stroške urejanje kratke pozicije, in S-, ki predstavlja stroške urejanje dolge pozicije). V stroških so upoštevane vse vrste regulacije: aRPF (avtomatska rezerva za povrnitev frekvenca, pred spremembo terminologije imenovana »sekundarna regulacija«), rRPF (ročna rezerva za povrnitev frekvenca, prej »ter-

ciarne regulacije«), RR (rezerve za nadomestitev, ki vključujejo tudi izravnalni trg) ter energije iz INC/IGCC mehanizma oziroma druga izravnava, skladno s 87. členom Pravil za delovanje trga z elektriko. Omeniti velja, da je sistemski operater ELES v februarju 2019 pristopil k večstranskemu IGCC (»International Grid Control Cooperation«) mehanizmu, ki bo v prihodnje postal evropska platforma za netiranje odstopanj, kot to določajo EBGL (EU kodeks za izravnavo – Electricity Balancing Guideline). IGCC je nadomestil prejšnji INC (»Imbalance netting cooperation«) mehanizem čezmejnega netiranja odstopanj, ki je vključeval države Avstrijo, Hrvaško in Slovenijo.

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
S+	108,16	71,85	67,42	69,82	53,03	53,95	62,56	71,53	63,1	70,39	57,02	61,92
S-	40,56	11,97	15,76	26,59	30,28	30,86	36,26	34,63	35,28	39,84	33,86	30,22

Slika 9: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2019

Gibanje povprečnih mesečnih vrednosti stroškov regulacije sovпада s cenami za pozitivna in negativna odstopanja. V spodnji tabeli so prikazane povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije v letu 2019 ter primerjava z letom 2018. Jasno je razvidno, da so bile povprečne cene regulacije v prvih štirih mesecih leta

2019 precej višje kot v letu 2018 (višje za pozitivno regulacijo in nižje za negativno). V naslednjih mesecih pa te razlike niso več toliko izrazite, ostalo pa je značilno, da je bil razmik med povprečnima mesečnima cenama za pozitivno in negativno regulacijo v letu 2019 precej višji v primerjavi z letom 2018.

MESEC	2018		2019	
	S+ [EUR/MWh]	S- [EUR/MWh]	S+ [EUR/MWh]	S- [EUR/MWh]
Januar	45,45	25,78	108,16	40,56
Februar	59,53	35,41	71,85	11,97
Marec	57,03	33,11	67,42	15,76
April	38,26	22,10	69,82	26,59
Maj	51,37	33,05	53,03	30,28
Junij	60,88	37,88	53,95	30,86
Julij	58,03	42,86	62,56	36,26
Avgust	67,48	47,13	71,53	34,63
September	68,54	48,82	63,11	35,28
Oktober	70,14	51,70	70,39	39,84
November	67,98	50,16	57,02	33,86
December	70,50	47,40	61,92	30,22

Tabela 10: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letih 2018 in 2019

V spodnji tabeli so prikazane količine IGCC/INC+ in IGCC/INC-. Kot že omenjeno, se je februarja 2019 ELES priključil k večstranskemu IGCC mehanizmu, ki je nadomestil predhodni INC mehanizem. V tabeli so prikazane vrednosti za celotno obdobje od uvedbe čezmejnega sodelovanja pri netiranju odstopanj, in sicer od meseca maja leta 2013 dalje.

Prvi stolpec predstavlja vrednosti, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem sistemu primanjkljaj energije in je bila aktivirana funkcija IGCC/INC+, drugi stolpec pa predstavlja vrednosti v intervalih, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem sistemu višek energije in je bila aktivirana funkcija IGCC/INC-.

Leto	IGCC/INC+ [v MWh]	IGCC/INC- [v MWh]
2013 (maj-december)	25.491	47.458
2014	41.457	69.909
2015	28.091	71.007
2016	33.997	114.247
2017	37.247	98.399
2018	51.289	98.104
2019	40.616	98.426

Tabela 11: Količine IGCC/INC v MWh od leta 2013 do 2019

V naslednji tabeli je predstavljen podrobnejši pregled odstopanj bilančnih skupin v letih 2018 in 2019. Mesečnih podatkov o skupnih pozitivnih in negativnih

MESEC	2018		2019	
	Negativna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]	Pozitivna odstopanja bilančnih skupin	Negativna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]	Pozitivna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]
Januar	12.459	27.120	30.235	12.590
Februar	18.832	13.024	7.319	34.816
Marec	29.465	10.579	9.352	24.305
April	11.058	28.965	15.238	17.731
Maj	13.830	17.394	10.795	23.293
Junij	12.535	20.724	16.837	16.842
Julij	9.541	22.807	11.619	21.299
Avgust	12.483	23.720	12.425	26.666
September	10.488	21.236	8.227	28.705
Oktober	11.216	19.361	10.136	19.058
November	10.763	23.675	10.375	23.293
December	16.022	23.106	10.424	30.115
Skupaj	168.692	251.711	152.983	278.713

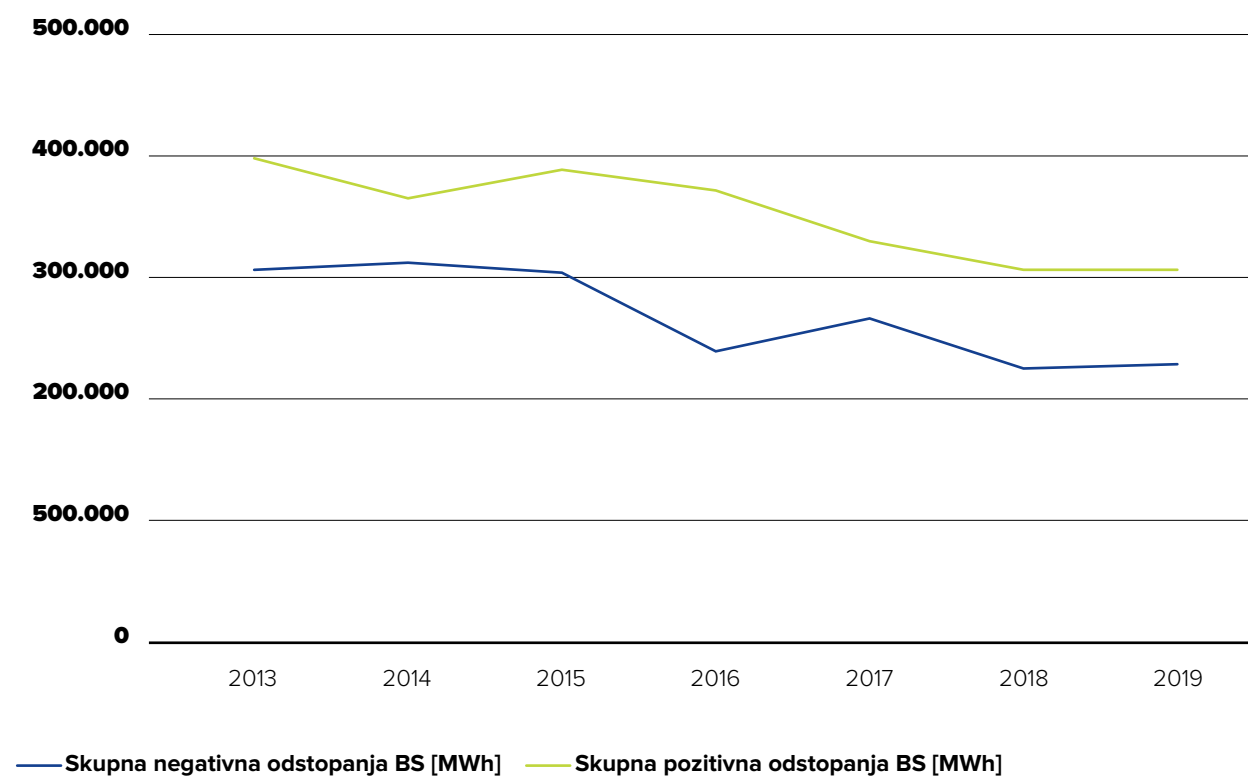
Tabela 12: Pozitivna in negativna odstopanja slovenskih bilančnih skupin v letih 2018 in 2019

V spodnji tabeli so prikazane letne količine pozitivnih in negativnih odstopanj vseh bilančnih skupin na trgu z elektriko od leta 2013 dalje. Količinam odstopanj bilančnih skupin so prišteta tudi odstopanja na mejah slovenskega regulacijskega območja.

Leto	Skupna negativna odstopanja bilančnih skupin [MWh]	Skupna pozitivna odstopanja bilančnih skupin [MWh]
2013	301.776	397.808
2014	307.168	367.965
2015	300.051	388.574
2016	239.765	371.020
2017	263.038	326.166
2018	224.905	306.999
2019	225.191	305.042

Tabela 13: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin v letih od 2013 do 2019

Na podlagi podatkov iz zgornje tabele lahko opazimo, da je na obeh segmentih odstopanj prisoten trend zmanjševanja. To je sicer ena od bistvenih nalog sistema bilančnega obračuna, namreč, da motivira tržne akterje k bolj skrbnemu obnašanju oziroma napovedovanju ter tako prispeva k stabilnosti elektroenergetskega sistema.

Slika 10: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin (BS) v letih 2013 do 2019

LETNI PORAČUN

Ker se v bilančnem obračunu za določitev realizacije odjemnih mest brez četrtturnih meritev uporablja analitični postopek, je njihov odjem med letom v bilančnem obračunu ocenjen na podlagi preostalega odjema distribucijskega območja. Razlike, ki nastanejo med količinami, pridobljenimi na podlagi analitičnega postopka in dejansko realiziranimi količinami, se poračunajo v okviru letnega poročila, ki se opravi po zaključku vseh bilančnih obračunov.

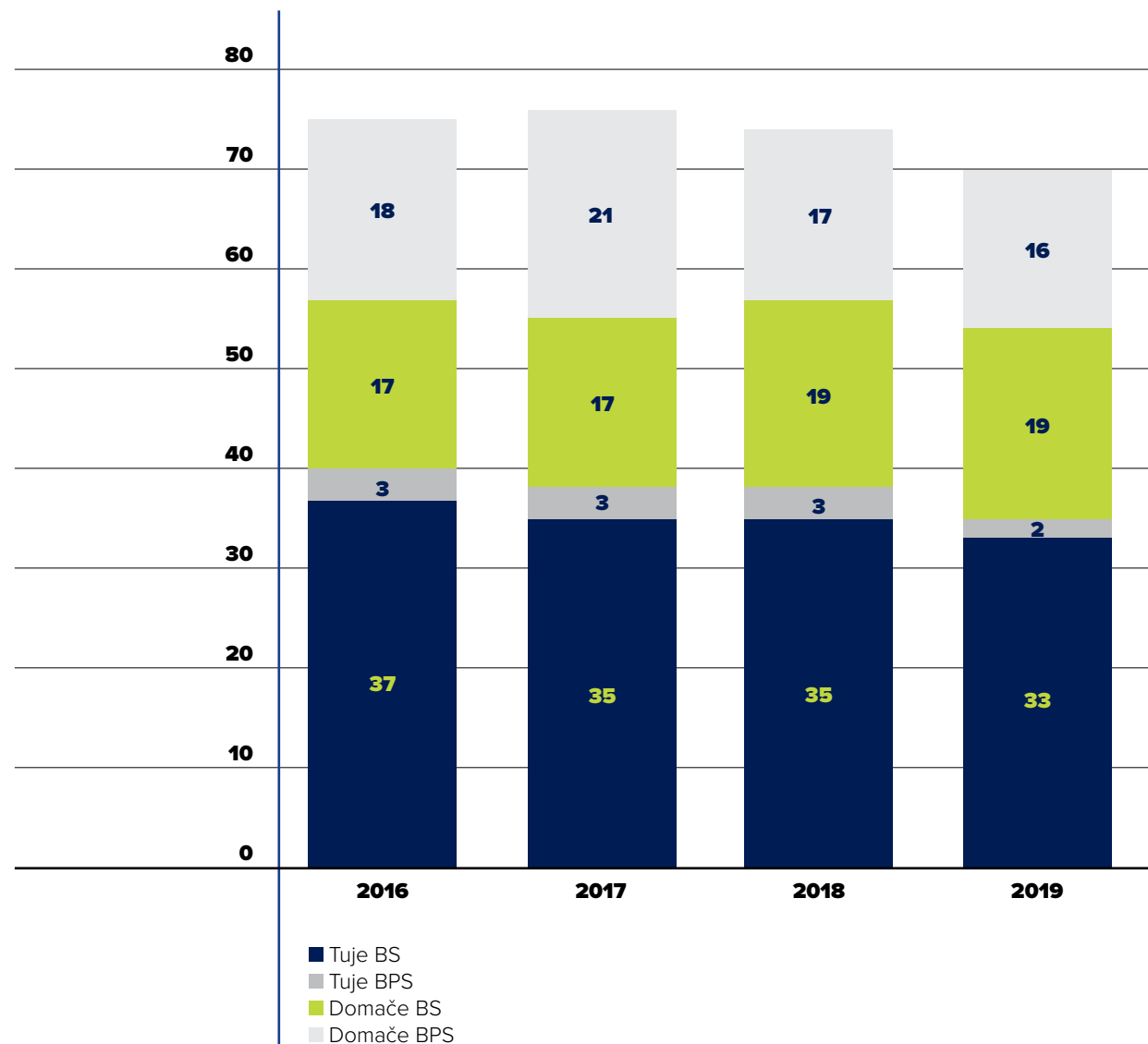
V letu 2019 je bil tako opravljen letni poračun za leto 2018. Prerazporeditev razlik med bilančnimi skupinami je bila opravljena na podlagi izračunanih količin razlik in povprečne letne cene, ki je enaka letnemu povprečju in (v letu 2018 so še veljala stara Pravila) in je znašala 51,01 EUR/MWh. V letnem poročilu za leto 2018 je bilo prerazporejenih nekaj manj kot 162 GWh električne energije, kar je skupaj znašalo 8,26 mio EUR (neto).

2.3 BILANČNA SHEMA

Trg z elektriko je hierarhično urejen v bilančno shemo. Vsaka pravna ali fizična oseba, ki želi aktivno poslovati na trgu z elektriko, mora postati član bilančne sheme. Članstvo in struktura bilančne sheme sta določeni z bilančnimi pogodbami, sklenjenimi z operaterjem trga ter s pogodbami o izravnavi, sklenjenimi s člani bilančne sheme. Operater trga, ki predstavlja vrh bilančne sheme, zagotavlja dobavo izravnalne energije bilančnim skupinam preko bilančnih pogodb. Fizično izravnavo elektroenergetskega sistema pa izvaja sistemski operater. Operater trga vodi evidenco pogodb o članstvu v bilančni shemi, jo sproti posodablja in javno objavlja na svoji spletni strani.

Leta 2019 sta bili v bilančno shemo operaterja trga na novo vključeni dve družbi, ena iz Slovenije in ena iz tujine. V enakem obdobju so iz bilančne sheme izstopile štiri tuje družbe in dve slovenski, kar pomeni da se je v primerjavi z letom 2018 članstvo v bilančni shemi zmanjšalo za štiri člane. V istem obdobju so bili izvedeni trije prehodi bilančnih podskupin med različnimi bilančnimi skupinami, tri družbe pa so podaljšale pogodbo o izravnavi in s tem ohranile članstvo v bilančni shemi.

Skupaj je bilo v Republiki Sloveniji na dan 31. december 2019 registriranih 52 bilančnih skupin (19 slovenskih in 33 tujih podjetij) in 18 bilančnih podskupin (16 slovenskih in 2 tuji podjetji).

Slika 11: Število tujih in domačih bilančnih skupin (BS) in bilančnih podskupin (BPS) v letih 2016 do 2019

V bilančno shemo sta bili v letu 2019 vključeni družbi NGEN d.o.o. in MaxiCommodities, a.s. V enakem obdobju so iz bilančne sheme izstopile naslednje družbe: LOGO ENERGIJA d.o.o., PROENERGY d.o.o., JAS Energy trading, s.r.o., JAS Budapest Zrt., MaxiCommodities, a.s. in Ezpada s.r.o. V istem obdobju so bili izvedeni trije prehodi bilančnih podskupin

med različnimi bilančnimi skupinami, tri družbe pa so podaljšale pogodbo o izravnavi in s tem ohranile članstvo v bilančni shemi.

V spodnji tabeli so kronološko prikazane spremembe v bilančni shemi v letu 2019.

Datum dogodka	Naziv člana bilančne sheme	Status
10. okt.	Ezpada s.r.o.	Izstop
1. avg.	MaxiCommodities, a.s.	Izstop
11. jun.	MaxiCommodities, a.s.	Vstop
31. maj	JAS Budapest Zrt.	Izstop
31. maj	JAS Energy trading, s.r.o.	Izstop
9. apr.	PROENERGY d.o.o.	Izstop
1. apr.	LOGO ENERGIJA d.o.o.	Izstop
18. feb.	NGEN d.o.o.	Vstop
1. jan.	LOGO ENERGIJA d.o.o.	Prehod iz bilančne skupine (BS) HEP d.d. v BS HSE d.o.o.
1. jan.	Borzen, d.o.o. - Center za podpore (Eko skupina)	Prehod iz BS GEN-I, d.o.o. v BS HEP d.d.
1. jan.	SODO d.o.o.	Prehod iz BS HSE d.o.o. v BPS ECE d.o.o.
1. jan.	MERCATOR, d.d.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	ADRIAPLIN d.o.o.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	TALUM d.d. Kidričevo	Podaljšanje pogodbe o izravnavi

Tabela 14: Kronološki prikaz gibanja članstva v bilančni shemi v letu 2019

2.4 FINANČNA PORAVNAVA BILANČNEGA OBRAČUNA

Borzen kot klirinški agent izvaja obračun finančnih terjatev in obveznosti udeležencev finančne poravnave ter izvrši poravnavo obveznosti in terjatev, ki izhajajo iz bilančnega obračuna. Predmet finančne poravnave so vsi dokončni bilančni obračuni posamezne bilančne skupine v določenem časovnem obdobju.

V nadaljevanju so v spodnji tabeli predstavljeni vrednostni podatki, ki izhajajo iz finančne poravnave bilančnega obračuna za leto 2019, v primerjavi s podatki za leto 2018.

vrednost v EUR brez DDV

LETO	2018			2019		
Mesec	Bilančni obračun	Stroški izravnave	Presežek	Bilančni obračun	Stroški izravnave	Presežek
Januar	541.248	-509.501	31.747	3.864.853	-3.650.269	214.584
Februar	1.520.885	-1.370.966	149.919	348.768	-280.226	68.542
Marec	2.189.399	-2.057.451	131.948	618.052	-578.324	39.728
April	238.624	-163.718	74.906	1.298.809	-1.211.820	86.989
Maj	576.732	-544.820	31.912	119.014	-56.961	62.053
Junij	540.291	-495.630	44.661	717.211	-677.719	39.492
Julij	-364.715	409.348	44.633	222.358	-171.476	50.882
Avgust	46.832	10.928	57.760	599.720	-507.447	92.273
September	94.292	41.838	136.130	-131.835	192.625	60.790
Oktober	-263.911	343.638	79.727	141.397	-81.991	59.406
November	-25.055	127.524	102.469	161.257	-115.756	45.501
December	225.527	-99.091	126.436	-106.484	145.530	39.046
Skupaj	5.320.149	-4.307.901	1.012.248	7.853.120	-6.993.834	859.286
Zamudne obresti						547
Celotni presežek bilančnega obračuna:			1.972.611			1.657.358

Tabela 15: Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leti 2018 in 2019

Postavka bilančnega obračuna predstavlja netirano vrednost dokončnih bilančnih obračunov bilančnih skupin po posameznih mesecih. Stroški oziroma prihodki izravnave nastanejo z nakupom oziroma prodajo elektrike za namene izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Finančna poravnava izravnave stroškov odstopanj se izvaja med sistemskim operaterjem in operaterjem trga. Negativne vrednosti predstavljajo odliv za Borzen, pozitivne vrednosti pa priliv.

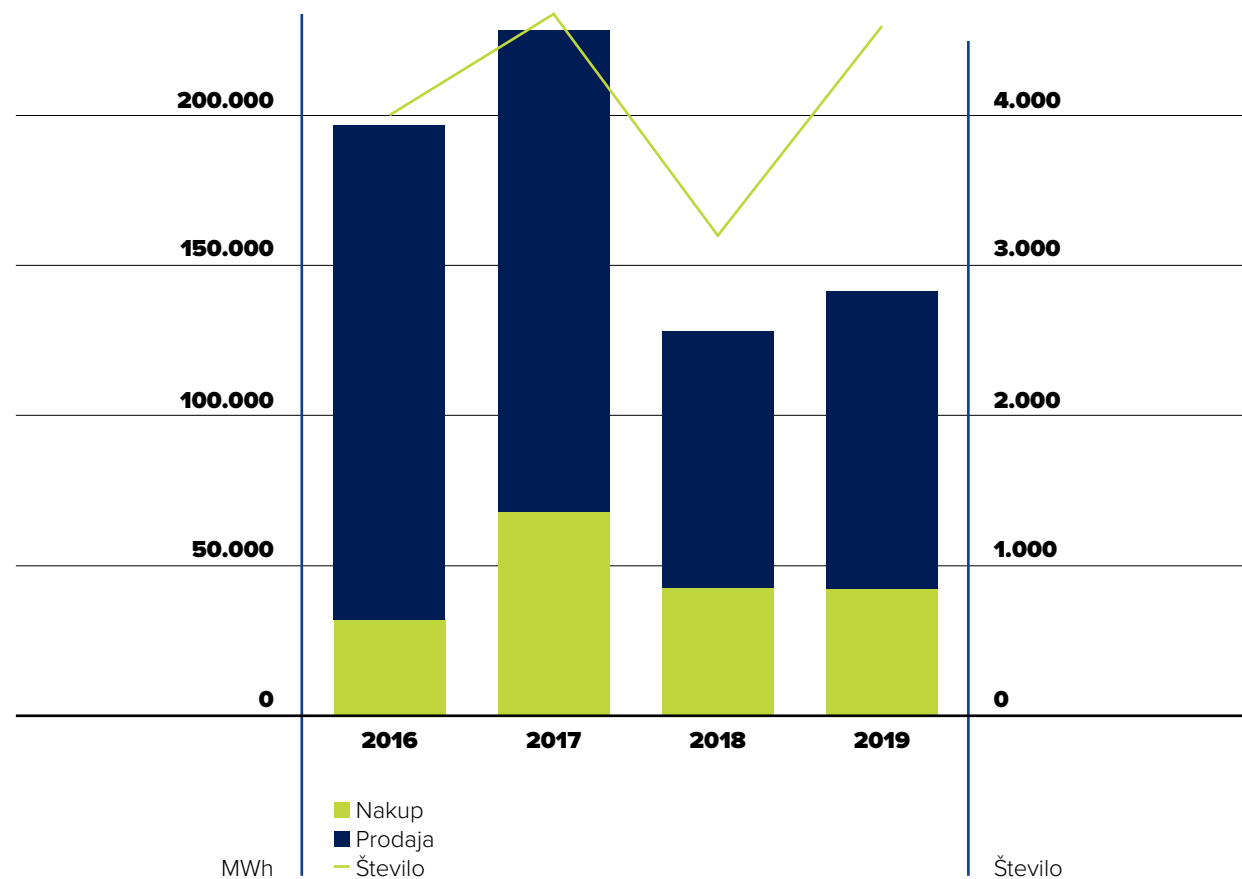
Presežki prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna so namenjeni upravljanju s tveganji neizpolnitve finančnih obveznosti oziroma zamude pri plačilih in se vodijo na posebnem računu za vodenje presežkov bilančnega obračuna. Višina presežka bilančnega obračuna za leto 2019 je znašala 0,86 mio EUR. V letu 2019 je bil med udeležence bilančnega obračuna izplačan del presežka bilančnega obračuna v skupni višini 1,18 mio EUR. Celotni presežek bilančnega obračuna konec leta 2019 tako znaša 1,66 mio EUR in vključuje neizplačan del presežka preteklih let ter celoten presežek leta 2019 z zamudnimi obrestmi.

2.5 IZRAVNALNI TRG

Izravnalni trg z elektriko je organizirana oblika zbiranja in angažiranja ponudb za prodajo in nakup izravnalne energije z namenom izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema na pregleden in ekonomsko čim bolj učinkovit način. Na slovenskem izravnalnem trgu z elektriko, ki deluje od oktobra 2012, je bilo v letu 2019 sklenjenih **4.751** poslov v skupni količini **140,3 GWh**. Od tega je **43,8 GWh** predstavljalo **nakup** elektrike, **96,5 GWh** pa prodajo elektrike s strani sistemkega operaterja prenosnega omrežja. Največja količina poslov je bila sklenjena z **urnimi produkti** v skupni količini **114,3 GWh**, prav tako je bilo tudi največje število poslov, in sicer 4.061, sklenjenih z urnimi produkti. V enakem obdobju je bilo sklenjenih še 581 poslov s 15-minutnimi produkti in 109 poslov z blok produkti. Najvišja cena za nakup izravnalne energije je v letu 2019 znašala 220 EUR/MWh, najnižja cena za prodajo izravnalne energije pa -50 EUR/MWh. V posle je bilo poleg sistemkega operaterja vključenih še šest članov izravnalnega trga. Članstvo na izravnalnem trgu je sicer konec leta 2019 štelo 34 članov.

Izravnalni trg je vse od njegove vzpostavitve do leta 2017 beležil konstantno rast, v letu 2018 pa smo prvič beležili padec na letni ravni, kar prikazuje tudi spodnja slika. V letu 2019 smo ponovno zabeležili rast in sicer se je količina sklenjenih poslov povečala za dobrih 9 odstotkov, število pa kar za 47 odstotkov v primerjavi z letom 2018.

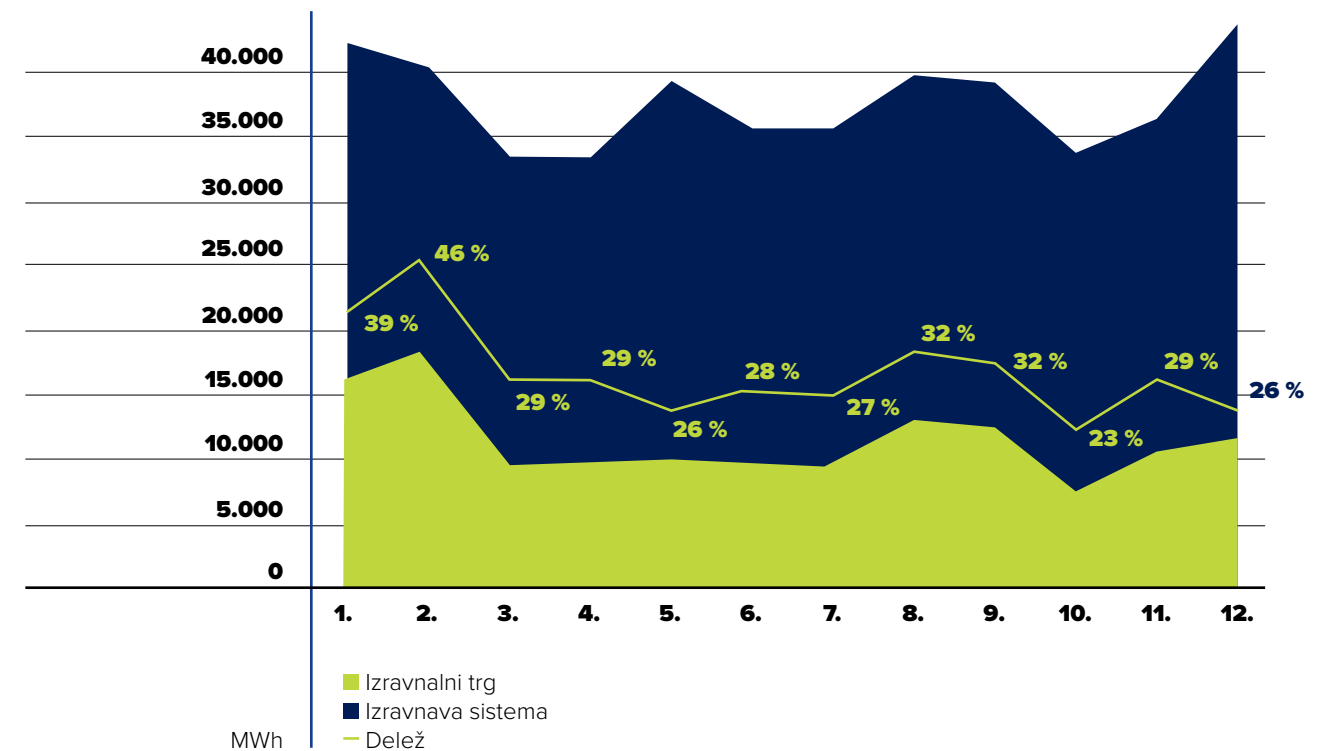
V povezavi z izravnalnim trgom in trgovanjem znotraj dneva velja omeniti, da se je projekt enotnega spajanja znotraj dneva (SIDC) z 19. novembrom 2019 uspešno razširil na Slovenijo in še 6 ostalih držav. Trgovalni volumni na trgovanju znotraj dneva so se občutno povečali, posledično ima tudi sistemski operater prenosnega omrežja (SOPO) širši nabor možnosti s katerimi lahko izravnava sistem. Kljub temu, da trgovanje na izravnalnem trgu poteka od 1 ure do tik pred dobavo (trgovanje znotraj dneva je možno samo uro ali več pred dobavo), lahko v prihodnjem letu pričakujemo, da se bo količina sklenjenih poslov na izravnalnem trgu zmanjšala na račun večje likvidnosti in ugodnejših cen na tem segmentu trgovanja znotraj dneva.

Slika 12: Količina in število sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z elektriko po letih

Izravnalni trg z elektriko je v letu 2019 predstavljal 30,8 odstotka celotne izravnave sistema, kar predstavlja za 3,6 odstotne točke višjo raven kot v letu 2018, ko je delež izravnalnega trga v celotni izravnavi sistema znašal 27,2 odstotka. Največji delež izravnalnega trga je na mesečni ravni dosegel 46,1 odstotka, in

sicer februarja 2019, najmanjši delež pa oktobra, in sicer 22,7 odstotka. Delež izravnalnega trga pri izravnavi navzgor (nakup) je v letu 2019 predstavljal 25 odstotkov, delež pri izravnavi navzdol (prodaja) pa nekaj manj kot 34 odstotkov.

Slika 13: Delež izravnalnega trga v skupni izravnavi sistema elektroenergetskega sistema Slovenije

Trgovanje na izravnalnem trgu se izvaja v kombinaciji s trgovanjem znotraj dneva, in sicer še eno uro po zaprtju slednjega ter do fizične dobave produkta. V tako imenovani fazi »izravnalnega trga«, ki traja od ene ure pred dobavo do tik pred dobavo, je bilo v letu 2019 sklenjenih za nekaj manj kot 101 GWh poslov, kar predstavlja 72 odstotkov celotne količine

sklenjenih poslov. Opazen je trend povečanega sklepanja poslov v tej fazi, in sicer od 34 odstotkov v letu 2015 do kar 72 odstotkov v letu 2019, kar pomeni, da sistemski operater kupuje oziroma prodaja elektriko neposredno pred dobavo in s tem učinkoviteje izravnava elektroenergetski sistem.

Leto	Faza »izravnalnega trga« (%)	Faza »trgovanja znotraj dneva« (%)
2015	34 %	66 %
2016	52 %	48 %
2017	56 %	44 %
2018	63 %	37 %
2019	72 %	28 %

Tabela 16: Odstotek sklenjenih poslov glede na fazo trgovanja

2.6 ZAGOTAVLJANJE PREGLEDNOSTI DELOVANJA TRGA Z ELEKTRIKO

2.6.1 Izmenjava podatkov ter bilančni obračun

Izmenjava podatkov je bistvena za pravilno izvajanje nalog operaterja trga in za delovanje celotnega elektroenergetskega sistema. Izmenjava podatkov predstavlja pomemben korak k zanesljivejšemu in hitrejšemu posredovanju podatkov operaterju trga. Zato si Borzen prizadeva razvijati in krepiti to področje, tudi s sodelovanjem v združenjih kot je Sekcija za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (iPET).

Od leta 2015 dalje uporabljamo za potrebe bilančnega obračuna elektronsko izmenjavo podatkov za prejem podatkov od vseh petih distribucijskih omrežij. V prihodnosti predvidevamo razširitev tega sistema tudi na upravljavce zaprtih distribucijskih sistemov ter na same člane bilančne sheme, ki bodo lahko preko tega sistema v lastne sisteme uvažali rezultate bilančnega obračuna v XML zapisu.

2.6.2 Ostale aktivnosti povezane z zagotavljanjem preglednosti delovanja trga z elektriko

POSREDOVANJE PODATKOV PO EVROPSKI UREDBI 543/2013 – »TRANSPARENCY«

Borzen ima že od konca leta 2014 vzpostavljeno avtomatizirano pošiljanje podatkov preko spletnih storitev, saj moramo kot operater trga v skladu z evropsko Uredbo št. 543/2013 (t.i. »Transparency Regulation«) sistemskemu operaterju vsako uro posredovati podatke o količinah ponudb na izravnalnem trgu in podatke o količinah in cenah sklenjenih poslov na izravnalnem trgu. Poleg podatkov o izravnalnem trgu Borzen sistemskemu operaterju mesečno posreduje tudi cene za odstopanja. Posredovani podatki so objavljeni na evropski platformi »ENTSO-E Transparency Platform« z namenom večje preglednosti evropskega energetskega trga. V letu 2019 so bile izvedene določene prilagoditve zaradi sprememb na viru podatkov, ki so bile vpeljane ob uvedbi rešitve

enotnega spajanja znotraj dneva (angl. SIDC oz. XBID).

ELEKTRONSKI DOSTOP DO EVIDENCE BILANČNE SCHEME

Borzen ima za potrebe Agencije za energijo vzpostavljen elektronski dostop do evidence bilančne sheme z uporabo spletnih storitev. Ta dostop Agenciji za energijo omogoča avtomatizirano kontrolo podatkov članov bilančne sheme, ki jih ti posredujejo ob registraciji udeležencev trga v okviru Uredbe REMIT. V letu 2019 je izmenjava potekala nemoteno in je omogočila preverjanje udeležencev trga v okviru registracije pri Agenciji za energijo. V prihodnje želimo v ta dostop integrirati tudi informacijo o statusu dobavitelja, kar že objavljamo na korporativni spletni strani.

POSREDOVANJE PODATKOV IZRAVNALNEGA TRGA AGENCIJI ZA ENERGIJO

Borzen je za potrebe Agencije za energijo v letu 2018 vzpostavil sistem za posredovanje podatkov izravnalnega trga regulatorju. Sistem deluje po principih in standardih ter zapisih Uredbe REMIT in omogoča regulatorju vzpostavitev popolne evidence trga (ponudbe, posli), saj ostale podatke Agencija za energijo že prejema od ACER. V letu 2019 so Agenciji za energijo podatki posredovali dnevno.

OBJAVA DODATNIH PODATKOV O DELOVANJU TRGA NA KORPORATIVNI SPLETNI STRANI

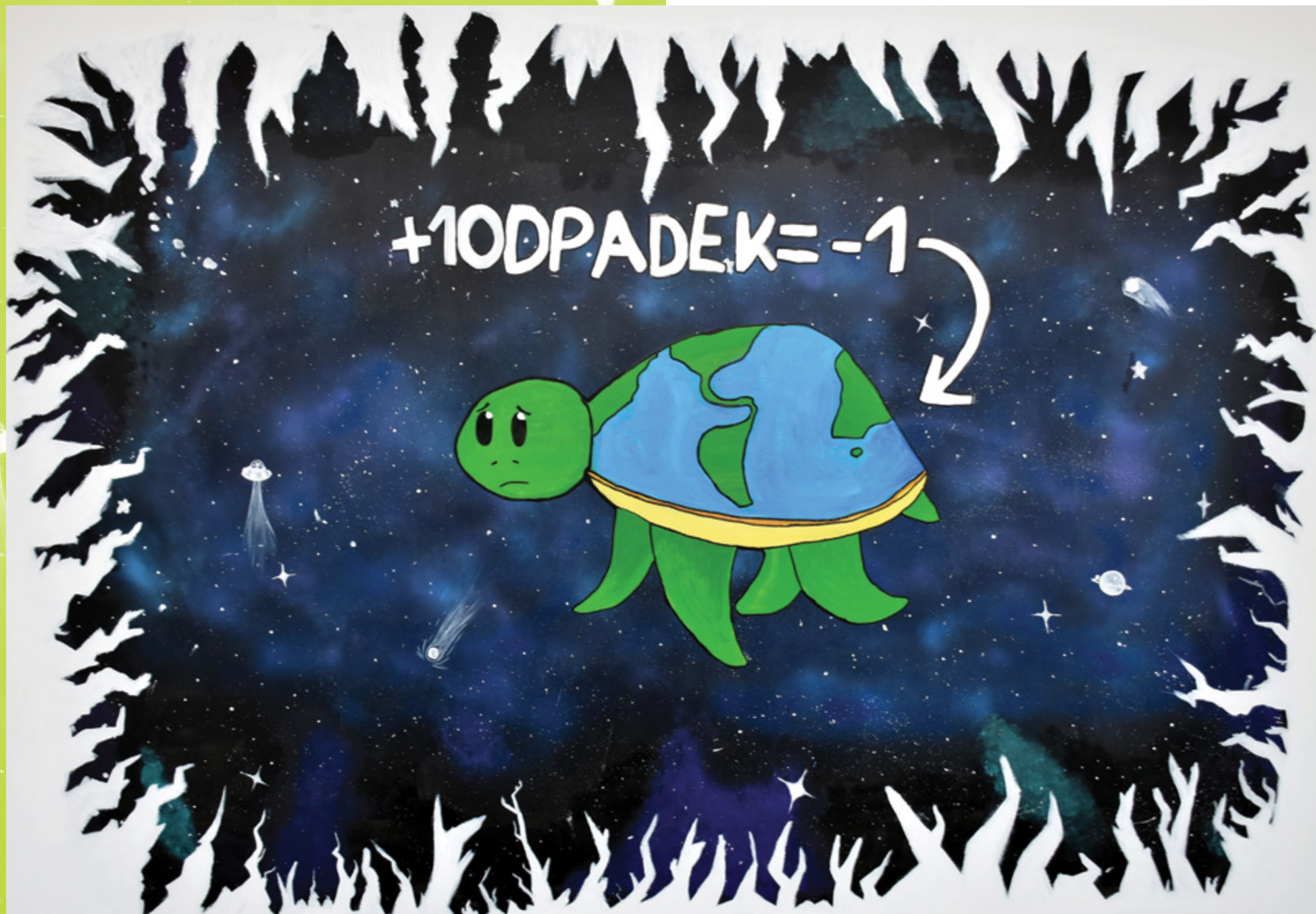
Borzen na spletni strani redno objavlja različne podatke, kot to narekuje zakonodaja. Istočasno pa poleg tega, z namenom večje preglednosti na trgu z elektriko, objavlja tudi dodatne podatke, denimo o preostalem diagramu. Preostali diagram distribucijskega območja se v vsakem obračunskem intervalu izračuna tako, da se od celotne energije, ki jo prejme to območje (iz prenosnega omrežja, sosednjih območij distribucijskega omrežja oziroma proizvodnih prevzemno predajnih mest), odšteje vrednost ocenjenih izgub v tem območju ter realizirani odjem vseh odjemalcev z registracijskimi meritvami, katerih registracijski interval je krajši ali enak obračunskemu intervalu. Podatki olajšujejo delovanje na trgu predvsem novim subjektom in pomenijo dodatno aktivnost Borzena v smeri zbiranja, analize in objave podatkov zaradi zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Poleg navedenih podatkov Borzen objavlja tudi seznam dobaviteljev, tj. članov bilančne

sheme s fizičnimi prevzemno-predajnimi mesti, bodisi na odjemu, bodisi proizvodnji. Po ukinitvi licenc z EZ-1 namreč ni več uradnega javnega seznama, kdo so dobavitelji na trgu.

Družba redno objavlja tudi podrobnejše podatke vezane na bilančni obračun (stroški izravnave, količine izravnave, odstopanja bilančnih skupin v slovenskem regulacijskem območju), vključno z zgodovino vse od leta 2007. Prav tako se izvajajo aktivnosti za avtomatizacijo objav ter dodatno širitev nabora podatkov, ki so oziroma bodo, na voljo tržnim udeležencem. Vsi sklopi podatkov, ki so na voljo, se posodablja na mesečni ravni.

Družba objavlja tudi indeks cen sklenjenih poslov na izravnalnem trgu ter članom trga in ostali zainteresirani javnosti omogoča vpogled v prijavo napovedi skupne količine proizvodnje in odjema elektrike na območju Republike Slovenije za dan vnaprej.

V prihodnosti želi Borzen obseg objavljenih podatkov še razširiti (vezano tudi na želje udeležencev trga), s tem pa prispevati k večji transparentnosti na trgu z elektriko.

**ODPADEK =
MINUS 1 ŽELVA.**

OŠ Puconci, ekipa Skuše.

3. CENTER ZA PODPORE

3.1 SISTEM PODPOR

Center za podpore je skladno z Energetskim zakonom operativni izvajalec podporne sheme za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije. Podporne sheme so instrument državne pomoči (subvencij), potrjen s strani Evropske unije, ki z višjimi odkupnimi cenami omogoča realizacijo investicij v obnovljive vire energije (OVE) in visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTE), potrebnih za doseg državnih ciljev glede deleža uporabe obnovljivih virov v končni porabi energije. Energetski zakon EZ-1 za vstope naprav, ki ne ustrezajo določilom 535. člena (priklop pred 22. septembrom 2014), predvideva razpis. Konec leta 2016 je Agencija za energijo prvi tak razpis za nove vstope tudi objavila. Ponoven razpis enakega finančnega obsega (10 mio EUR izplačil podpore letno) je Agencija objavila v septembru 2017. Sledili so še razpisi februarja 2018, decembra 2018, junija 2019 in decembra 2019. Slednji v trenutku priprave tega poročila še ni zaključen.

realizirano proizvodnjo in bilančno pripadnost oziroma jim to uredi dobavitelj, s katerim imajo sklenjeno odprto pogodbo za prodajo električne energije.

VRSTE PODPOR

SPTE enote z močjo manjšo od 500 kW ter OVE enote z močjo manjšo od 500 kW lahko izbirajo med dvema vrstama podpor, in sicer zagotovljeni odkup in obratovalna podpora. Večje enote lahko prejemajo le obratovalno podporo in torej nimajo možnosti zagotovljenega odkupa. Za SPTE enote je podpora omejena do starosti naprave 10 let, za OVE naprave pa je meja 15 let.

ZAGOTOVLJENI ODKUP ELEKTRIČNE ENERGIJE

Pri zagotovljenem odkupu center za podpore prevzema električno energijo in jo plačuje po ceni, ki je določena v odločbi. Naprava je uvrščena v posebno bilančno skupino oziroma podskupino, ki jo oblikuje center za podpore (Eko skupina). Napravam, ki imajo to vrsto podpore, center za podpore ureja izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo (tj. kritje »odstopanj«).

OBRATOVALNA PODPORA (ALI »FINANČNA POMOČ ZA TEKOČE POSLOVANJE«)

Pri obratovalni podpori center za podpore ne prevzema in ne plačuje električne energije, temveč na podlagi proizvedenih neto količin električne energije le izplačuje obratovalno podporo, ki je namenjena temu, da proizvodni enoti nadomesti razliko med proizvodnimi stroški in privzeto tržno ceno. Proizvodne enote, ki prejemajo ta tip podpore, si morajo same urediti izravnavo razlik med napovedano in

3.2 PODPORNNA SHEMA ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN SOPROIZVODNJE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE

3.2.1 Elektrarne v sistemu podpor

Delež enot, ki v okviru podporne sheme samostojno prodajajo električno energijo na trgu (in torej prejemajo podporo v obliki obratovalne podpore), je na podobni ravni kot prejšnja leta - približno 70 odstotkov.

V podporni shemi je bilo konec leta 2019 3.858 elektrarn s skupno nazivno močjo **417 MW**, kar predstavlja približno 12 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji.

Tip naprave	Moč v kW	Število
Bioplinske naprave	23.282	24
Drugo	1.035	2
Elektrarne na lesno biomaso	22.932	44
Hidroelektrarne	22.831	92
Sončne elektrarne	258.041	3.304
SPTE elektrarne na fosilna goriva	85.740	388
Vetrne elektrarne	3.228	4
Skupaj	417.088	3.858

Tabela 17: Elektrarne v novem sistemu podpor (stanje na dan 31. 12. 2019)¹

3.2.2 Izplačila podpor

v podporni shemi izhaja, da je bila proizvodnja električne energije v letu 2019 za odstotek višja glede na proizvodnjo v letu 2018, ob tem pa je bilo za 9 odstotkov manj izplačil.

Proizvodnja elektrike v podporni shemi v letu 2019 dosega približno povprečno raven let 2018 in 2017, medtem ko izplačila variirajo tako glede na zunanje vplive na posamezne proizvodne vire, predvsem vreme, kot tudi spremembo referenčne tržne cene, ki neposredno vpliva na višino obratovalne podpore. Iz primerjave izplačil in proizvedene električne energije

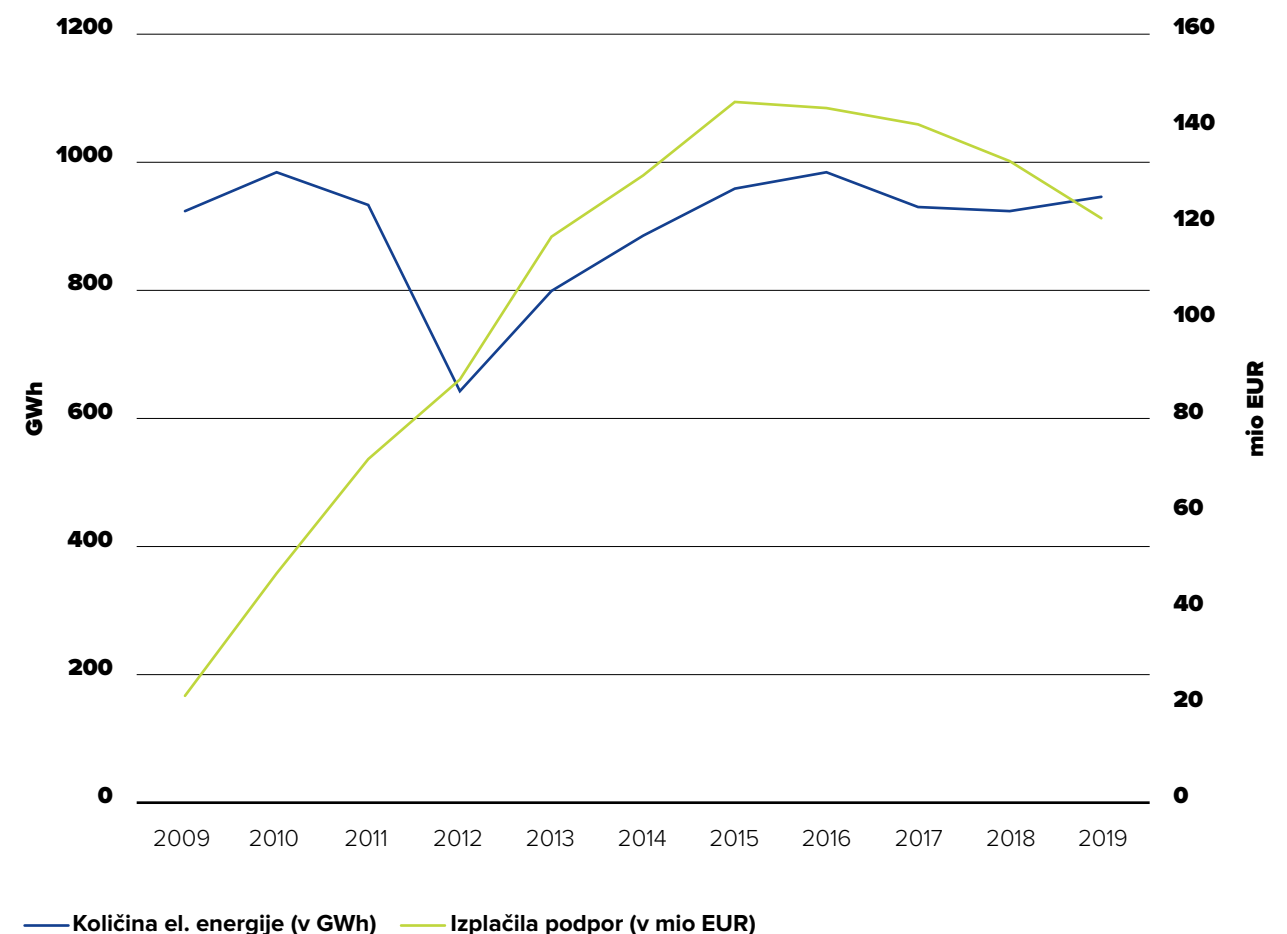
Količinsko predstavlja proizvodnja, ki je deležna ene od oblik podpor, slabih 7 odstotkov slovenske letne porabe². V zadnjih letih se je ta delež zaradi rasti porabe in stagnacije proizvodnje v shemi nekoliko znižal.

¹ Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju pride do odstopanja.

² Po podatkih SURS (Končna poraba električne energije v Sloveniji. Končna poraba – skupaj, leto 2018; podatka za 2019 še ni) je končna poraba v letu 2018 znašala 13.819 GWh.

Leto	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Količina električne energije (v GWh)	947,5	937,9	944,9	1.003,50	980,8	905,9	802,9	654	943,3	995,5	934,2
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR, brez DDV)	123	135,1	143,5	146,2	147,1	130,8	118,5	89,8	69,5	48,6	22,7
Povprečna podpora (v EUR/MWh)	129,83	144,06	151,89	145,6	149,97	144,42	147,61	137,28	73,69	48,81	24,3

Tabela 18: Izplačila podpor v letih 2009 do 2019³

Slika 14: Proizvodnja in izplačila (EUR brez DDV) v letih 2009-2019

³ Podatki za leto 2019 so na dan 6. 3. 2020.

Po deležu proizvedene električne energije izstopajo sončne elektrarne (27 odstotkov). Slednje so prejele SPTE enote na fosilno gorivo (37 odstotkov) in tudi polovico (50 odstotkov) vseh izplačil v letu 2019.

Tip naprave	Proizvedena električna energija (GWh)	Podpora (mio EUR brez DDV)	Delež energije (%)	Delež podpore (%)
Bioplinke naprave	84,4	9,6	8,91	7,84
Elektrarne na lesno biomaso	133,5	18,3	14,09	14,87
Hidroelektrarne	110,4	4,6	11,66	3,76
Sončne elektrarne	261,4	61,9	27,59	50,34
SPTE elektrarne na fosilna goriva	346,4	27	36,56	21,94
Vetrne elektrarne	6,1	0,3	0,65	0,22
Drugo	5,2	1,3	0,55	1,04
Skupaj	947,4	123	1	1

Tabela 19: Podpore v letu 2019⁴

V primerjavi z letom 2018 ne beležimo bistvenih sprememb glede deležev proizvodnje po posameznih virih. Manjše razlike v deležih proizvodnje so posledica predvsem različnih vremenskih razmer, ki vplivajo tako na proizvodnjo posamezne naprave, kot tudi na agregatno proizvodnjo določenega tipa naprave.

Tip naprave	Delež podpore 2019	Delež podpore 2018	Razlika podpore (%)	Delež energije 2019	Delež energije 2018	Razlika energije (%)
Bioplinarne	7,84 %	11,10 %	-3,26	8,91 %	11,97 %	-3,06
Sončne elektrarne	50,34 %	46,49 %	3,85	27,59 %	26,61 %	0,98
Drugo	1,04 %	1,24 %	-0,20	0,55 %	0,67 %	-0,12
Vetrne elektrarne	0,22 %	0,27 %	-0,05	0,65 %	0,64 %	0,01
Hidroelektrarne	3,76 %	5,09 %	-1,33	11,66 %	12,62 %	-0,96
Elektrarne na lesno biomaso	14,87 %	14,51 %	0,36	14,09 %	13,32 %	0,77
SPTE na fosilna goriva	21,94 %	21,30 %	0,64	36,56 %	34,17 %	2,39

Tabela 20: Primerjava izplačil po tipu med leti 2019 in 2018⁵

⁴ Podatki za leto 2019 so na dan 6. 3. 2020. Zaradi zaokroževanj lahko pride do odstopanj pri seštevkih.

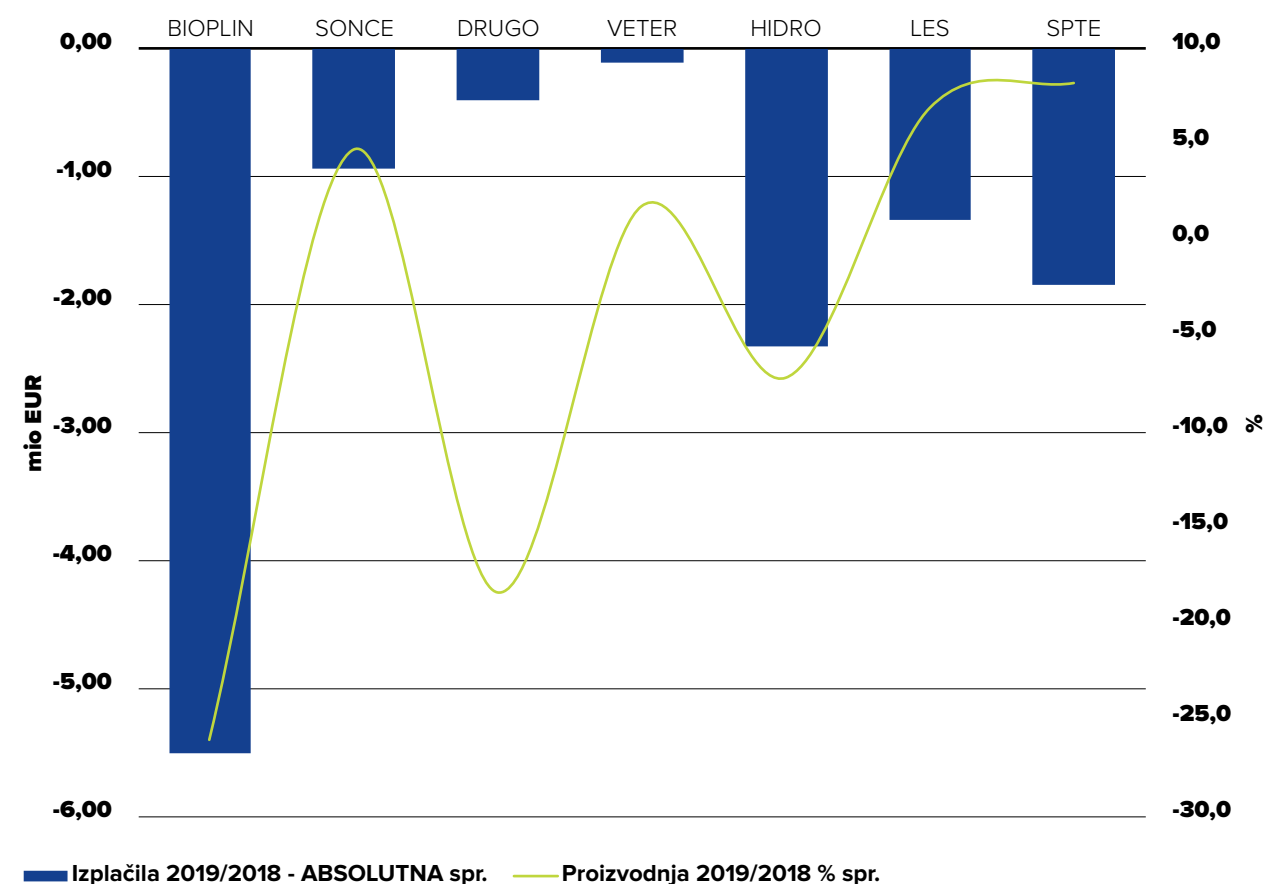
⁵ Vsak posamezen delež v tabeli je zaokrožen na dve decimalki, zato lahko pri seštevanju deležev pride do odstopanja.

Kot del celovite kontrole izplačil sheme centra za podpore, ki jo redno izvajamo, smo že v letu 2014 dodatno uvedli sistematično spremljanje vremenskih indeksov glede na predhodna obdobja in dolgoletna povprečja. Spremljajo se naslednji parametri: temperatura, sončno obsevanje, padavine in hidrologija. Podatki se črpajo iz baz Agencije Republike Slovenije za okolje. Pri pripravi napovedi se upošteva več scenarijev, tudi na podlagi realizacije elektrarn določene skupine. Poleg mesečnih pregledov trendov izplačil vzorca naprav s t. i. meritvami D-1 (meritve za dan nazaj) in rednih finančnih pregledov ter rekalkulacij je to dodaten kamenček v mozaiku sistematičnega spremljanja izplačil centra za podpore.

Primerjava proizvodnje in izplačil v letih 2019 in 2018 je lepo razvidna iz spodnjega grafa, kjer je opazna absolutna razlika v izplačilih med letoma in hkrati relativna sprememba proizvodnje v 2019 glede na 2018. Iz slike je razvidno, da je proizvodnja po po-

sameznem tipu v letu 2019 precej variirala. Zaradi vremenskih razmer je opaziti manjšo proizvodnjo elektrike v hidroelektrarnah (-6,7 odstotka); nasprotno pa se je proizvodnja povečala pri nekaterih drugih skupinah (SPTE na fosilna goriva za 8,1 odstotka, sončne elektrarne za 4,8 odstotka, vetrne elektrarne za 1,9 odstotka, elektrarne na lesno biomaso za 6,8 odstotka). Bioplinarne so specifične zaradi mnogo težav, s katerimi se soočajo lastniki.

Izplačane podpore so v letu 2019 dosegle nižjo raven od napovedanega, kar je tudi posledica višje referenčne tržne cene, ki je znižala obratovalne podpore. Na dodatno krčenje izplačil pa so vplivali tudi izstopi iz sheme. Glavni protiuteži, ki bi spodbujali večja izplačila na letni ravni, novi vstopi enot (majhno število novih vstopov) in ugodne razmere za proizvodne naprave, ki dosegajo večje deleže pri proizvodnji elektrike, pa sta imeli manjši vpliv na proizvodnjo in izplačila.

Slika 15: Primerjava izplačil in proizvodnje med letoma 2019 in 2018

3.3 FINANČNI PODATKI CENTRA ZA PODPORE

Vplačila prispevkov za zagotavljanje podpor se zbirajo na posebnem računu centra za podpore in se uporabljajo za zagotavljanje podpor, delovanje centra za podpore in druge z zakonom določene namene.

V spodnji tabeli so prikazani prihodki in odhodki centra za podpore za leto 2019, in sicer realizirane vrednosti v letu 2018 v primerjavi z realiziranimi vrednostmi v letu 2019 (na dan 28. 2. 2020).

v EUR brez DDV

	Postavka	Realizacija 2018	Realizacija 2019
A	Začetno stanje	86.244.678	137.637.785
1	Prihodki	187.100.089	188.396.704
a	Prispevek OVE+SPT	180.462.278	180.976.372
b	Prispevek DVE	0	0
c	CP - prodaja EE	6.604.444	7.331.679
d	Zamudne obresti	33.366	88.653
2	Odhodki	135.706.982	123.597.879
a	Podpore OVE+SPT	135.115.982	123.006.879
b	Podpore DVE	0	0
c	Delovanje CP	591.000	591.000
d	CP - nakup EE	0	0
3	Skupaj (1-2)	51.393.106	64.798.825
4	Skupaj (A+3)	137.637.785	202.436.610

Tabela 21: Pregled prihodkov in odhodkov centra za podpore v letu 2018 in 2019

Iz tabele je razvidno, da je center za podpore v letu 2019 zbral 180,98 mio EUR neto prispevka OVE in SPT. V prispevku OVE in SPT so zajeta tudi sredstva iz prispevka za končne odjemalce daljinske toplote in kupce fosilnih goriv, in sicer v višini 36,65 mio EUR neto.

V prihodkih centra za podpore se ločeno izkazujejo prejeta sredstva od prodaje električne energije Eko bilančne skupine, ki je bila v letu 2019 prodana posredno na način, da je center za podpore Eko bilančno skupino prenesel v bilančno skupino drugega člana bilančne sheme. Med prihodki centra

za podpore so v realizaciji leta 2019 zajete tudi obračunane zamudne obresti. V letu 2019 smo s strani Agencije za energijo prejeli večje število obvestil o ugotovljenih kršitvah upravičencev do podpore. Iz tega naslova so zamudne obresti v višini 88.653 EUR, ki so jih bili upravičenci dolžni vrniti centru za podpore skupaj z neupravičeno prejetjo podpora.

Višina izplačil podpor OVE in SPT za leto 2019 je znašala 123 mio EUR neto. Prispevek za delovanje centra za podpore je v letu 2019 znašal 591.000 EUR neto in je nespremenjen od leta 2009.

Po izplačilu podpor za leto 2019 center za podpore izkazuje presežek sredstev v višini 202,44 mio EUR.

3.3.1 Financiranje podporne sheme in prispevki

Podporno shemo financirajo vsi odjemalci električne energije, ki se jim skladno z zakonodajo obračunava prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov.

Prispevek se obračunava mesečno na enoto obračunske moči, in sicer kot posebna postavka na računu za uporabo omrežja. Gre za ločen prispevek, ki ni del cene za uporabo omrežja.

Od junija 2014 dalje so zavezanci za obračunavanje in nakazovanje prispevkov tudi dobavitelji fosilnih goriv in daljinske toplote, ki prispevek obračunajo končnim odjemalcem. Za namen poročanja in obračunavanja tega prispevka je Borzen vzpostavil spletni portal (<http://prispevek.borzen.si>), ki omogoča pripravo vloge za registracijo v register zavezancev in enostavno poročanje o višini obračunanih prispevkov končnim odjemalcem.

3.4 UPRAVLJANJE Z ENERGIJO BILANČNE SKUPINE CENTRA ZA PODPORE

V bilančno skupino centra za podpore, v t. i. Eko skupino, so uvrščene elektrarne, ki elektriko prodajajo preko centra za podpore. To so elektrarne vključene v podporno shemo, ki imajo za vrsto podpore izbran zagotovljen odkup. V Eko skupino se vključijo tudi enote, ki imajo sklenjene Eko pogodbe ali pogodbe PE-CP, tj. pogodbo o prodaji elektrike preko centra za podpore. V letu 2019 je v Eko skupino vstopila ena enota, za katero je bila sklenjena pogodba PE-CP.

Glede na stanje konec leta 2018 se je število elektrarn v Eko skupini v letu 2019 zmanjšalo za 18 enot, in sicer na 1.110 enot. Skupna nazivna moč se je v istem obdobju zmanjšala za 8 odstotkov in je konec leta znašala 75,2 MW.

Dinamiko sprememb v sestavi Eko skupine so večinoma povzročale menjave vrste podpor, izstopi

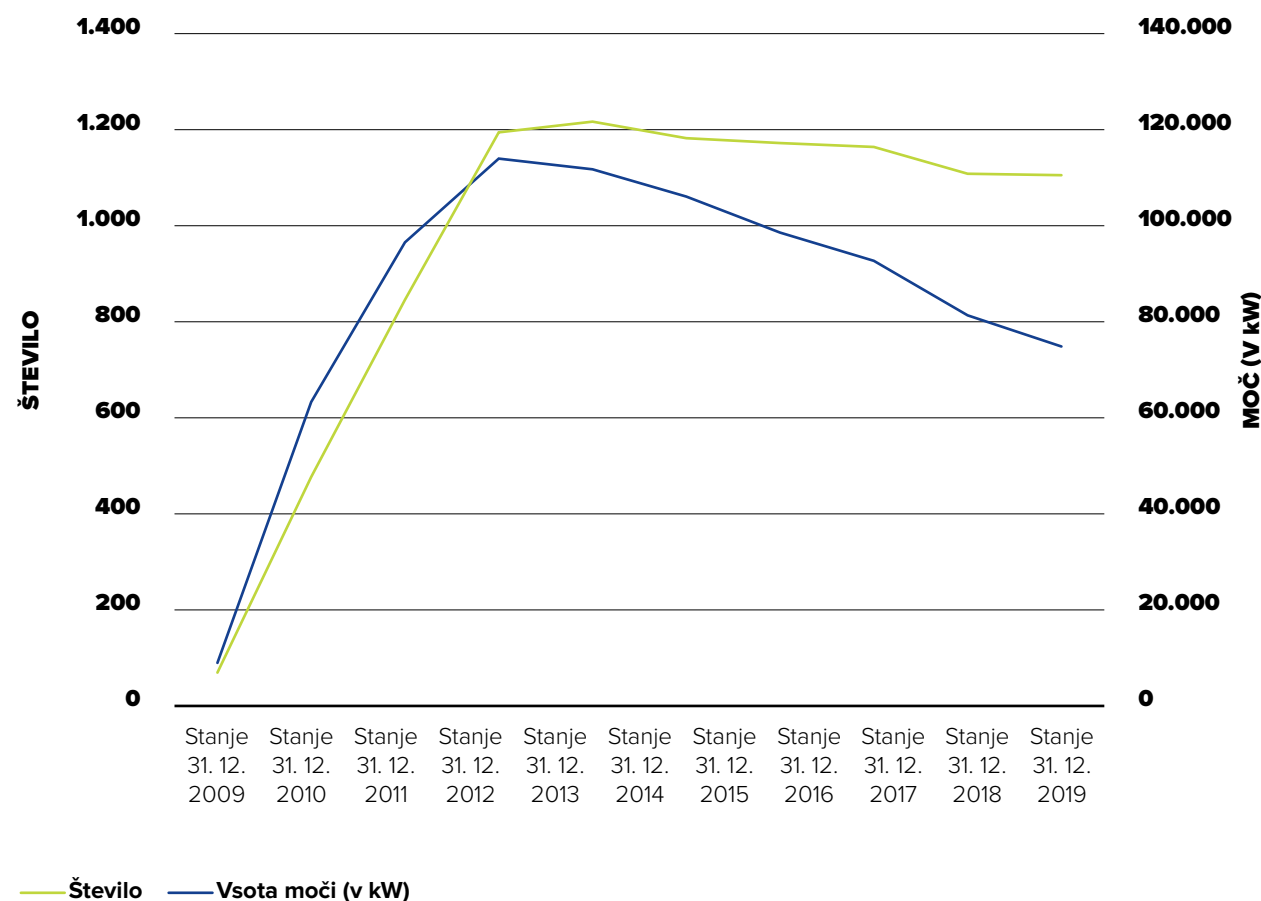
iz sistema podpor zaradi starosti naprav, odvzemi podpore zaradi izteka deklaracije ter menjave lastništva. Ob nastopu slednjih namreč Agencija za energijo predhodnim lastnikom najprej z odločbo odvzame podporo, nato pa novemu lastniku izda novo odločbo. V vmesnem obdobju (od odvzeta podpore do prejema nove odločbe) navadno taka elektrarna ni upravičena do podpore in posledično tudi ni uvrščena v Eko skupino. Agencija za energijo enako ravna tudi v primeru izteka deklaracije, če je upravičenec pravočasno ne podaljša. Upravičencu se tudi v tem primeru odvzame podpora, vse dokler deklaracija naprave ter naknadna odločba o dodelitvi podpore nista ustrezno urejeni.

Tip elektrarne	Stanje 31. 12. 2015	Stanje 31. 12. 2016	Stanje 31. 12. 2017	Stanje 31. 12. 2018	Stanje 31. 12. 2019
Sonce	1.092	1.094	1.084	1.048	1.033
Hidro energija	25	21	16	16	17
SPTE	60	58	57	54	52
Bioplín	9	7	7	6	6
Veter	5	5	5	4	1
Odlagališni plín	0	0	0	0	0
Plín iz blata čistilnih naprav	1	1	1	1	1
Skupaj	1.192	1.186	1.170	1.129	1.110

Tabela 22: Število elektrarn v Eko skupini od leta 2015 do leta 2019

Tip elektrarne	Stanje 31. 12. 2015	Stanje 31. 12. 2016	Stanje 31. 12. 2017	Stanje 31. 12. 2018	Stanje 31. 12. 2019
Sonce	78.222	78.312	75.614	66.468	60.645
Hidro energija	6.104	5.289	4.555	4.555	4.327
SPTE	6.682	6.420	6.370	4.795	4.770
Bioplín	8.197	6.199	6.199	5.385	4.915
Veter	73	73	73	24	15
Odlagališni plín	0	0	0	0	0
Plín iz blata čistilnih naprav	518	518	518	518	518
Skupaj	99.796	96.811	93.329	81.745	75.190

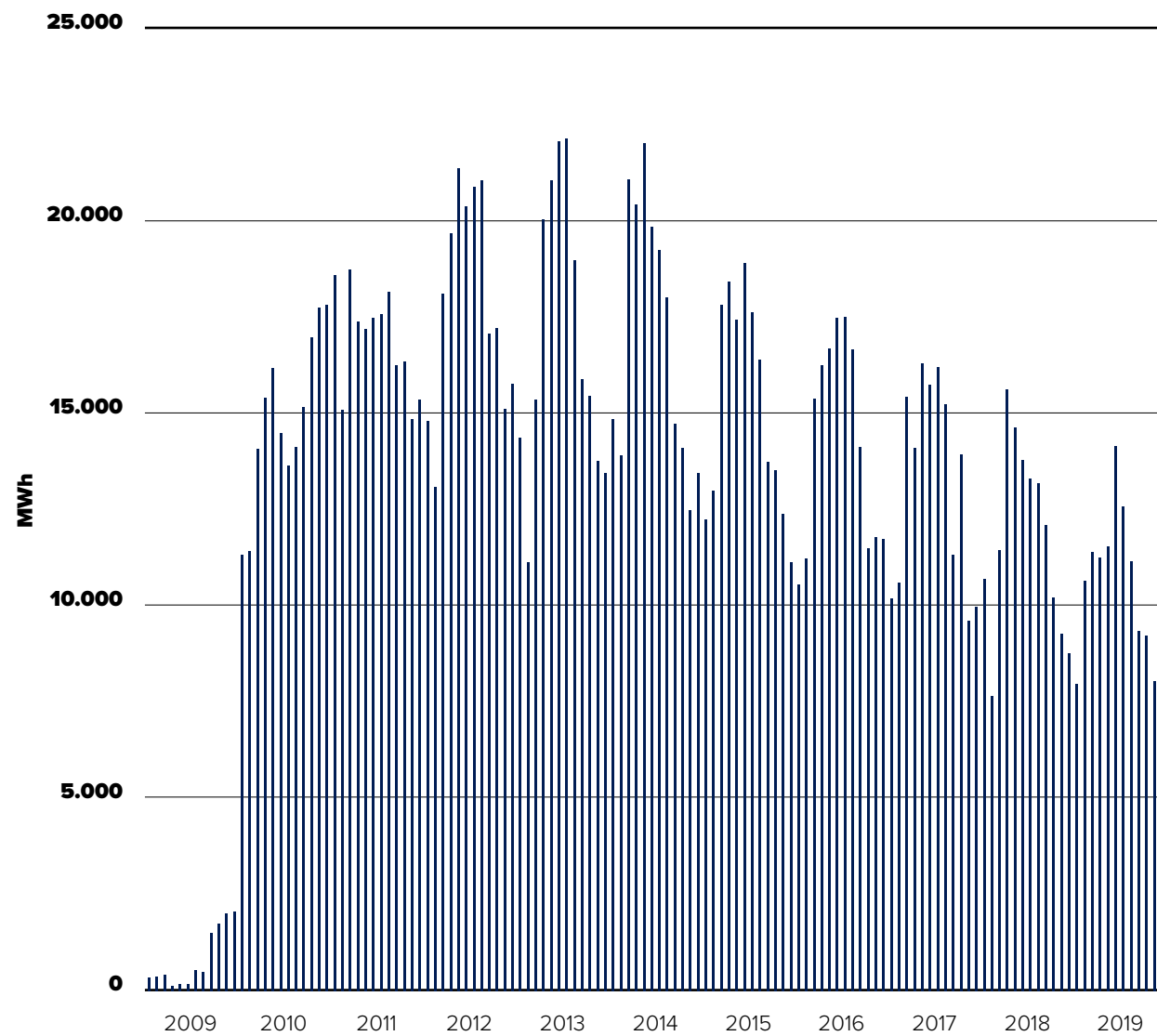
Tabela 23: Vsota nazivnih moči elektrarn (v kW) v Eko skupini od leta 2015 do leta 2019

Slika 16: Pregled gibanja skupnega števila in moči proizvodnih naprav v Eko skupino

Zgoraj predstavljeno nadaljevanje trenda zmanjševanja števila in skupne nazivne moči enot vključenih v Eko skupino ni bistveno vplivalo na sestavo in deleže zastopanosti posameznih tehnologij v primerjavi s predhodnimi leti. Iz spodnjega diagrama, ki prikazuje vsoto mesečne proizvodnje elektrike bilančne skupine centra za podpore od 2009 do

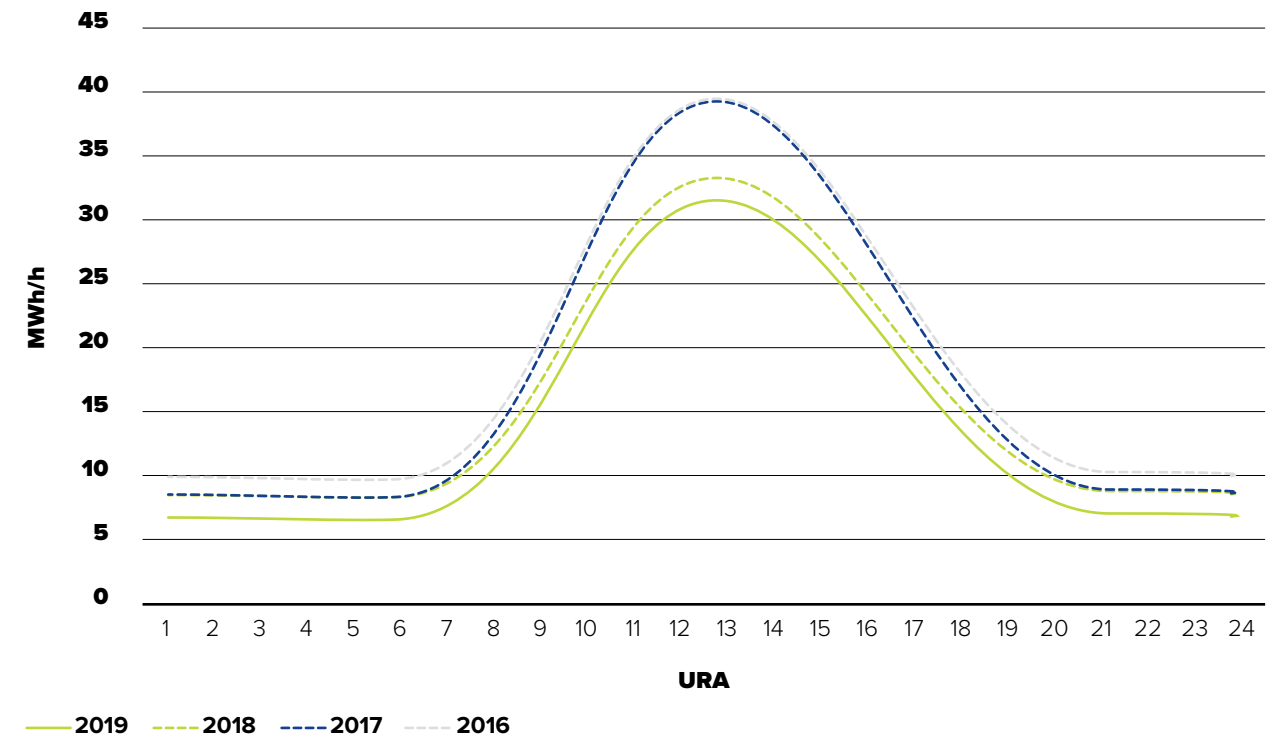
2019, je razvidna izrazito višja proizvodnja v kalendarjskih mesecih z ugodnejšimi pogoji za obratovanje sončnih elektrarn. Slednje je seveda povsem pričakovano, saj sončne elektrarne še vedno predstavljajo več kot 90 odstotkov vseh elektrarn v Eko skupini po številu ter več kot 80 odstotkov po nazivni moči.

Slika 17: Mesečna realizacija Eko skupine v letih 2009 do 2019 [v MWh]

Spodnji diagram nakazuje tudi postopno zmanjšanje skupne proizvodnje iz Eko skupine. V letu 2019 so bili pogoji za proizvodnjo iz sončnih naprav ter hidrološki pogoji, ki vplivajo na proizvodnjo v malih hidroelektrarnah, v primerjavi z letom 2018, tako na segmentu hidrologije (gledano po količini padavin) kot tudi na segmentu sončnega obsevanja, boljši. Povprečne temperature so bile izrazito višje v primerjavi s predhodnim letom, kar je

posledično pomenilo zmanjšan obseg proizvodnje iz SPTE. Kot prikazuje spodnji diagram, na katerem je prikazana povprečna urna proizvodnja v preteklih letih, je bilo v letu 2019 – navkljub nekoliko boljšim vremenskim pogojem za proizvodnjo iz hidro ter sončnih enot – proizvodnja nižja. Manjši obseg proizvodnje je bil v primerjavi z letom 2018 razmeroma enakovredno razporejen po vseh urnih intervalih.

Slika 18: Povprečni dnevni profil (primerjava 2019 glede na leta 2016-2018)

Zavoljo zagotavljanja čim višje mere preglednosti pri izvajanju storitve RRM – REMIT je bilo ob pridobitvi vloge RRM odločeno, da se prodajo elektrike iz Eko skupine začne izvajati na posreden način. Skladno s Pravili za delovanje centra za podpore to pomeni prodajo oziroma prenos celotne Eko skupine v bilančno skupino člana bilančne sheme, ki za proizvedeno elektriko ponudi najboljše pogoje odkupa. Na dražbi, ki je bila izvedena v novembru 2018, je

bila za elektriko, proizvedeno v letu 2019, dosežena enotna odkupna cena 58,88 EUR/MWh, v kateri so vključeni tudi stroški izravnave med napovedano in realizirano proizvodnjo.

V novembru 2019 je center za podpore izvedel dražbo za prenos Eko skupine v letu 2020. Dosežena je bila cena 55,87 EUR/MWh.

Leto	2009	2010	2011	2012	2013
Skupaj [MWh]	9.908	176.902	201.482	212.840	201.955
Prodaja na dražbah/ prenos Eko skupine [MWh]	0	86.148	157.680	121.068	61.320
Prodaja na BSP [MWh]	0	34.962	35.533	82.493	142.521
Odstopanja [MWh]****	9.908	55.792	8.106	9.135	-1.902
Poračun odstopanj [MWh]*	0	0	163	144	16
Skupaj (v mio EUR)**	0,5	5,2	10,5	11,6	9,4
Končna dosežena cena (upoštevajoč odstopanja, EUR/MWh***)	46,02	41,36	52,02	54,96	45,67
Dosežena cena na dražbi (EUR/MWh***)	n.p.	40,27	51,15	58,53	51,02
Tehtana cena prodaje na BSP (EUR /MWh***)	n.p.	49,38	63,42	54,29	43,90
BSP MAX (EUR /MWh***)	n.p.	117,02	165,01	224,00	123,14
BSP MIN (EUR /MWh***)	n.p.	4,76	0,00	0,00	0,00

* Vrednosti so upoštevane v bilančnem letu, v katerem so nastale (in ne tistem, v katerem so bile finančno realizirane).

** Zaokroženo na eno decimalno mesto.

*** Zaokroženo na dve decimalni mesti.

****Od leta 2016, ko se energijo iz Eko skupine prodaja posredno, je za odstopanja odgovorna bilančna skupina, v katero je prenesena Eko skupina na podlagi dražbe.

Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skupaj [MWh]	202.499	181.087	169.427	157.284	139.543	125.112
Prodaja na dražbah/ prenos Eko skupine [MWh]	52.560	52.560	169.427	157.295	139.543	125.112
Prodaja na BSP [MWh]	151.656	122.107	0	0	0	0
Odstopanja [MWh]****	-1.815	6.418	8.464	8.582	-3.216	6.018
Poračun odstopanj [MWh]*	98	2	1	-11	0	n.p.
Skupaj (v mio EUR)**	8,7	7,6	7,0	6,0	6,6	7,3
Končna dosežena cena (upoštevajoč odstopanja, EUR/MWh***)	42,42	41,80	41,13	38,25	47,33	58,88
Dosežena cena na dražbi (EUR/MWh***)	44,32	43,50	41,13	38,25	47,33	58,88
Tehtana cena prodaje na BSP (EUR /MWh***)	41,00	43,33	0,00	0,00	0,00	0,00
BSP MAX (EUR /MWh***)	145,03	143,02	104,96	199,00	141,25	200,02
BSP MIN (EUR /MWh***)	0,10	0,00	0,01	-42,93	-76,01	-20,23

* Vrednosti so upoštevane v bilančnem letu, v katerem so nastale (in ne tistem, v katerem so bile finančno realizirane).

** Zaokroženo na eno decimalno mesto.

*** Zaokroženo na dve decimalni mesti.

****Od leta 2016, ko se energijo iz Eko skupine prodaja posredno, je za odstopanja odgovorna bilančna skupina, v katero je prenesena Eko skupina na podlagi dražbe.

Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018

3.5 DRUGE DEJAVNOSTI CENTRA ZA PODPORE

3.5.1 Register potrdil o izvoru

Potrdila o izvoru so elektronski zapisi, ki predstavljajo dokaz, da je bila v določenem proizvodnem objektu v določenem obdobju proizvedena določena količina elektrike, na način, kot ga določa potrdilo o izvoru elektrike.

Register potrdil o izvoru je računalniška podpora sistemu izdajanja potrdil o izvoru elektrike. Uporabnikom na pregleden in enostaven način preko svetovnega spleta omogoča izdajo, prenos in unovčenje potrdil o izvoru. Različni sezname, ki so podprti v registru potrdil o izvoru, omogočajo uporabniku stalen pregled nad njegovimi računi, podatke pa lahko tudi izvaža ter poljubno obdeluje v za to namenjenih programskih orodjih.

Z Energetskim zakonom je določeno, da je za izdajanje potrdil o izvoru za celotno Slovenijo odgovorna Agencija za energijo. Borzen je v vlogi centra za podpore, skladno z zakonom, zadolžen za vzdrževanje skupne aplikacijske podpore za registre, ki so potrebni za izvajanje sistema podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, kar vključuje tudi Register potrdil o izvoru.

V sodelovanju z Agencijo za energijo je tako Borzen vzpostavil Register potrdil o izvoru, ki je nadgradnja centralne podatkovne baze potrdil o izvoru. Borzen ima vlogo skrbnika aplikacije, medtem ko je izdajatelj potrdil o izvoru Agencija za energijo.

Na dan 31. december 2019 je bilo v Registru potrdil o izvoru **1.434 uporabnikov**: poleg administratorskega računa (Borzen), računa izdajatelja Potrdil izvora (Agencija za energijo), računa centra za podpore ter 6 računov sistemskih operaterjev, še 16 trgovskih računov ter 1.410 računov proizvajalcev. Registriranih je bilo **2.075 proizvodnih enot** s skupno nazivno močjo **1.420.148 kW**.

V letu 2019 je bilo izdanih za 4.753.324 MWh potrdil o izvoru, kar je 3 odstotke manj kot v letu 2018. Med računi uporabnikov je bilo prenesenih 6.286.184

MWh, kar je za 9 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani.

V letu 2019 so se izvajale tudi mednarodne transakcije. Uvoz preko AIB-HUB⁶ AIB HUB je poseben register oziroma vmesnik, ki ga upravlja Združenje potrdil o izvoru AIB (ang. »Association of Issuing Bodies«) in ki omogoča mednarodne prenose med registri.] v slovenski register je znašal 674.616 MWh (+7 odstotkov glede na 2018), medtem ko je slovenski izvoz certifikatov preko AIB HUB znašal 3.393.753 MWh, kar je za 17 odstotkov manj kot v lanskem letu.

Obnovljiv/trden	Izdano	Razveljavljeno	Uvoženo	Izvoženo	Prenešeno
Obnovljiv	54.831.000	51.364.000	/	20.438.000	45.378.000
Obnovljiv/trden	/	7.594.000	7.594.000	/	7.594.000
Obnovljiv/trden/industrijski in gospodarski odpadki/biogen	/	5.944.000	5.944.000	/	5.944.000
Obnovljiv/trden/lesni	94.909.000	95.791.000	882.000	/	56.201.000
Obnovljiv/trden/živalske maščobe	/	21.903.000	21.903.000	/	21.903.000
Obnovljiv/trden/biomasa iz kmetijstva	/	2.808.000	2.808.000	/	2.808.000
Obnovljiv/tekoč	6.289.000	6.289.000	/	/	6.289.000
Obnovljiv/plinast	16.014.000	15.699.000	3.193.000	18.424.000	19.231.000
Obnovljiv/plinast/odlagališčni plin/plin iz čistilnih naprav	408.000	408.000	/	/	408.000
Obnovljiv/toplotni/solarni	2.265.000	9.610.000	258.000	620.000	13.453.000
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/veter/	/	4.560.000	4.560.000	/	/
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/hidro in morski	4.433.319.000	1.613.002.000	627.474.000	3.354.271.000	6.022.885.000
Fosilni/plinasti/zemeljski plin	145.289.000	145.289.000	/	/	84.090.000
Skupaj	4.753.324.000	1.980.261.000	674.616.000	3.393.753.000	6.286.184.000

Tabela 25: Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2019 (v kWh)

Podatki v tabeli vključujejo izdaje in razveljavitve vseh obstoječih tipov potrdil o izvoru (nacionalni Pol, EECS RECS, EECS Pol) ter vse obstoječe oblike prenosov (tj. prenose med računi znotraj registra in transakcije preko AIB HUB).

⁶ AIB HUB je poseben register oziroma vmesnik, ki ga upravlja Združenje potrdil o izvoru AIB (ang. »Association of Issuing Bodies«) in ki omogoča mednarodne prenose med registri.

**BODIMO
ENERGIJA -
ČUVAJMO
ZEMLJO.**

Gimnazija Franca
Miklošiča Ljutomer,
ekipa Bomba.

4. STORITEV POROČANJA RRM – REMIT

Borzen je za udeležence trga z elektriko in plinom v mesecu oktobru 2015 pričel izvajati storitev (t.i. storitev poročanja RRM – REMIT) poročanja podatkov o energetskih veleprodajnih poslih skladno z Uredbo o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (ang. »Regulation on Energy Market Integrity and Transparency«, krajše: REMIT). Izhajajoč iz omenjene Uredbe morajo namreč vsi udeleženci, ki sklepajo posle na debelo na trgu z električno energijo ali plinom – tako na organiziranem trgu kot tudi bilateralno ali na trgih OTC (»over the counter«) – poročati podatke o energetskih veleprodajnih poslih Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER).

Borzen trgu ponuja storitev s številnimi sinergijskimi učinki, ki stopajo z roko v roki z znanjem in izkušnjami, ki jih poseduje Borzen, ter vlogo, ki mu je bila dana s strani zakonodajalca na področju zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Na ta način slovenski operater trga z elektriko zagotavlja sistemsko urejen, transparenten, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z elektriko ter njegovo nadaljnjo integracijo v notranji evropski trg.

Na osnovni podlagi, ki jo daje Energetski zakon, razširjen z določbami Uredbe o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije, je Borzen storitev poročanja RRM – REMIT pričel izvajati po opravljeni registraciji pri državni Agenciji za energijo ter po pridobitvi statusa RRM (ang. »Registered Reporting Mechanism«) s strani ACER-ja. Prav status RRM, ki ga je Borzenu zaupal ACER in ga lahko pridobijo le pravne osebe, ki zadostijo strogim pogojem ACER, namreč omogoča izvajanje storitev poročanja za tretje osebe.

V okviru storitve poročanja RRM – REMIT Borzen na dnevnem nivoju preko spletne aplikacije izvaja poročanje o transakcijah na veleprodajnem trgu (o elementih sklenjenih poslov in naročilih za trgovanje) v imenu posameznih tržnih udeležencev ACER-ju. Prav tako pa v okviru storitve poročanja RRM – REMIT Borzen izvaja pripravo in posredovanje podatkov o sklenjenih poslih in oddanih naročilih na energetski borzi BSP drugim RRM-jem.

V letu 2019 se je nadaljevalo predhodno načrtano delo. Upoštevajoč smernice ACER je bil glavni pouk na zagotavljanju ustrezne kakovosti podatkov. Borzen je tako tudi v tem času aktivno obveščal svoje uporabnike in jim nudil pomoč pri izpolnjevanju regulatornih obveznosti. Konec leta 2019 je izvajanje storitve poročanja RRM poročanja Borzenu zaupalo preko 50 strank, večina iz tujine. Število strank lahko pripišemo dejstvu, da se je Borzen že v preteklih letih dokazal kot zanesljiv partner in tako uspel pridobiti

veliko število strank tudi za drugo fazo poročanja. Tudi v letu 2019 je Borzen uspel pridobiti nekaj novih strank, vendar je bilo v enakem obdobju tudi nekaj odhodov, predvsem zaradi popolnega umika s trga, zato je število v primerjavi z letom 2018 ostalo na podobni ravni.

Gibanje števila strank je v zadnjih dveh letih dokaj ustaljeno, ker pa se pojavljajo težnje po konsolidaciji poslovanja nekaterih podjetij (prehod iz več RRM na enega, izvajanje poročanja tudi za povezane družbe), se dolgoročno pričakuje odhodi nekaterih strank, ki so neaktivne (ne izvajajo poročanj). Med temi strankami so tudi podjetja, ki imajo izbrano obliko poročanja: BSP poročanje/posredovanje in za storitev RRM – REMIT plačujejo višje postavke. Dejansko pa, kot je razvidno tudi iz zmanjšanja količin pogodb ter dinamike bilančne sheme, trg kot celota ni v širitvi.

V letu 2019 je s strani ACER-ja potekalo več posvetovanj in delavnic v povezavi z uvedbo dodatnih oz. posebnih plačil za ACER. Evropska komisija bo namreč skladno s podlago v t.i. ACER uredbi uvedla posebna plačila RRM-jev za ACER, kar lahko vpliva tudi na članstvo v RRM – REMIT Borzenu. Glede na dosedanje informacije je pričakovano, da bo ACER določil višino plačila za posameznega udeleženca, RRM-ji pa bodo odgovorni za pobiranje tega prispevka in plačilo ACER-ju. Več bo znanega v prvi polovici leta 2020, ko se pričakuje prva različica posvetovalnega dokumenta, kjer bodo zapisane podrobnosti v povezavi z uvedbo teh plačil. Borzen bo pozorno spremljal dogajanje na tem področju in po potrebi obveščal svoje stranke v zvezi s to tematiko. Implementacija posebnih plačil se sicer predvideva v letu 2021.

**PRIHODNOST
JE V NAŠIH
ROKAH.**

OŠ Milana Šušteršiča,
ekipa 9. razred.

5. IZVAJANJE PROGRAMOV ZA INFORMIRANJE, OZAVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE O UČINKOVITI RABI ENERGIJE IN OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE - TRAJNOSTNA ENERGIJA

Borzen v okviru nalog, ki izhajajo iz 351. člena EZ-1, izvaja aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o obnovljivih virih energije

in učinkoviti rabi energije. Omenjene aktivnosti izvajamo pod lastno blagovno znamko TRAJNOSTNA ENERGIJA, s katero dosegamo širok krog različnih javnosti.

Slika 19: Logotip blagovne znamke Trajnostna energija

V letu 2018 smo na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije izvedli vrsto aktivnosti, ki smo jih smotno komunicirali in združevali preko spletnega portala TRAJNOSTNA ENERGIJA (www.trajnostnaenergija.si). Portal predstavlja stičišče informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, na katerem so na enostaven in pregleden način zbrane kakovostne in strokovne informacije, ki na eni strani pripomorejo k učinkovitejši rabi energije, po drugi strani pa nudijo različne informacije o obnovljivih virih energije in njihovi uporabi.

V letu 2019 smo sledili zastavljenim ciljem in strategiji ter skozi različne aktivnosti in projekte poizkušali dvigovati nivo ozaveščenosti in znanja na področju trajnostne energetike ter prispevati k večji izrabi obnovljivih virov energije in učinkoviti rabi energije. Pri tem smo se opirali na rezultate preteklih projektov, njihove ponatise, izvajali nekatere kontinuirane aktivnosti, prav tako pa smo pristopili k izvedbi nekaterih novih projektov. Ključne aktivnosti so zbrane spodaj:

Konferenca TRAJNOSTNA ENERGIJA LOKALNO

Sredi septembra smo izvedli že peto strokovno srečanje lokalnih energetskega upravljalcev TRAJNOSTNA ENERGIJA LOKALNO 019 z naslovom »Na preseku zelenih priložnosti«.

Kako se energetska oskrba občanov zaradi številnih 'zelenih priložnosti' radikalno spreminja in zakaj skupnostni projekti, je bil osrednji izziv udeležencev Borzenovega srečanja Trajnostna energija lokalno. Da naj Slovenija »ekonomsko politiko v zvezi z naložbami osredotoči na raziskave in inovacije, nizkoogljični in energijski prehod, trajnostni promet (zlasti železniški) in okoljsko infrastrukturo, pri tem pa upošteva regionalne razlike«, je novo naložbeno priporočilo 2019 Sloveniji s strani EU, ki ga je izpostavila Tonka Matič iz Evropske komisije. Spoznali smo kako občani z lokalnimi skupnostnimi projekti, kot so drugo okrožje mesta Dunaj, kjer prebivalci s pomočjo novih tehnologij že sami prodajajo odvečno energijo, prvi projekt skupinskega financiranja sončne elektrarne v hrvaških Križevcih in vas Suha z nizkonapetostnimi omrežji prihodnosti, lahko zmanjšujejo izpuste ogljikovega dioksida.

Srečanje se je zaključilo s Svetovno kavarno »Na preseku zelenih priložnosti in potrebna znanja«, kjer so vsi udeleženci skupaj identificirali izzive ter oblikovali skupne zaključke kot odgovor na izzive. Slednji so bili posredovani relevantnim institucijam po državi ter javno objavljeni na portalu www.trajnostnaenergija.si.

Spletni portal	<p>Spletni portal www.trajnostnaenergija.si je bil skozi celotno leto 2019 redno ažuriran z aktualnimi vsebinami, sproti so se objavljale tudi aktualne novice. Pripravljene so bile nove vsebine, ki bodo pripomogle k večji informiranosti na področju OVE in URE, prav tako je bila opravljena manjša tehnična optimizacija portala ter del predpriprave na nadgradnjo, ki sledi v prihodnjem letu.</p> <p>Z željo po dvigu obiskanosti spletnega mesta ter prepoznavnosti blagovne znamke Trajnostna energija in njenega poslanstva ter projektov, ki jih v tem sklopu izvajamo smo vzpostavili Facebook stran TRAJNOSTNA ENERGIJA, ki se je pridružila YouTube strani Trajnostna energija, ter se poslužili oglaševanja tako preko platforme Facebook, kot tudi YouTube.</p>
-----------------------	--

Nagradni natečaj za predšolske otroke, osnovnošolce in dijake	<p>Nagradni natečaj z naslovom »TRAJNOSTNA ENERGIJA 019«, kjer je skupni nagradni sklad znašal 10.000 EUR, je potekal jeseni 2019 in je bil namenjen predšolskim otrokom, osnovnošolcem (1., 2. in 3. triada) ter dijakom.</p> <p>Na natečaju so lahko sodelovali tako, da so izdelali grafite (sporočila) o tem, kako lahko soustvarjajo lepši svet. Grafite so lahko izdelali na kartonu, papirju, steni ..., vsi grafiti pa so morali biti nato obešeni, postavljeni na vidnem mestu, da so svoje sporočilo širili čim širše.</p> <p>Našteli smo skoraj 900 sodelujočih otrok. Izobešeni grafiti pa so dosegli vsaj 30.000 ljudi (sošolci, zaposleni, starši,...).</p> <p>Vsi sodelujoči so zmagovalci, posebne čestitke pa najboljšim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrtci (1. nagrada: Vrtec Sveti Jurij, Jasli Petroča), - Osnovne šole 1 triada (1. nagrada: IV. OŠ Celje), - Osnovne šole 2 triada (1. nagrada: OŠ Vinica), - Osnovne šole 3 triada (1. nagrada: OŠ Milana Šuštaršiča), - Srednje šole (1. nagrada: Srednja trgovska šola Ljubljana).
--	---

Atlas trajnostne energije	<p>Spletno aplikacijo - Atlas trajnostne energije, ki omogoča prikaz obnovljivih virov energije (proizvodnih virih elektrike in potenciali) in ukrepe učinkovite rabe energije (izvedeni ukrepi gospodinjstev in pravnih subjektov), smo v letu 2019 posodobili z nekaterimi osveženimi podatki vezani na OVE in URE tematiko.</p>
----------------------------------	--

Natečaj za najboljšo magistrsko delo na temo OVE ali URE 019	<p>V letu 2019 smo prvič organizirali natečaj za najboljšo magistrsko delo na temo trajnostne energije. Na ta način smo želeli vzpodbuditi mlade, da se aktivno vključijo v reševanje aktualnih izzivov trajnostne energetike.</p> <p>Komisija je kot najboljšo prepoznala magistrsko delo Urše Mrhar »Analiza in predlog prenove obstoječe stavbe s stališča potresne odpornosti in energijske učinkovitosti« ter podelila posebno priznanje Urški Stopar za magistrsko delo »Obnovljivi viri energije, medsebojno trgovanje in nove tehnologije na področju energetike«.</p> <p>V mesecu decembru je bila izvedena slavnostna podelitev priznanj in nagrad v skupni vrednosti 3.500 EUR.</p>
---	--

Okoljske risanke Lepši svet	<p>Na RTV SLO so bile predvajane nove epizode okoljskih risank LEPSI SVET 2. Nastale so v sodelovanju z RTV Slovenija in nagovarjajo najmlajše otroke, stare med štiri in deset let. Glavna junaka, Tina in Rok, skupaj s svojim psičkom Edijem ter vsevedno tablico Nikom na razburljivih in zanimivih dogodivščinah spoznavata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakaj uporabljamo baterije, - kdo je izumil elektriko, - kakšen bi bil dan brez elektrike, - kako pazljivo ravnamo z elektriko, - kako uporabljamo energijo sonca. <p>Risanke Lepši svet 2 so objavljene tudi na spletni strani www.trajnostnaenergija.si ter na YouTube kanalu Trajnostna energija.</p> <p>Poleg tega je bila v letu 2019 pripravljena lokalizacija v angleški jezik za vse epizode Lepši svet. Poleg same lokalizacije so epizode pripravljene na način učenja tujega jezika s prevodi ključnih besed. Risanke so v takšni obliki objavljene na YouTube kanalu Trajnostna energija ter na spletnem mestu Arnes, ki je namenjen gradivom za učitelje.</p> <p>Drugo sezono risank smo posneli na ploščke in jih opremili s poučnim gradivom za spremljanje ob gledanju risank. Slednje je v prvi vrsti namenjeno vzgojiteljem in učiteljem kot podpora ob spremljanju risank, kjer so opisane ključne besede, pomembne teme, ideje za ustvarjanje in razpravljanje – na ta način lahko delavci v izobraževalnih ustanovah DVD-je uporabljajo kot interaktiven učni pripomoček. DVD-ji so bili brezplačno poslani po vseh slovenskih vrtcih, osnovnih šolah in knjižnicah.</p> <p>Ponosni smo, da so risanke Lepši svet v obdobju od začetka njihovega predvajanja dosegle že preko 1 milijona ogledov.</p>
------------------------------------	---

Demonstracijske obnove	<p>Bistvo aktivnosti, ki smo jo začeli v letu 2016, je predstaviti empirično primerjavo podatkov o porabi energije v stavbah pred in po energetske sanaciji ter objava teh podatkov na portalu Trajnostna energija, s čimer želimo dvigniti zaupanje v izračune teoretičnih prihrankov ter dokazati, da so ukrepi energetske sanacije stavb ekonomsko upravičeni. V letu 2019 je Borzen pridobil še zadnje dejanske meritve vseh treh obravnavanih objektov za kurilno sezono 2018/2019 ter izvedel analizo primerjave s preteklimi leti. Gradivo z rezultati je objavljeno na spletnem portalu Trajnostna energija.</p> <p>Družbeno odgovoren demonstracijski projekt samooskrbne Viške hiške, kjer domuje Slovenska filantropija in je bil realiziran v letu 2018 (energetska sanacija, sončna elektrarna, shranjevalnik energije) smo spremljali tudi v letu 2019, kjer so se pokazali dobri rezultati. Na eni strani se je na račun energetske sanacije zmanjšala poraba električne energije potrebne za ogrevanje za 35 odstotkov, proizvodnja sončne elektrarne pa je dosegla kar 8,3 MWh. Shranjevalnik energije je deloval uspešno - prevzeta energija iz omrežja v letu 2019 je bila 12.649 kWh, oddana energija v omrežje 4.709 kWh, obračunana energija pa 7.940 kWh. Spomladi 2019 je bil projekt tudi uradno predstavljen javnosti v sklopu posebnega dogodka.</p>
-------------------------------	---

Natečaj Inovacije trajnostne energetike 019	<p>Prvič smo organizirali natečaj Inovacije trajnostne energetike 019 na temo proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije ali učinkovite rabe energije z višjimi izkoristki, kot so trenutno dostopni na trgu. S tem smo želeli vzpodbuditi generiranje idej na področju OVE in URE.</p> <p>Nagradni sklad je znašal 16.500 EUR, podeljene pa so bile 4 nagrade, in sicer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mesto: RIKEMA d.o.o. za projekt Električna iz domačega gozda – soprodukcija elektrike iz lesne biomase, 2. mesto: Kemijski inštitut s projektom Inovativen nanotehnološki proces priprave katalizatorjev za boljše in cenejše vodikove gorivne celice, 3. mesto: Romanca pečnik s projektom orehova luščina v lesenem briketu – ekološki zero waste briket, 4. mesto: Timotej Černe za projekt 'Centrifugalna sila'. <p>Vsi sodelujoči na natečaju so se udeležili brezplačne delavnice 'od ideje do uspešne poslovne zgodbe', katere ključni namen je bil opolnomočenje posameznikov z znanji, ki jim bodo v prihodnje pomagala pri realizaciji njihove ideje.</p>
--	--

Raziskovanje energetske učinkovitosti v Sloveniji	<p>Sodelovali smo pri izvedbi Raziskave energetske učinkovitosti Slovenije, ki je namenjena pridobivanju uporabnih informacij s področja rabe energije ter spodbujanju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v slovenskih gospodinjstvih.</p> <p>Cilj je bil s celostno raziskavo učinkovite rabe odkriti in spremljati v času:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanje v gospodinjstvih (popis porabnikov energije in virov), - vedenjske navade, odnos porabnikov do rabe energije in pripravljenost za učinkovitejšo ravnanje, - percepcijo relevantnih udeležencev na trgu, - pripravljenost na investiranje, - spremljanje trendov ter postopno vzpostavljanje standardov učinkovite rabe energije v gospodinjstvih. <p>Pripravljen je bil širši povzetek, ki je na voljo na spletni strani www.trajnostnaenergija.si. Poleg tega je bila v novembru izvedena tiskovna konferenca za zainteresirane medije, o ključnih ugotovitvah.</p>
--	---

Energetsko obarvano igrišče v Mariboru	<p>V središču Maribora smo v začetku decembra postavili energetsko obarvano otroško igrišče, ki otroke in občane seznanja s konceptom obnovljive energije in hkrati spodbuja k bolj trajnostni izrabi energije. Družbeno odgovorni projekt je nastal na pobudo Borzena, slovenskega operaterja trga z elektriko in nosilca blagovne znamke Trajnostna energija, ki je k sodelovanju povabil tudi Dravske elektrarne Maribor, največjega slovenskega proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov in Mestno občino Maribor. Partnerje projekta družijo njihovo zavedanje o pomembnosti odgovornega odnosa do okolja, vsi pa želijo tudi informirati, ozaveščati in spodbujati k učinkoviti rabi energije in izrabi obnovljivih virov energije na okoljsko najbolj sprejemljiv način.</p> <p>Energetsko obarvano igrišče je trenutno v okviru izvedbe postavljeno na Trgu svobode v Mariboru, predvidoma spomladi 2020 pa se bodo štirim igralom pridružila še tri igrala in vsa skupaj bodo postavljena na končno lokacijo v središču Maribora, ki bo znana naknadno.</p>
---	---

Družabna igra Lepši svet	<p>Izdelali smo namizno družabno igro na temo OVE in URE, ki je namenjena zlasti otrokom. Skozi igro se igralci pomikajo proti cilju = Lepši svet, na svoji poti pa naletijo na polja z vprašanji, ki jih morajo uspešno rešiti. Poleg vprašanj se otroci skozi igro seznanjajo tudi s pravilnimi in nepravilnimi ravnanji z energijo in so posledično nagrajeni ali kaznovani. Na ta način spoznavajo nove in pomembne informacije o trajnostni energiji skozi igro. Družabne igre so bile poslano vsem knjižnicam z igroteko v naši državi, kjer bodo na voljo vsem zainteresiranim.</p>
---------------------------------	--

Kratki video nasveti o URE	<p>Za vse tiste, ki radi brskajo po spletu in si ogledujejo zabavne videe, zlasti za populacijo mladih, smo skupaj z znanim obrazom slovenske televizije, Jožetom Robežnikom alias Joco Hud, ustvarili deset humorističnih video nasvetov na temo URE, ki so objavljeni na YouTube kanalu Trajnostna energija ter na YouTube kanalu JocoHud.</p>
-----------------------------------	--

Dnevi trajnostnega razvoja 019	<p>Skupaj s CDI UNIVERZUM (šola za odrasle) smo v mesecu maju pripravili niz dogodkov, vezanih na trajnostno energijo. Namenjeni so bili občanom, vključenim v izobraževanje za odrasle, lokalni skupnosti in predšolskim otrokom. Dogodke smo prijavili in jih navezali na Evropski teden trajnostnega razvoja (EU Sustainable Energy Week (EUSEW) 2019). Evropski teden trajnostnega razvoja je vseevropska pobuda za spodbujanje in prepoznavanje dejavnosti, projektov in dogodkov, ki spodbujajo trajnostni razvoj.</p>
---------------------------------------	--

Področje informiranja, ozaveščanja in usposabljanja je odlična priložnost, da posredujemo informacije o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije čim širši množici ter po svojih močeh pripomoremo

k večjemu zavedanju in poznavanju obeh tematik, s tem pa opolnomočimo različne ciljne javnosti. V prihodnje nameravamo na tem področju izpeljati nove projekte ter vsebinsko obogatiti obstoječe.

6. TRŽNA DEJAVNOST

Borzen je v okviru tržnih dejavnosti v letu 2019 izvajal storitev obračuna in finančne poravnave oziroma kliringa ter IT storitve za družbo BSP Energetska Borza d.o.o.

V sklopu kliringa sklenjenih poslov na borzi z električno energijo Borzen izvaja predvsem naslednje storitve:

- izračun finančnih obveznosti in terjatev,
- ugotavljanje neto stanja finančnih terjatev in obveznosti po pobotanju vzajemnih terjatev in obveznosti,
- finančna poravnava sklenjenih poslov,
- upravljanje s finančnimi kritji,
- izvajanje nalog nasprotne stranke v procesu spanja trgov,
- administracija članov borze.

V okviru tržne dejavnosti je v računovodskem delu opredeljena tudi storitev poročanja RRM – REMIT, ki pa je sicer vsebinsko zajeta v četrtem poglavju poročila.

V letu 2019 je družba pridobila in izvedla pet svetovalnih projektov v okviru razpisa Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat), in sicer:

- svetovalna pogodba za Gruzijo »Tehnična pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji«, s ciljem priprave osnutka pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji; pogodba je bila zaključena aprila 2019,
- svetovalna pogodba za Severno Makedonijo »Tehnična pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej«, s ciljem priprave osnutka pravil za trgovanje za dan vnaprej v Severni Makedoniji; pogodba je bila zaključena junija 2019,
- svetovalna pogodba za Moldavijo »Pomoč pri pripravi pravil in okvirne pogodbe za nakup električne energije v Moldaviji« s ciljem priprave osnutka pravil nakup električne energije ter osnutka okvirne pogodbe za nakup električne energije; pogodba je bila zaključena marca 2020,
- svetovalna pogodba za Gruzijo »Pomoč pri pripravi standardnih pogojev za neposredne pogodbe za nakup in prodajo elektrike ter postopka registracije v Gruziji«; pogodba je bila zaključena decembra 2019 ter
- svetovalna pogodba za Moldavijo »Pomoč pri krepitvi zmogljivosti pri prenosu določb pravil trga z električno energijo v Moldaviji« s ciljem prenosa

ekspertnih znanj s področja vzpostavitve trga z električno energijo ter priprave pojasnjevalnega dokumenta s področja pravil trga z električno energijo v Moldaviji; gre za 6-mesečni projekt z začetkom v oktobru 2019 in predvidenim zaključkom konec marca 2020.

SPET ZELENO.

Vrtec Sveti Jurij,
ekipa Jasli Petroča.

Zavedamo se, da na prihodnost puščamo trajnostni odtis. Z našimi dejanji, velikimi in majhnimi, danes ustvarjamo jutri. Trajnostni razvoj razumemo kot zavezo trajnostnega poslovanja naše družbe ter kot prizadevanja vsakega od zaposlenih, da s svojim delovanjem v službi in družbi prispeva k boljšemu svetu za vse.

Na Borzenu družbeno odgovornost razumemo kot odgovornost naše družbe za vplive naših odločitev in dejavnosti na širšo družbo in okolje, ter da s preglednimi in etičnim ravnanjem:

- prispevamo k trajnostnemu razvoju, vključno z zdravjem in blaginjo države,
- upoštevamo pričakovanja naših deležnikov,
- ravnamo v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami delovanja ter
- jo integriramo v celotno družbo in izvajamo v vseh svojih odnosih.

7.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

7.1 ZAPOSLENI

Na Borzenu se zavedamo, da so pomemben gradnik uspešnosti družbe brez dvoma ljudje, zaposleni. Zato skrbimo za njihov osebnostni in strokovni razvoj. Prizadevamo si za ustvarjanje delovnega okolja, v katerem delovne zahteve in rezultate združujemo z zadovoljstvom, motiviranostjo, pripadnostjo in dobrimi medsebojnimi odnosi.

7.1.1 Notranja organizacijska shema družbe

Slika 20: Shema notranje organizacije družbe Borzen, d.o.o.

Zgornja shema prikazuje notranjo organizacijo družbe, ki se je v 2019 spremenila – poleg vodstva jo sestavljata še dve področji, to je energetsko področje ter ekonomsko-spološno področje.

Notranja reorganizacija je prinesla tudi novo sistematizacijo delovnih mest, vse z namenom optimizacije poslovnih procesov.

7.1.2 Kadrovski kazalci

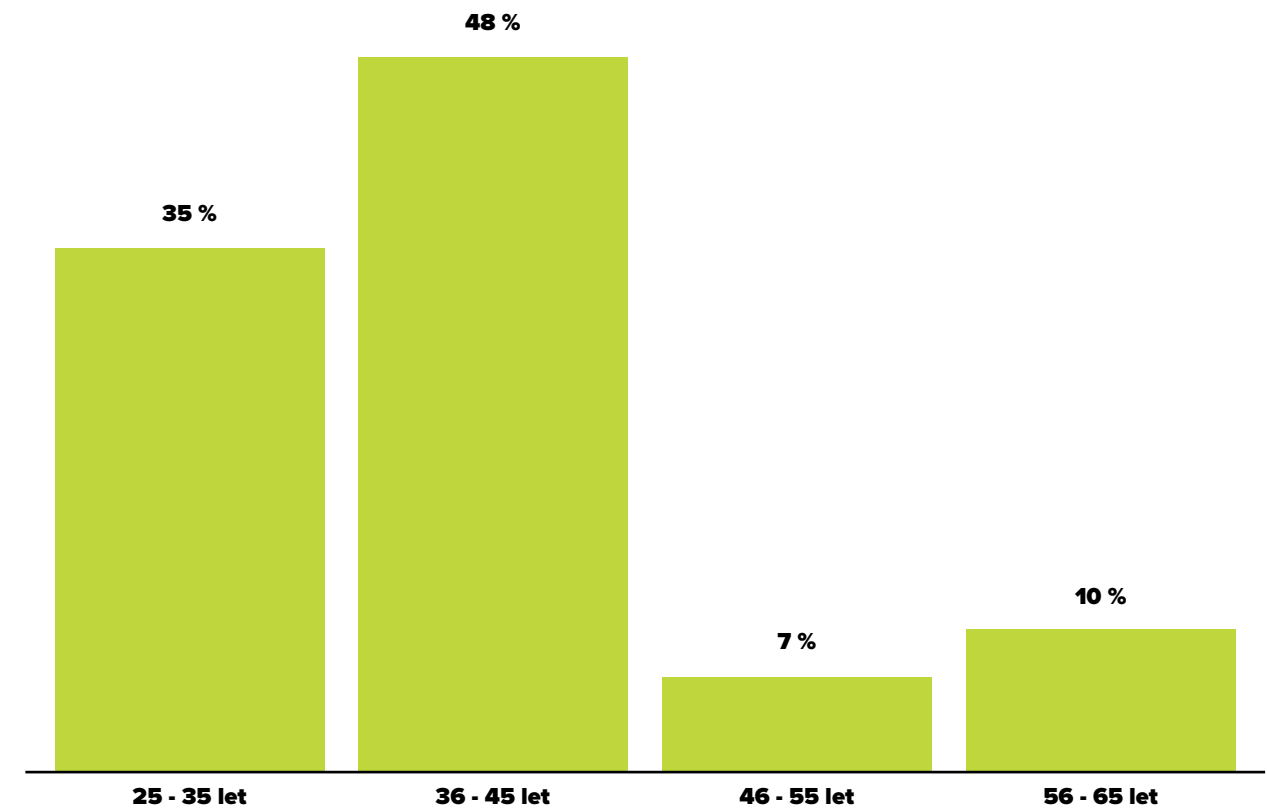
ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Konec leta 2019 je bilo v družbi zaposlenih 31 sodelavcev, kar v primerjavi s koncem leta 2018 pomeni enega zaposlenega več. Pri tem je bilo povprečno število zaposlenih v letu 2019 28 in je v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih v letu 2018 nižje za dva zaposlena.

Delež sodelavcev zaposlenih za določen čas je konec leta 2019 znašal 6 odstotkov vseh zaposlenih in se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za enega zaposlenega.

STAROSTNA STRUKTURA

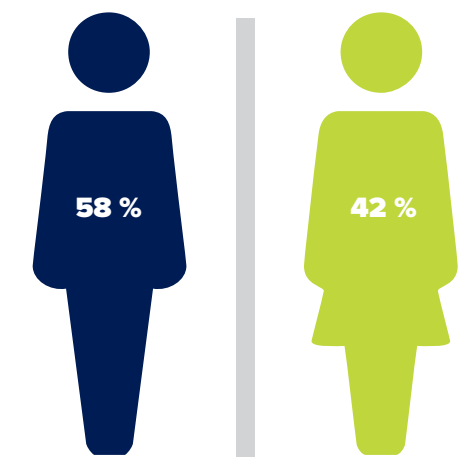
Povprečna starost zaposlenih v družbi je bila ob koncu minulega leta 39 let. Starostna struktura prikazana v spodnjem grafikonu kaže, da je bilo v družbi največ zaposlenih v starostni skupini od 36 do 45 let, in sicer 48 odstotkov, sledi ji skupina od 25 do 35 let s 35 odstotki vseh zaposlenih.

Slika 21: Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31. december 2019

STRUKTURA GLEDE NA SPOL

Med zaposlenimi na Borzenu je bilo konec leta 2019 18 predstavnikov moškega spola, kar predstavlja 58 odstotkov vseh zaposlenih in 13 predstavnic ženskega spola, kar predstavlja 42 odstotkov vseh zaposlenih v družbi. Razmerje med spoloma je v primerjavi s preteklim letom ostalo nespremenjeno.

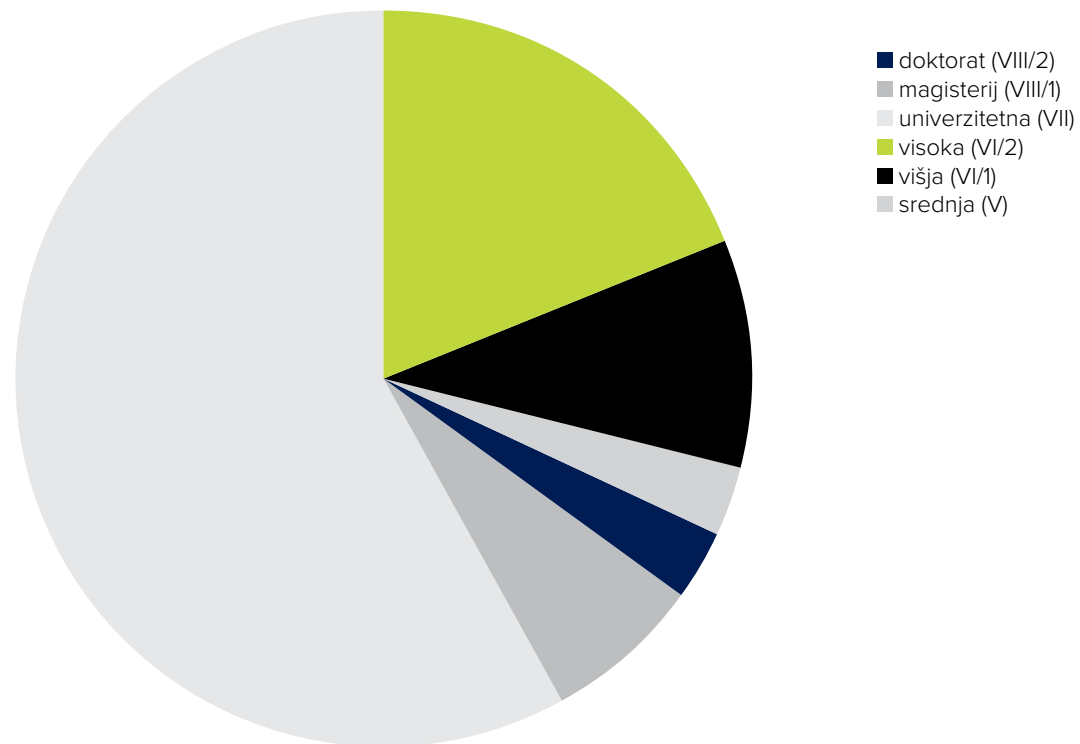
Slika 22: Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31. december 2019

IZOBRAZBENA STRUKTURA

Stopnja	Naziv strokovne izobrazbe	2018	Delež v %	2019	Delež v %
VIII/2	Doktorat	1	3	1	3
VIII/1	Magisterij	3	10	3	10
VII	Univerzitetna izobrazba	18	61	18	58
VI/2	Visoka strokovna izobrazba	6	20	6	19
VI/1	Višja strokovna izobrazba	1	3	2	7
V	Srednja izobrazba	1	3	1	3
Skupaj		30	100	31	100

Tabela 26: Izobrazbena struktura v deležih na dan 31. december 2018 in 31. december 2019

Najvišji odstotek zaposlenih ima VII. stopnjo izobrazbe, in sicer 58 odstotkov, sledi ji VI/2. stopnja z 19 odstotki ter VIII/1. stopnja z 10 odstotki.

Slika 23: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december 2019

7.1.3 Razvoj zaposlenih

UPRAVLJANJE RAZVOJA KADROV

Za Borzen je ključnega pomena, da razpolaga s kadrom, ki je strokovno izobražen in usposobljen za opravljanje zahtevanega dela. Zaposlovanje je tako nadgradnja skrbnega načrtovanja in razvoja kadrov. Vsako leto skrbno pripravimo letni načrt izobraževanja, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, te pa sledijo zastavljenim strateškim ciljem družbe. Vsi zaposleni so se tako tekom leta udeleževali različnih seminarjev, tečajev, usposabljanj in konferenc.

Zaposleni lahko svoje že pridobljeno znanje in izobrazbo nadgrajujejo in izpopolnjujejo z izobraževanjem ob delu. Velik interes zaposleni kažejo za nadaljnje šolanje oziroma študij in pridobivanje višje formalne izobrazbene stopnje. Borzen podpira tovrsten osebni razvoj zaposlenih s študijskim dopustom. V letu 2019 se je za pridobitev višje stopnje strokovne izobrazbe ob delu izobraževala ena oseba.

V družbi poteka interni prenos znanja in informacij med zaposlenimi ter predstavitve uvajanja novih postopkov v poslovanje. Za področja, ki so vezana na večino zaposlenih smo tudi v letu 2019 organizirali in oblikovali skupinska izobraževanja. Pomemben vidik razvoja in izobraževanja predstavljajo tudi strokovna literatura ter članstva v strokovnih združenjih, kjer poteka neformalni pretok znanja.

Z izvajanjem **kompetenčnega modela** smo tudi v letu 2019 zagotavljali učinkovitejša načrtovanja in upravljanje razvoja kadrov ter prepoznavanje ustreznega razvoja potenciala zaposlenih. Kompetenčni profili so podlaga za izvajanje ocen kompetenc enkrat letno (ocenjevanje po metodi 360°) ter za pripravo razvojnega načrta za posameznega zaposlenega.

Z razvojem kompetenc zaposlenih, s ciljnim vodenjem, z usmerjeno dvosmerno komunikacijo in drugimi orodji skrbimo za ustrezno raven motivacije in pripadnosti zaposlenih. Posebno pozornost namenimo tudi nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, delovne skupine in podobno, kar še dodatno proaktivno deluje na zavzetost zaposlenih.

SISTEM UPRAVLJANJA NASLEDSTEV

Na Borzenu imamo vzpostavljen sistem upravljanja nasledstev za mesto direktorja družbe in nosilce ključnih funkcij v družbi. Sistem vključuje identificiranje ključnih kadrov, objektivno oceno njihovih kompetenc, spremljanje in ocenjevanje njihove uspešnosti ter podporo pri vzpostavljanju in nadgradnji kompetenc, ki so ključne za napredovanje. Na ta način želimo v družbi zagotoviti ustrezno kontinuiteto in obvladovati potencialna tveganja v tem kontekstu.

7.1.4 Komuniciranje z zaposlenimi

Redni letni razgovori z vsemi zaposlenimi so pomemben del komuniciranja in so namenjeni ugotavljanju delovne uspešnosti posameznika v preteklosti in prepoznavanju njegovih kompetenc v prihodnosti. Vsebina letnih razgovorov je poglobljen pogovor o tekočih nalogah, opravljenem delu in rezultatih, ciljnih in nalogah za prihodnje obdobje ter o osebnostnem razvoju in karierni poti zaposlenega.

Zaposleni so o dogajanju na Borzenu sprotno informirani preko intraneta, elektronske pošte ter različnih formalnih in neformalnih srečanj. Imajo tudi možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju ciljev družbe, omogočeno jim je svobodno izražanje mnenj, v družbi pa velja tudi politika odprtih vrat.

Verjamemo, da je na ravni komuniciranja pomembna dobra mednivojska komunikacija, kot tudi kvalitetna komunikacija znotraj tima družbe. V okviru internega komuniciranja se posvečamo tudi tem tematikam, kar se med drugim odraža v rednih izvajanjih t. i. teambuilding programov.

7.1.5 Skrb za zaposlene

ZDRAVJE IN VARSTVO PRI DELU

Borzen skrbi za varno in zdravo delovno okolje vseh zaposlenih. V vse procese in projekte vključujemo novosti s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta je izdelana ocena tveganja s predpisanimi ukrepi, ki zagotavljajo ustrezno varnost zaposlenih. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni, hkrati pa za-

poslenim omogočamo delo z napredno in človeku prijazno tehnologijo in materiali.

Tudi v letu 2019 smo organizirali redne periodične zdravstvene preglede zaposlenih, kar omogoča spremljanje zdravja in zmožnosti opravljanja dela. V družbi skrbimo za zdravje zaposlenih z izvajanjem preventivnih ukrepov, ki pripomorejo k reševanju zdravstvenih in drugih težav zaposlenih.

DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Borzen se zaveda, da je usklajevanje poklicnega in družinskega življenja dandanes velik izziv, zato že od leta 2010 v sklopu certifikata Družini prijazno podjetje z različnimi ukrepi s področja lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja skuša pozitivno reševati izzive na tem področju.

Na ta način želimo zaposlenim omogočiti čim lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, saj verjamemo, da takšna prizadevanja dolgoročno prinašajo vzajemno zadovoljstvo družbe in njenih zaposlenih, zato bomo v prihodnje nadaljevali z aktivnostmi.

PROMOCIJA ZDRAVJA

V okviru promocije zdravja na Borzenu ozaveščamo zaposlene o pomembnosti zdravja in jih spodbujamo k celovitemu pristopu na poti do izboljšanja in ohranjanja svojega zdravja. Zaposlene ozaveščamo o preventivnih dejavnostih za preprečevanje bolezni, hkrati pa jim omogočamo, da sami aktivno poskrbijo za zdravo delovno okolje. Izvajamo in spodbujamo različne aktivnosti, tako na delovnem mestu kot izven njega – različne delavnice, novičnik z nasveti za boljše zdravje in podobno.

PROSTVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN NEZGODNO ZAVAROVANJE

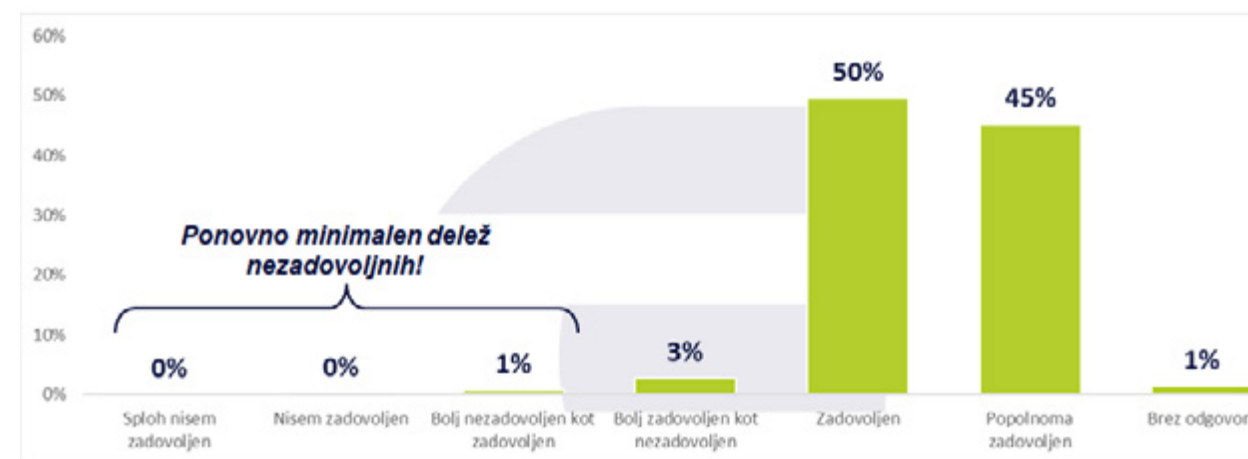
Na Borzenu omogočamo zaposlenim možnost vključitve v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, z namenom povečanja socialne varnosti, predvsem v času upokojitve. V prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje so vključeni vsi zaposleni. Vsem zaposlenim nudimo tudi nezgodno zavarovanje za primere nezgod tako v času opravljanja rednega dela kot tudi izven delovnega časa.

7.2 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

NA PODROČJU ODNOSA Z DELEŽNIKI

Na Borzenu v jedro poslovanja družbe postavljamo naše deležnike. Prepoznavamo in priznavamo različne deležnike oziroma javnosti in našo komunikacijo ter aktivnosti prilagajamo vsaki izmed skupin posebej. Odgovoren odnos do deležnikov je vpet v naše poslovne procese tako na strateški kot vsakodnevni ravni. Zadovoljni deležniki dajejo pozitiven signal, da svoje storitve opravljamo kakovostno, s tem pa uresničujemo naše poslanstvo gospodarske javne službe.

Splošno zadovoljstvo naših deležnikov redno preverjamo z analizami zadovoljstva. Rezultati iz leta 2019 kažejo, da je izvajanje dejavnosti centra za podpore na izjemno visoki ravni, saj je kar 95 odstotkov anketirancev zadovoljnih oziroma popolnoma zadovoljnih, povprečna ocena zadovoljstva pa je 5,41 (na lestvici, kjer je najvišja ocena 6). Izkazano zaupanje in potrditev, da delamo strokovno in dobro, nam je dala nov zagon in ideje. V prihodnje bomo s kontinuiranimi analizami zadovoljstva nadaljevali.

Slika 24: Splošno zadovoljstvo deležnikov

Področje komuniciranja z deležniki je v letu 2019 sicer zaznamovalo predvsem komuniciranje s štirimi ključnimi skupinami:

- obstoječi in potencialni člani bilančne sheme,
- obstoječi in potencialni upravičenci podporne sheme,
- obstoječi in potencialni koristniki storitve RRM – REMIT,
- širši krog javnosti, ki jih naslavljamo v sklopu blagovne znamke Trajnostna energija.

Našo pozornost smo med drugim namenili rednemu komuniciranju z omenjenimi javnostmi ter aktivnemu sodelovanju s slovenskimi mediji in drugimi deležniki. Pri slednjih velja predvsem izpostaviti komuniciranje v segmentu izvajanja javnih obravnav pravil (Pravila o spremembi in dopolnitvi pravil za delovanje trga z elektriko), kar pomeni, da so jih s svojimi pripombami in predlogi lahko dopolnjevali vsi zainteresirani subjekti. Borzen stremi k naprednemu energetskega trga, ki bo kot tak sam po sebi največja dodana vrednost za vse obstoječe in potencialne člane bilančne sheme.

Aktivnosti, ki jih velja izpostaviti na področju komuniciranja v letu 2019, so priprava in objava dodatnih podatkov o delovanju trga z elektriko na korporativni spletni strani naše družbe, pričeli smo namreč z razširjeno objavo podatkov bilančnega obračuna na spletni strani, vezano na nova Pravila za delovanje trga z elektriko.

Na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, pod okriljem blagovne znamke Trajnostna energija, smo preko različnih komunikacijskih kanalov in s pomočjo raznovrstnih komunikacijskih orodij kot so konferenca, TV oddaje, monografija, spletni portal Trajnostna energija in drugi (omenjeni v prejšnjih poglavjih), utrjevali in vzpostavili komunikacijo s ključnimi deležniki, ki jo nameravamo nadgrajevati in krepiti tudi v bodoče. Vse aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o OVE in URE smo komunikacijsko podprli, kar je prineslo odlično medijsko pokritost ter pozitivne odzive javnosti.

Delitev znanj in izkušenj, istočasno pa pozicioniranje družbe kot stičišča energetskega trga, je pomembna usmeritev družbe, zato se predstavniki Borzena redno kot predavatelji udeležujejo različnih strokovnih konferenc doma in v tujini.

NA PODROČJU TRANSPARENTNOSTI

Družba želi zagotavljati transparentno poslovanje, saj verjamemo, da je to naša zaveza do vseh uporabnikov naših storitev ter ne nazadnje do vseh državljanov

Republike Slovenije. Transparentnost razumemo kot pomembno vrednoto, kar udejanjamo tudi z objavo vrste podatkov in informacij o našem poslovanju na spletni strani družbe in preko drugih kanalov. Med drugim objavljamo seznam upravičencev do podpor, seznam članov bilančne sheme, poročila o delovanju trga, poročila o delovanju podporne sheme, razpise za javna naročila velike in male vrednosti, različne informacije javnega značaja in podobno. Relevantne informacije redno posredujemo zainteresirani javnosti in smo odprti do medijev.

Na Borzenu spoštujemo in cenimo načelo transparentnosti, ki je pomembno vodilo tudi pri pripravi vsakoletnega letnega poročila družbe. V duhu trajnostnega razvoja in trajnostnega komuniciranja pa že od leta 2012 pripravljamo tudi trajnostno poročilo v skladu s svetovnimi smernicami »Global Reporting Initiative Standards« (GRI Standards), kjer pišemo tudi o raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja, pri čemer same politike raznolikosti v družbi ne izvajamo. V duhu trajnostnega razvoja in trajnostnega komuniciranja smo v tem obdobju pripravili letno poročilo družbe ter izvedli razpis za dodelitev sponzorskih in donatorskih sredstev za leto 2019.

NA PODROČJU DRUŽBENE ODGOVORNOSTI

Družbeno odgovorno ravnanje je zajeto že v sami srži dejavnosti, ki jo opravljamo, saj kot operater trga z elektriko skrbimo za zanesljivo in stabilno delovanje slovenskega elektroenergetskega trga, kot izvajalec podporne sheme za OVE in SPT pa spodbujamo in osveščamo o izrabi zelenih virov energije ter učinkoviti rabi energije. Družbeno odgovornost gojimo do zaposlenih in ostalih deležnikov, o čemer poročamo v okviru trajnostnega poročila po mednarodnih smernicah GRI.

Borzen je kot eno izmed prvih podjetij v Sloveniji, ter kot prvo podjetje v elektrogospodarstvu, pridobil Certifikat družbeno odgovorno podjetje, ki predstavlja družbeno odgovoren princip upravljanja. Certifikat smo pridobili za področje organizacijskega upravljanja (nivo B) in področje vključenost v skupnost in razvoj (nivo A). Na celostnem nivoju tako Borzen dosega nivo B. Sredi leta 2019 je zunanji presojevalec opravil revizijo našega dela na področju certifikata, ki smo jo uspešno prestali.

Namenska in ciljno usmerjena sponzorstva ter donacije so eden izmed načinov povezovanja s skupnostjo in našega prispevka k pozitivnemu delovanju družbe kot celote. Podpiramo udejstvovanja na področju športa, dela z mladimi, kulture, izobraževanja in humanitarnosti.

Trudimo se deliti dobre prakse in podpiramo prenos znanja v širše družbeno okolje.

7.3 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Varovanje okolja je ena osnovnih pravic, dolžnosti in odgovornosti vseh zaposlenih in ga obravnavamo kot sestavni del politike vodenja družbe. Sledimo trendu učinkovite rabe na področju energije, vode in materiala.

Borzen se trudi slediti načelom trajnostnega razvoja tudi v segmentu varovanja okolja, ki je neposredno vpet v naše poslovanje. Borzen namreč upravlja državno podporno shemo za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije (OVE in SPTE) in s tem spodbuja izrabo teh naravnih virov, kar ima pozitivne posledice za okolje. Istočasno spodbujamo učinkovito rabo energije in skrbimo za prenos znanja na tem področju.

Trajnostna naravnost je tako del našega vsakdana že danes, še močnejše pa postajajo teme trajnostne države in varovanja okolja del našega jutri. Borzenu so namreč zaupane pristojnosti, ki zajemajo predvsem naloge, povezane z informiranjem, ozaveščanjem, usposabljanjem in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. V povezavi s tem smo ponosni na našo blagovno znamko Trajnostna energija, ki deluje v smeri širitve in spodbujanja znanja s področja trajnostne energije.

V prostorih družbe se aktivno ukvarjamo z osveščanjem vseh zaposlenih o varovanju narave, ločujemo odpadke, uporabljamo reciklirane materiale, varčujemo s pitno vodo in električno energijo.

7.4 SODELOVANJE IN RAZVOJ

7.4.1 Sodelovanje v strokovnih združenjih in delovnih skupinah

Na Borzenu aktivno sooblikujemo trende tako slovenske kot tudi evropske energetike. Zavedamo se pomembnosti sodelovanja med različnimi akterji na energetskem podiju. Naši strokovnjaki zasedajo odgovorna mesta v različnih združenjih in delovnih skupinah, kar kaže na izjemno zaupanje, ki nam je izkazano tudi v strokovnih krogih. V nadaljevanju omenjamo nekatere, ki pomembneje zaznamujejo delovanje naše družbe.

Tako naj na prvem mestu omenimo sodelovanje v združenju **Europex**, ki povezuje evropske energetske borze in operaterje trgov z elektriko, kjer mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja, zaseda mesto člana upravnega odbora. Združenje **APEX** in sodelovanje v okviru sekcije, ustanovljene pri Gospodarski zbornici Slovenije, preko katere je Borzen včlanjen v združenje **Eurelectric** (Evropsko združenje družb proizvajalcev, prenosa, distribucije ter trgovanja in dobave električne energije) sta prav tako pomembni organizaciji, preko katerih izmenjujemo znanja.

Borzen s svojimi predstavniki aktivno prispeva tudi v **ENTSO-E** v delovni skupini WG Ancillary Services, kjer v projektni skupini za harmoniziranje bilančnega obračuna (Project Team Imbalance Settlement Harmonisation) kot člani opazovalci prispevajo s predlogi in mnenji pri oblikovanju predloga vseh sistemskih operaterjev za harmoniziranje bilančnega obračuna v EU. Uredba o določitvi smernic za izravnavo električne energije (2017/2195, angl. Electricity Balancing Guideline) namreč narekuje nadaljnje harmoniziranje trga z elektriko v EU, kar pa bo bistveno vplivalo na spremembe na področju bilančnega obračuna tudi pri nas.

Naša družba je zelo aktivna tudi v **Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (IPET)**, ki deluje v okviru Energetske zbornice Slovenije in spodbuja razvoj na področju izmenjave podatkov na trgu z električno energijo in ji predseduje Andraž Šavli, pomočnik direktorja energetskega področja na Borzenu. Borzenovi sodelavci pa sodelujemo tudi v združenju **CIGRE (Conseil Internationale des Grands Reseaux Electriques) – CIRED (Slovensko združenje elektroenergetikov)**, še posebno v skupini Trženje in regulacija energetskih sistemov.

Smo člani **Sekcije za kakovost in odličnost v elektroenergetiki ter ustanovni član Slovenskega združenja za energetska ekonomika (SAEE)**, ki je 30. nacionalna podružnica IAEE (»International Association for Energy Economics«) in kot sekcija deluje znotraj Energetske zbornice Slovenije.

Pomembno je tudi naše članstvo v mednarodni organizaciji, ki skrbi za razvoj področij revizije informacijskih sistemov, upravljanja informacijske tehnologije, nadzora in dajanja zagotovil ter kibernetike varnosti, Information Systems Audit and Control Association (ISACA).

Borzen je korporativni član **Združenja nadzornikov Slovenije**, ki je strokovna, nepridobitna in nevladna organizacija, ki povezuje člane nadzornih svetov, upravnih odborov ter druge deležnike korporativnega upravljanja.

Naša družba je dolgoleten član Časopisnega sveta revije slovenskega elektrogospodarstva **Naš stik**, ki igra pomembno vlogo pri informiranju strokovne energetske javnosti in energetskemu opismenjevanju splošne javnosti.

Borzen je tudi član **Mreže družbeno odgovornih podjetij**, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti ter predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti.

7.4.2 Pomembnejši projekti in aktivnosti družbe

PROJEKT PAKT – PAMETNE NAPRAVE, MODELI TER PLATFORME V AKTIVNEM OMREŽJU

Kljub vrsti najsodobnejših tehnologij, ki se pojavljajo v napravah v energetiki ter različnih razpoložljivih tehnologijah, ki omogočajo povezovanje oziroma komuniciranje med napravami, na globalnem tržišču še vedno manjkajo skupne oziroma standardizirane rešitve, s katerimi bi lahko pooblaščen podjetja (na primer trgovci z energijo, distributerji energije, itd.) neposredno ali preko agregatorjev na daljavo

kontinuirano upravljali s prilagodljivimi bremeni (DSM/DR) in prispevali k celovitemu upravljanju z energijo (EMS) na nivoju pametnih mest in skupnosti. Da bi to dosegli, je potrebno zagotoviti tudi inovativne gradnike energetske infrastrukture, ki omogočajo hkrati še izboljšanje upravljanja omrežja (DMS) in jih je možno globalno trži. Projekt pokriva naslednja konceptualna področja:

- Spoznavnost in vodljivost distribucijskega omrežja (sistem upravljanja distribucijskih omrežij; ang. »Distribution Management System« ali krajše DMS),
- Aktivno vključevanje odjema (ang. »Demand Response« ali krajše DR) in naprednega vodenja odziva odjema (ang. »Demand Side Management« ali krajše DSM),
- Celostno upravljanje z energijo (ang. »Energy Management System« ali krajše EMS).

V okviru tega projekta bo vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operaterja trga. Projekt ne bo ustvarjal prihodkov, temveč gre za sodelovanje v razvojnem konzorciju z delnim povračilom stroškov raziskav in razvoja. Trajanje projekta je tri leta, projekt pa se je začel v letu 2017. Vloga Borzena je vzpostavitev in upravljanje agregacijsko-trgovalne platforme. V letu 2019 smo izvajali testiranja vmesnih produktov za namene demonstracije agregacijsko-trgovalne platforme. V tej fazi so bile vključene tudi nekatere raziskave bližje bazični ravni glede napovedljivosti odjema po posameznih segmentih. Sodelovali smo pri definiciji zalednega podatkovnega modela ter pripravili prototipe produktov, ki jih bomo demonstrirali v platformi. Analizirali smo primere dobre prakse trgovalnih aplikacij in pripravili zahteve in specifikacije za agregacijsko-trgovalno platformo skupaj s funkcionalnostmi, ki so osnova za prilagoditve (produkti, pravila »matching-a« ipd.). Razvita je bila pilotna aplikacija, skupaj z uporabniškim vmesnikom, končna verzija pa bo nared v letu 2020, ko se tudi projekt zaključi. Vsebinsko pa se bo ta projekt nadaljeval s projektom NEDO-Fleks, ki se je začel v letu 2019.

PROJEKT NEDO-FLEKS – CELOVITA UPORABA PROŽNOSTI

Projekt NEDO-Fleks naslavlja problem prožnosti in vzdržnosti elektroenergetskega sistema in pametnih skupnosti. Razvili bomo krmilni sistem baterijskega hranilnika električne energije, napredne algoritme sistema WAMS (Wide Area Monitoring

System; orodje, ki ga sistemski operater uporablja za pregled omrežja oziroma sistema), nove module k področnemu sistemu upravljanja z energijo, platformo za obveščanje in nadgrajeno platformo za prožnost trga, ki bodo omogočali trajnostni razvoj, zanesljivejšo oskrbo z električno energijo v izrednih razmerah, učinkovito rabo energije, multifunkcionalno rabo opreme in maksimalno vključitev prosumerjev na elektroenergetske trge. Projekt se je začel sredi leta 2019 in traja 32 mesecev, konzorcij vodi ELES, v njem pa poleg Borzena sodelujejo še Unistar LC, Bintegra, Semantika, Elpros, Sipro inženiring.

Vloga Borzena bo ključna pri aktivnostih za nadgradnjo platforme elektroenergetskih trgov storitev (fleksibilnost) ter pri simulaciji vpliva sistemkega baterijskega hranilnika na bilančni obračun (v različnih modelih bilančnega obračuna). Projekt se – podobno kot projekt PAKT – navezuje na strateške prioritete Borzena kot tudi na rezultate projekta PAKT, saj je predvidena nadgradnja platforme, ki se razvija v tem projektu.

PROJEKT SRIP PMIS – STRATEŠKO RAZVOJNO INOVACIJSKO PARTNERSTVO PAMETNA MESTA IN SKUPNOSTI

Borzen je član Strateškega razvojno inovacijskega partnerstva Pametna mesta in skupnosti (krajše: SRIP PMIS). Namen partnerstva je povezovanje deležnikov, predvsem raziskovalnih organizacij ter gospodarstva, da razvijejo produkte, ki bodo uspešni na globalnem trgu. Borzen znotraj projekta deluje na področju »Energetska in druga oskrba«. Ključni cilj omenjene področne vertikale je povečana fleksibilnost proizvodnje, odjema, shrambe in pretvorbe energije ter izboljšano upravljanje energetskega in vodnega distribucijskega omrežja. Projekt se bo predvidoma zaključil leta 2022.

FARCROSS

Projekt FARCROSS (FACilitating Regional CROSS-border Electricity Transmission through Innovation) je bil uspešen na H2020 razpisu LC-SC3-2018-2019-2020 (Buildidng a low-carbon, climate resilient future: secure, clean and efficient energy). Konzorcij 30 podjetij, v katerem sodeluje tudi Borzen, vodi grška družba Ubitech. Temeljni namen projekta bo optimizacija izrabe fizične (čezmejne) elektroenergetske infrastrukture s ciljem razvoja rešitev, ki bi povečale možne pretoke moči na enaki fizični infrastrukturi (čezmejni vodi). Za doseg ciljev na področju ener-

getike mora namreč EU oblikovati čim boljše delujoči notranji trg, ena glavnih ovir pa so neoptimalne čezmejne povezave. Večji trg olajša konkurenco ter izboljša varnost oskrbe, saj med drugim olajša vključevanje obnovljivih virov energije v sistem. V ta namen bi morala čezmejna elektroenergetska infrastruktura delovati podobno kot notranja, medtem ko v praksi pogosto temu ni tako (npr. spreminjanje deljenih čezmejnih zmogljivosti zaradi internih težav na omrežju). Projekt FARCROSS bo k temu pristopil tako s stališča razvoja novih strojnih in programskih rešitev, ki bi omogočila boljšo izrabo infrastrukture, kot tudi preko pregleda morebitnih ovir v regulativi. Projekt se je začel z oktobrom 2019, trajal pa bo 48 mesecev.

EMI (ELECTRICITY MARKET INITIATIVE) - USEA

V juliju 2018 je Borzen uradno pristopil k iniciativi za razvoj trga z elektriko na področju JV Evrope »Electricity Market Initiative« (EMI), ki poteka pod okriljem in je sofinancirana s strani ameriškega energetskega združenja U.S. Energy Association (USEA) in ameriške agencije za mednarodni razvoj United States Agency for International Development (USAID). Sporazum, katerega podpisniki so poleg Borzena in ELES iz Slovenije še operaterji trga ter sistemski operaterji Albanije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Kosova, Makedonije, Črna gore, Srbije, Bolgarije, Romunije ter Grčije, podpira regionalni razvoj trga z elektriko na omenjenem področju. V okviru iniciative bodo operaterji trga in operaterji prenosnega omrežja naštetih držav stremeli k cilju optimizacije prenosnega omrežja in delovanja trgov z elektriko v regiji. Poslanstvo iniciative je izboljšati učinkovitost trgov, povečati konkurenčnost in spodbuditi alternativne vire energije. Projekt naj bi se zaključil konec leta 2020, možno pa je tudi podaljšanje. Konec maja je bil izveden sestanek delovne skupine v Atenah, v oktobru pa v Sarajevu. Na tem sestanku so vsi udeleženci prejeli tudi izdelan ANTARES model elektroenergetskega sistema JV Evrope.

KOC ENERGIJA – KOMPETENČNI CENTER ZA RAZVOJ KADROV V ENERGETIKI

Borzen je v letu 2019 pristopil k sodelovanju v projektu KOC ENERGIJA, ki bo aktiven do sredine 2022. Skupni interes partnerjev projekta je vzpostavitev sistema stalnega strokovnega usposabljanja, prenos znanj med podjetji, mreženje in razvoj novih poslovnih odnosov ter skupnih projektov partnerjev

v povezavi z R&R in izobraževalnimi organizacijami, zmanjševanje stroškov, optimizacija poslovanja, dvig dodane vrednosti, višji dobički in večja konkurenčnost. Borzen je v sklopu projekta upravičen do 50 odstotkov sofinanciranja posameznih izobraževanj v skupni vrednosti 15.000 EUR.

7.5 INVESTICIJE

V letu 2019 smo skladno s poslovnim načrtom izvedli pretežen del načrtovanih investicij, ki so predvsem vezane na informacijsko tehnologijo. Investicije v sklopu vzdrževanja visokega nivoja informacijske varnosti in visoke razpoložljivosti so bile tokrat namenjene predvsem posodobitvi strojne in programske opreme virtualnega okolja in mrežnih naprav v strežniškem segmentu.

Investicije v poslovnem segmentu so bile usmerjene predvsem v razvoj rešitve za izvajanje procesov bilančnega obračuna, ter izboljšave in varovanje uporabniških okolji. Del vlaganj je bil namenjen posodobitvi platforme t.i. enotnega informacijskega sistema, ki tvori hrbtnico poslovnih procesov družbe.

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. REVIZORJEVO POROČILO

RE-member

Poročilo neodvisnega revizorja

Druženiku družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o. na dan 31. decembra 2019 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

RE-member

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodskih izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganje pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanimi razkritji poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Re-member d.o.o.
Frankopanska ulica 21, Ljubljana

Ljubljana, 10. april 2020

RE - member
revizija d.o.o. ²

David Valenčič

pooblaščen revizor

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI

2.1 BILANCA STANJA

v EUR

OPIS		31. 12. 2019	31. 12. 2018
SREDSTVA		227.719.712	172.339.210
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	POJASNILO	31.108.082	8.966.372
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.1.	501.028	338.705
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	4.1.2.	1.559.602	1.580.525
1. Poslovni prostor		1.187.453	1.249.783
2. Oprema		372.149	330.742
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.1.3.	28.919.568	6.919.568
1. Deleži v pridruženih družbah		1.919.568	1.919.568
2. Druge dolgoročne finančne naložbe		27.000.000	5.000.000
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	4.1.4.	127.884	127.574
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		196.560.881	163.339.143
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.1.5.	105.000.000	90.000.000
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	4.1.6.	25.339.925	24.315.250
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		23.179.920	21.686.133
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		2.160.005	2.629.117
III. DENARNA SREDSTVA	4.1.7.	66.220.956	49.023.893
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.8.	50.749	33.695
Zunajbilančna sredstva	4.1.13.	4.873.945	5.286.214
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		227.719.712	172.339.210
A. KAPITAL	4.1.9.	5.822.325	5.491.810
I. VPOKLICANI KAPITAL		1.963.279	1.963.279
1. Osnovni kapital		1.963.279	1.963.279
II. KAPITALSKE REZERVE		395	395
III. REZERVE IZ DOBIČKA		2.537.778	2.172.078
1. Zakonske rezerve		196.328	196.328
2. Druge rezerve iz dobička		2.341.450	1.975.750
IV. REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI		-11.770	-9.643
V. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		1.332.643	1.365.701
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.10.	191.598	188.339
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	4.1.11.	21.905	0
1. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		21.905	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	4.1.12.	221.683.884	166.658.991
1. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		221.683.884	166.658.991
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		15.293.223	25.313.815
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		206.390.661	141.345.176
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		0	70
Zunajbilančne obveznosti	4.1.13.	4.873.945	5.286.214

Tabela 27: Bilanca stanja na dan 31. december 2019 in 31. december 2018

2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

OPIS	POJASNILO	1. 1. - 31. 12. 2019	Poslovni načrt 2019	1. 1. - 31. 12. 2018
I. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		4.199.693	4.037.000	4.344.433
a. Prihodki od delovanja OT		1.731.478	1.765.000	1.756.289
b. Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb		1.140.980	984.600	1.278.648
c. Prihodki od Centra za podpore		591.000	591.000	591.000
č. Prihodki od BSP		118.262	101.400	109.130
d. Prihodki od informiranja in ozaveščanja		330.235	320.000	289.860
e. Prihodki RRM - REMIT		154.866	140.000	152.391
f. Drugi prihodki		132.872	135.000	167.115
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI		13.912	0	123
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.2.1.	4.213.605	4.037.000	4.344.556
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	4.2.3.	998.519	943.300	911.035
a. Stroški materiala		55.139	53.000	50.394
b. Stroški storitev		943.380	890.300	860.641
4. STROŠKI DELA	4.2.4.	1.591.949	1.619.000	1.580.605
a. Stroški plač		1.153.757	1.165.000	1.121.275
b. Stroški pokojninskih zavarovanj		155.641	154.000	147.374
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj		89.402	90.000	85.606
č. Drugi stroški dela		193.149	210.000	226.350
5. ODPISI VREDNOSTI	4.2.5.	279.124	306.300	302.507
a. Amortizacija		279.124	306.300	302.361
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki			0	146
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	4.2.6.	15.299	17.000	16.512
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		1.328.714	1.151.400	1.533.897
7. FINANČNI PRIHODKI	4.2.7.	312.336	400.000	150.292
8. FINANČNI ODHODKI	4.2.8.	10.649	5.000	1.139
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA		1.630.401	1.546.400	1.683.050
9. DRUGI PRIHODKI	4.2.9.	784	0	0
10. DRUGI ODHODKI	4.2.9.	7.600	7.500	9.169
POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA		-6.816	-7.500	-9.169
SKUPAJ VSI PRIHODKI		4.526.725	4.437.000	4.494.848
SKUPAJ VSI ODHODKI		2.903.140	2.898.100	2.820.967
CELOTNI DOBIČEK		1.623.585	1.538.900	1.673.881
11. DAVEK IZ DOBIČKA		289.654	292.391	315.581
12. ODLOŽENI DAVEK		-86	0	-7.504
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		1.334.017	1.246.509	1.365.804

Tabela 28: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2019

2.3 IZKAZI DENARNIH TOKOV

v EUR

Opis	2019	2018
A DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a. Prejemki pri poslovanju	1.299.510	1.598.218
Poslovni prihodki (razen za prevred.) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	4.200.477	4.344.433
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-2.611.399	-2.438.138
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-289.568	-308.077
b. Izdatki pri poslovanju	53.981.284	51.655.643
Začetne manj končne poslovne terjatve	-1.024.675	2.209.080
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitev	-40.645	-4.387
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-310	-8.516
Končni manj začetni poslovni dolgovi	55.046.984	49.459.616
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitev in rezervacije	-70	-150
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b)	55.280.794	53.253.861
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a. Prejemki pri investiranju	30.313.853	20.151.290
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na investiranje	312.333	150.275
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	1.520	1.015
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	30.000.000	20.000.000
b. Izdatki pri investiranju	-67.397.584	-86.887.662
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-253.420	-108.742
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-144.164	-278.920
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-67.000.000	-86.500.000
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	-37.083.731	-66.736.372
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a. Prejemki pri financiranju	0	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	0	0
b. Izdatki pri financiranju	-1.000.000	-1.000.000
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje	0	0
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-1.000.000	-1.000.000
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-1.000.000	-1.000.000
D. Končno stanje denarnih sredstev	66.220.956	49.023.893
Denarni izid v obdobju	17.197.063	-14.482.511
Začetno stanje denarnih sredstev	49.023.893	63.506.404

Tabela 29: Izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II)

2.4 RAZPOREDITEV ČISTEGA DOBIČKA POSLOVNEGA LETA

v EUR

OPIS	31. 12. 2019
Čisti dobiček prejšnjih let	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.334.017
Del čistega dobička poslovnega leta za odpravo aktuarskih izgub	1.374
Bilančni dobiček poslovnega leta	1.332.643

Tabela 30: Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2019

2.5 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

OPIS	1. 1. - 31. 12. 2019	1. 1. - 31. 12. 2018
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.334.017	1.365.804
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži	-3.501	-4.881
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČ. OBDOBJA	1.330.516	1.360.923

Tabela 31: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2019

2.6 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	
			Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička
Končno stanje 31. 12. 2017	1.963.279	395	196.328	1.275.993
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki				
- Izplačilo dividend				
Celotni vseobsegajoči donos				
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti				
- vnos čistega poslovnega izida				
Spremembe v kapitalu				
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja				
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine				699.757
- Druge spremembe				
Končno stanje 31. 12. 2018	1.963.279	395	196.328	1.975.750

v EUR

	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Končno stanje 31. 12. 2017	-4.865	0	1.699.757	5.130.887
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki				
- Izplačilo dividend		-1.000.000		-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos				
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti	-4.881			-4.881
- vnos čistega poslovnega izida			1.365.804	1.365.804
Spremembe v kapitalu				
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja		1.699.757	-1.699.757	0
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine		-699.757		0
- Druge spremembe	103		-103	0
Končno stanje 31. 12. 2018	-9.643	0	1.365.701	5.491.810

Tabela 32: Izkaz gibanja kapitala za leto 2018

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		
			Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	
Končno stanje 31. 12. 2018	1.963.279	395	196.328	1.975.750	
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki					
- Izplačilo dividend					
Celotni vseobsegajoči donos					
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti					
- vnos čistega poslovnega izida					
Spremembe v kapitalu					
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja					
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine					365.701
- Druge spremembe					
Končno stanje 31. 12. 2019	1.963.279	395	196.328	2.341.450	

v EUR

	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti izid poslovnega leta	Skupaj kapital	
Končno stanje 31. 12. 2018	-9.643	0	1.365.701	5.491.810	
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki					
- Izplačilo dividend					-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos					
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti					-3.501
- vnos čistega poslovnega izida					1.334.017
Spremembe v kapitalu					
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja					1.365.701
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine					-365.701
- Druge spremembe					1.374
Končno stanje 31. 12. 2019	-11.770	0	1.332.643	5.822.325	

Tabela 33: Izkaz gibanja kapitala za leto 2019

3. RAČUNOVODSKE USMERITVE

PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD). Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah, vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela previdnosti, prednosti vsebine pred obliko, pomembnost in primerljivost.

Razkrivajo se vse pomembne postavke, pri čemer je pomembnost odvisna tudi od velikosti posamezne postavke. Pri pripravljanju in predstavljanju računovodskih izkazov pripravljenih za zaključno poslovno leto, so uporabljene enake računovodske usmeritve in računovodske ocene kot v predhodnem poslovnem letu.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Za neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev se v poslovnih knjigah izkazujejo posebej njihove nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja. V bilanci stanja so vpisana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Dolgoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Kratkoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

Terjatve se ob nastanku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se štejejo kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov. Ustreznost izkazanih velikosti posameznih terjatev se preverja pred sestavitvijo računovodskih izkazov.

DENARNA SREDSTVA

Denarna sredstva obsegajo vloge na vpogled in kratkoročne depozite pri bankah na odpoklic.

ČASOVNE RAZMEJITVE

Časovne razmejitev so lahko aktivne ali pasivne. Vključujejo odložene prihodke in stroške oziroma odhodke, vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in predhodno nezaračunane prihodke kot posebne vrste terjatev oziroma dolgov.

KAPITAL

Celotni kapital podjetja se razčlenjuje na osnovni kapital, ki je vpoklicani kapital družbenika, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni dobiček ali izgubo preteklih let in nerazdeljeni čisti dobiček ali izgubo tekočega leta.

REZERVACIJE

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti. Sem sodijo rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi in jih lahko obravnavamo kot dolgove v širšem pomenu.

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Dolgoročne obveznosti so vse tiste obveznosti, ki zapadejo v plačilo v obdobju daljšem od enega leta in se ločeno izkazujejo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na dobljena posojila. Dolgoročne poslovne obveznosti pa so obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti se ločeno izkazujejo kot kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti se nanašajo na dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti. Vse obveznosti so izkazane po pošteni vrednosti.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA JE SESTAVLJEN PO RAZLIČICI I.

PRIHODKI

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki se priznavajo na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih ali drugih listinah. Finančni prihodki so prihodki od investiranja, pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

ODHODKI

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški, nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah, kot so stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, prevrednotovalni poslovni odhodki in drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki nastanejo ob odčitvi opredmetenih osnovnih sredstev v povezavi z neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi

njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s posebnim prevrednotovalnim popravkom kapitala. Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja, druge odhodke pa sestavljajo neobičajne postavke, ki zmanjšujejo poslovni izid.

4. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 POJASNILA POSTAVK V BILANCI STANJA

4.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

v EUR

	Programska oprema	Programska oprema v izdelavi	Skupaj
Nabavna vrednost			
01. 01. 2019	1.904.725	0	1.904.725
Neposredna povečanja - nabave	0	253.420	253.420
Prenos z investicij v teku	253.420	-253.420	0
Odtujitve	118.718	0	118.718
31. 12. 2019	2.039.427	0	2.039.427
Odpisana vrednost			
01. 01. 2019	1.571.936	0	1.571.936
Amortizacija v letu	114.689	0	114.689
Odtujitve	118.719	0	118.719
31. 12. 2019	1.567.906	0	1.567.906
Sedanja vrednost			
01. 01. 2019	332.789	0	332.789
31. 12. 2019	471.521	0	471.521

Tabela 34: Preglednica neopredmetenih sredstev

Investicije v letu 2019 predstavljajo vlaganja v programsko opremo in se nanašajo na vzpostavitev nove aplikacije za bilančni obračun skupaj s podatkovnim portalom (IBIS++), nadgradnjo aplikacije za vozne rede VRapp, nadgradnjo aplikacije potrdil o izvoru POI, nadgradnjo aplikacije za obračun in poravnavo ISOB, poleg tega pa je bilo kupljenih tudi nekaj licenc za sistemsko programsko opremo, ki so namenjene za vzdrževanje informacijske varnosti in se nanašajo na posodobitev programske opreme virtualnega okolja.

Med odtujitvami je programska oprema, ki je zastarela in se ni več uporabljala ter je bila tudi že v celoti odpisana in zamenjana.

Amortizacijska stopnja, po kateri se amortizira programska oprema, je od 20 do 50-odstotna in odraža pričakovano dobo koristnosti.

Dolgoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo sredstva obveznega rezervnega sklada ter prostovoljnega sklada, ki jih na posebnem računu zbira upravnik poslovnih prostorov in znašajo konec leta 2019 29.507 EUR.

4.1.2 Opredmetena osnovna sredstva

v EUR

	Ne-premičnine	Oprema investicijski sistem	Oprema pisarniških prostorov	Ostala oprema	Skupaj
Nabavna vrednost					
01. 01. 2019	1.639.905	552.957	190.219	173.136	2.556.217
Nabave	0	124.719	10.147	9.298	144.164
Odtujitve	0	5.368	8.065	6.015	19.448
31. 12. 2019	1.639.905	672.308	192.301	176.419	2.680.933
Odpisana vrednost					
01. 01. 2019	390.122	380.249	115.326	89.996	975.693
Amortizacija	62.330	64.374	20.875	16.856	164.435
Odtujitve	0	4.929	8.065	5.803	18.797
31. 12. 2019	452.452	439.694	128.136	101.049	1.121.331
Sedanja vrednost					
01. 01. 2019	1.249.783	172.708	74.893	83.140	1.580.524
31. 12. 2019	1.187.453	232.614	64.165	75.370	1.559.602

Tabela 35: Preglednica opredmetenih osnovnih sredstev

Investicije v informacijski sistem zajemajo nakup nove strojne opreme: strežniki, mrežna stikala, nekaj novih monitorjev ter namiznih delovnih postaj. Večina opreme pomeni zamenjavo stare že dotrajane opreme.

Vlaganja v poslovne prostore zajemajo opremo pisarniških prostorov – zamenjavo stolov, vlaganja v druga osnovna sredstva pa se nanašajo na telefonijo in dva TV sprejemnika.

Odtujitve se nanašajo na odpise dotrajane opreme, ki je bila zamenjana.

Amortizacija opreme je bila obračunana po naslednjih stopnjah:

- Računalniška oprema 20,00 do 33,33 %;
- Pisarniško pohištvo 11,00 do 12,00 %;
- Ostala oprema 10,00 do 50,00 %.

4.1.3 Dolgoročne finančne naložbe

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolgoročne finančne naložbe v deleže	1.919.568	1.919.568
Druge dolgoročne finančne naložbe	27.000.000	5.000.000
Skupaj	28.919.568	6.919.568

Tabela 36: Izkaz gibanja kapitala za leto 2019

Družba Borzen ima v lasti 50 odstotkov lastniškega deleža v družbi BSP d.o.o. Na podlagi cenitve, ki je bila izvedena v aprilu 2011, je bila vrednost 50 odstotkov lastniškega kapitala na dan 31. december 2010 ocenjena na 419.568 EUR. V juniju 2018 se je naložba povečala za 1,5 mio EUR, kolikor je znašal delež Borzena za dokapitalizacijo družbe BSP.

Družba BSP d.o.o. je v zadnjih letih poslovala z dobičkom. Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na dolgoročno vlaganje prostih denarnih sredstev centra za podpore z namenom ustvarjanja donosa. 20 mio eurov je naloženih kot dolgoročni depozit pri banki BKS Bank, 7 mio eurov pa pri Agenciji za pospeševanje likvidnosti d.o.o.

4.1.4 Odložene terjatve za davek

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odložene terjatve za davek		
- iz naslova slabitve finančne naložbe	109.682	109.682
- iz naslova rezervacij	18.202	17.892
Skupaj	127.884	127.574

Tabela 37: Preglednica odloženih terjatev za davek

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na odloženi davek od slabitve finančne naložbe v podjetje BSP d.o.o. v letu 2010. Sama slabitev navedene finančne naložbe ni davčno priznan odhodek v letu slabitve, vendar bi postala davčno priznan odhodek v primeru dejanske odtujitve

naložbe, zato je družba v svojih poslovnih knjigah izkazala ustrezno terjatev za odloženi davek. Poleg tega družba izkazuje tudi terjatev za odloženi davek od rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, ki so se v letu 2019 nekoliko povečale zaradi povečanja rezervacij iz tega naslova.

4.1.5 Kratkoročne finančne naložbe

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročne finančne naložbe	105.000.000	90.000.000
Skupaj	105.000.000	90.000.000

Tabela 38: Preglednica kratkoročnih finančnih naložb

Finančna naložba predstavlja vezane depozite pri banki Sberbank d.d., Ljubljana, pri Addiko Bank d.d., pri Gorenjski banki d.d., pri Banki Sparkasse d.d. ter pri banki Zagrebačka banka d.d., ki so bili vezani do dvanajst mesecev. Vsi depoziti predstavljajo sredstva centra za podpore, to so prosta sredstva oziroma presežek sredstev centra za podpore.

4.1.6 Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročne terjatve do kupcev	23.179.920	21.686.133
a) Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	22.487.727	21.143.211
- od tega terjatve do povezanih oseb	27.466	10.309
b) Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	692.193	542.922
Kratkoročni dani predujmi in varščine	0	888
Kratkoročne terjatve za obresti	34.626	42.153
Druge kratkoročne terjatve	2.125.379	2.586.076
Skupaj	25.339.925	24.315.250

Tabela 39: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev

Delež kratkoročnih terjatev do kupcev, ki na dan 31. december 2019 znašajo 23.179.920 EUR, sestavljajo:

- 90 odstotkov je terjatev centra za podpore,
- 8 odstotkov je terjatev iz naslova bilančnega obračuna ter
- 2 odstotka je rednih terjatev, ki zajemajo v največji meri storitve evidentiranja pogodb o članstvu ter zaprtih pogodb.

Kratkoročne terjatve do kupcev po zapadlosti:

- 22.926.381 EUR terjatev do kupcev je nezapadlih (98,9 %),
- 232.586 EUR jih je že zapadlih (1,0 %), od tega jih ima zamudo do 30 dni 214.283 EUR, zamudo do 60 dni 16.303 EUR ter zamudo do 90 dni 2.000 EUR,
- 20.953 EUR terjatev pa imamo v izvršbi (0,1 %).

Druge kratkoročne terjatve se nanašajo na vstopni DDV od računov, ki so bili prejeti v januarju 2020, nanašajo pa se večinoma na mesec december 2019.

4.1.7 Denarna sredstva

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dobroimetje pri bankah	4.035.528	1.748.558
Denarna sredstva na poslovnem računu	717.135	150.069
Denarna sredstva na posebnih računih – center za podpore	1.801.737	62.947
Denarna sredstva na posebnih računih – bilančna shema	1.516.656	1.535.542
Depoziti na odpoklic – skupaj	62.185.428	47.275.335
Depozit na odpoklic	1.399.001	1.500.000
Depozit na odpoklic – center za podpore	60.786.427	45.775.335
Depozit na odpoklic – bilančna shema	0	0
Skupaj	66.220.956	49.023.893

Tabela 40: Preglednica denarnih sredstev

Pri denarnih sredstvih so poleg rednih sredstev posebej izkazana sredstva centra za podpore ter sredstva bilančnega obračuna, ki se vodijo na posebnih računih. Ravno tako se vodijo ločeno tudi depoziti na odpoklic pri UniCredit banki Slovenija d.d., BKS Bank, Sberbank banki d.d., Addiko Bank d.d. in banki Sparkasse d.d.

4.1.8 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	50.749	33.695
Skupaj	50.749	33.695

Tabela 41: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani stroški, ki so nam bili v letu 2019 zaračunani, nanašajo pa se na poslovno leto 2020 in bodo bremenili stroške tega leta.

4.1.9 Kapital

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Vpoklicani kapital	1.963.279	1.963.279
Osnovni kapital – kapitalska vloga	1.963.279	1.963.279
Kapitalske rezerve – splošni prevrednotovalni popravek kapitala	395	395
Rezerve iz dobička	2.537.778	2.172.078
Zakonske rezerve	196.328	196.328
Druge rezerve iz dobička	2.341.450	1.975.750
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	-11.770	-9.643
Preneseni dobiček prejšnjih let	0	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.332.643	1.365.701
Skupaj	5.822.325	5.491.810

Tabela 42: Preglednica kapitala

Celotni kapital družbe konec leta 2019 znaša 5,82 mio EUR. Dobiček preteklega leta se je delno izplačal družbeniku (1 mio EUR), za razliko pa so bile povečane druge rezerve iz dobička.

4.1.10 Rezervacije

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Rezervacije za jubilejne nagrade	50.478	62.588
Rezervacije za odpravnine	141.120	125.751
Skupaj	191.598	188.339

Tabela 43: Preglednica rezervacij

Družba je na podlagi aktuarskega izračuna oblikovala rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in za jubilejne nagrade. Poraba rezervacij je v letu 2019

znašala 3.251 EUR (izplačilo jubilejnih nagrad), po ponovnem oblikovanju konec leta 2019 pa znašajo rezervacije skupaj 191.598 EUR.

v EUR

	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 31.12.2018	125.751	62.588	188.339
Stroški obresti	1.383	670	2.053
Stroški preteklega službovanja	0	0	0
Stroški tekočega službovanja	10.261	3.514	13.775
Izplačila zaslužkov	0	-3.251	-3.251
Aktuarski dobički / izgube (IPI)	/	-13.043	-13.043
Aktuarski dobički / izgube preko IFP	3.725	/	3.725
Stanje 31.12.2019	141.120	50.478	191.598

Tabela 44: Preglednica gibanja rezervacij

v EUR

Parametri	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade
Znižanje disk.obr.mere za 0,5 %	12.878	2.914
Povečanje disk.obr.mere za 0,5 %	-11.544	-2.687
Povečanje rasti plač za 0,5 % letno	13.138	0
Zmanjšanje rasti plač za 0,5 % letno	-11.903	0

Tabela 45: Preglednica analize občutljivosti

4.1.11 Dolgoročne obveznosti

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolgoročne obveznosti do dobaviteljev	21.905	0
Skupaj	21.905	0

Tabela 46: Preglednica dolgoročnih obveznosti

Dolgoročne obveznosti so del obveznosti do dobaviteljev, katerih zapadlost je daljša od leta dni.

4.1.12 Kratkoročne obveznosti

v EUR

	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	15.293.223	25.313.815
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – redni dobavitelji	582.817	219.580
- od tega obveznosti do povezanih oseb	16.104	21.228
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – center za podpore	12.966.294	22.573.192
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – bilančna shema	1.744.112	2.521.043
Kratkoročne obveznosti iz naslova centra za podpore	202.436.610	137.637.785
Obveznosti za depozite iz naslova centra za podpore	750.000	0
Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme	1.657.358	1.972.611
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	15.050	0
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	224.872	184.753
Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	92.320	89.862
Obveznosti za prispevke iz in na bruto plače in nadomestila	64.615	50.499
Obveznosti za davke iz bruto plač in nadomestil	20.589	19.784
Obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	47.348	24.608
Obveznosti do državnih in drugih institucij	1.284.783	1.535.853
Obveznosti za obračunani DDV	1.282.727	1.420.125
Obveznosti za davek iz dobička	371	114.788
Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.685	940
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	21.988	14.174
Skupaj	221.683.884	166.658.991

Tabela 47: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

Stanje obveznosti do dobaviteljev na dan 31. december 2019 sestavljajo odprte obveznosti do rednih dobaviteljev, odprte obveznosti do upravičencev centra za podpore ter odprte obveznosti do dobaviteljev iz naslova bilančnega obračuna. Pri upravičencih centra za podpore se znesek nanaša na del novembrskih in na decembrske račune, ki zapadejo v plačilo v začetku januarja in februarja 2020. Manjša vrednost obveznosti do dobaviteljev centra za podpore izhaja iz poplačila obveznosti v zadnjih dneh decembra, zaradi viška sredstev in

izogibu plačila nadomestil za preseganje vrednosti na računih, ki bi jih morali plačati bankam. Obveznosti do dobaviteljev družba sicer poravnava v dogovorjenih pogodbenih rokih.

Kratkoročne obveznosti iz naslova centra za podpore predstavljajo presežek zbranih sredstev iz naslova OVE in SPTE, ki se je tekom leta 2019 zopet povečal. Ta presežek je na drugi strani viden tudi pri denarnih sredstvih in pri kratkoročnih finančnih naložbah ter dolgoročnih finančnih naložbah.

Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme predstavljajo presežek sredstev iz tega naslova.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih predstavljajo odprte postavke do zaposlenih iz naslova decembrskih plač in božičnice ter neizplačane nagrade direktorja.

4.1.13 Izvenbilančna evidenca

Družba prikazuje stanje zunajbilančnih sredstev v višini 4,87 mio EUR. Od tega predstavljajo 1,76 mio EUR denarna sredstva članov bilančne sheme na depozitnih podračunih, ki so odprti na ime članov bilančne sheme. Sredstva predstavljajo zavarovanje za izpolnitev finančnih obveznosti iz naslova bilančnega obračuna. Finančna kritja mora predložiti odgovorni bilančne skupine ob podpisu bilančne pogodbe z operaterjem trga v skladu z veljavnimi Pravili za delovanje trga z elektriko. Sredstva so prikazana zunajbilančno, ker nimajo neposrednega vpliva na velikost in sestavo sredstev in obveznosti do virov sredstev, saj predstavljajo le garancijo za izpolnitev obveznosti članov bilančne sheme.

Poleg denarnih depozitov lahko člani bilančne sheme predložijo finančna kritja tudi v obliki bančne garancije na prvi poziv. Vrednost prejetih bančnih garancij članov bilančne sheme je na dan 31. december 2019 znašala 3,11 mio EUR.

Borzen ima tudi pogojno obveznost na podlagi poroštvene izjave v višini 1,75 mio EUR. Borzen je solidarni porok (drugi porok je ELES) družbi BSP po Pogodbi o okvirnem kreditu v višini 3,50 mio EUR do višine 50 % obveznosti po tej pogodbi.

4.2 POJASNILA POSTAVK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

4.2.1 Poslovni prihodki

v EUR

	Leto 2019	Delež v %	Poslovni načrt 2019	Delež v %	Leto 2018	Delež v %
Prihodki od delovanja OT	1.731.478	41,1	1.765.000	43,7	1.756.289	40,4
Prihodki od evidentiranih zaprtih pogodb	1.140.980	27,1	984.600	24,4	1.278.648	29,4
Prihodki od centra za podpore	591.000	14,0	591.000	14,6	591.000	13,6
Prihodki od BSP	118.262	2,8	101.400	2,5	109.130	2,5
Prihodki od informiranja in ozaveščanja	330.235	7,8	320.000	7,9	289.860	6,7
Prihodki RRM – REMIT	154.866	3,7	140.000	3,5	152.391	3,5
Drugi prihodki	132.872	3,2	135.000	3,3	167.115	3,9
Skupaj prihodki od prodaje	4.199.693	99,7	4.037.000	100,0	4.344.433	100,0
Drugi poslovni prihodki	13.912	0,3	0	0,0	123	0,0
Skupaj	4.213.605	100,0	4.037.000	100,0	4.344.556	100,0

Tabela 48: Preglednica poslovnih prihodkov

Največji delež prihodkov se nanaša na prihodke od delovanja OT. Višina tega prihodka je bila v mesecu juniju 2015 določena v Uredbi o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, ki ureja način financiranja gospodarske javne službe in dodatek k omrežnini nadomestila s prispevkom za delovanje koncesionarja (operaterja trga) v višini 0,00013 EUR/kWh.

Drugi največji delež predstavljajo prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb. Višina plačila članov bilančne sheme za evidentiranje zaprtih pogodb je določena v višini 0,00005 EUR/kWh za vsako evidentiranje zaprte pogodbe, v kateri član bilančne skupine

nastopa kot prodajalec.

Dejavnost centra za podpore se financira iz deleža prispevkov za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soprodukcije z visokim izkoristkom.

Pri drugih prihodkih so evidentirani tudi prihodki iz naslova svetovanja pri postavitvi trga z električno energijo v Gruziji, Moldaviji in Severni Makedoniji v skupni višini 116 tisoč EUR.

Od prihodkov od prodaje je bilo 3.814.626 EUR zaračunano domačim kupcem, 385.067 EUR pa kupcem v tujini.

4.2.2 Poslovni odhodki

v EUR

	Leto 2019	Delež v %	Poslovni načrt 2019	Delež v %	Leto 2018	Delež v %
Stroški materiala	55.139	1,9	53.000	1,8	50.394	1,8
Stroški storitev	943.380	32,7	890.300	30,9	860.641	30,6
Stroški dela	1.591.949	55,2	1.619.000	56,1	1.580.605	56,2
Amortizacija	279.124	9,7	306.300	10,6	302.361	10,8
Prevrednotovalni posl. odhodki pri obratnih sredstvih	0	0,0	0	0,0	146	0,0
Drugi poslovni odhodki	15.299	0,5	17.000	0,6	16.512	0,6
Skupaj	2.884.891	100,0	2.885.600	100,0	2.810.659	100,0

Tabela 49: Preglednica poslovnih odhodkov

4.2.3 Stroški materiala in storitev

v EUR

Vrsta stroška	Leto 2019	Delež v %	PN 2019	Delež v %	Leto 2018	Delež v %
Stroški energije	20.810	37,7	20.000	37,7	19.538	38,8
Pisarniški material	7.010	12,7	7.000	13,2	5.521	11,0
Strokovna literatura	18.964	34,4	18.000	34,0	18.628	37,0
Drugi stroški materiala	8.355	15,2	8.000	15,1	6.707	13,3
Skupaj stroški materiala	55.139	100	53.000	100	50.394	100
Bančne storitve	8.882	0,9	11.000	1,2	10.292	1,2
Članarine (pristopnine in članarine)	34.320	3,6	33.000	3,7	33.390	3,9
Druge storitve	48.213	5,1	24.000	2,7	72.260	8,4
Izobraževanje	33.041	3,5	31.000	3,5	36.571	4,2
Najemnine	74.133	7,9	66.400	7,5	49.635	5,8
Stroški poslovnih prostorov	42.191	4,5	40.000	4,5	39.621	4,6
Odnosi z javnostmi	175.834	18,6	187.500	21,1	149.013	17,3
PTT storitve	31.167	3,3	32.000	3,6	30.458	3,5
Strošek SLA	88.000	9,3	86.400	9,7	87.823	10,2
Stroški zavarovanj	16.686	1,8	18.000	2,0	15.854	1,8
Stroški službenih potovanj	35.237	3,7	35.000	3,9	41.789	4,9
Stroški nadzornega sveta	13.679	1,4	11.000	1,2	9.876	1,1
Svetovalne storitve in strokovne študije	235.290	24,9	200.000	22,5	180.683	21,0
Tekoče vzdrževanje osnovnih sredstev	106.707	11,3	115.000	12,9	103.376	12,0
Skupaj stroški storitev	943.380	100,0	890.300	100,0	860.641	100,0

Tabela 50: Preglednica stroškov materiala in storitev

Stroški materiala in storitev v skupnem znesku so glede na predhodno leto višji, ravno tako so višji tudi glede na planske postavke. Vključujejo tudi stroške iz naslova izvajanja aktivnosti na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije, ki jih družba dobi povrnjene s strani Eko sklada. Med stroški svetovalnih storitev so izkazani tudi stroški revizije letnih računovodskih izkazov, ki na leto znašajo 5.700 EUR.

4.2.4 Stroški dela

Skupni stroški dela so v letu 2019 znašali 1.591.949 EUR. Družba je imela konec leta 2019 31 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je bilo 28,15. Stroški dela so obračunani v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih ter določili Kolektivne pogodbe elektrogospodarstva, ki se v družbi uporablja od 1. 5. 2018.

4.2.5 Odpisi vrednosti

Amortizacija je v letu 2019 znašala 279.124 EUR. Družba uporablja enakomerni časovni obračun amortiziranja.

4.2.6 Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki so znašali 15.299 EUR, nanašajo pa se na prispevek za stavbno zemljišče, prispevek, ki ga plačujemo Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije zaradi neizpolnjevanja kvote invalidov ter na sodne takse.

4.2.7 Finančni prihodki

v EUR

	Leto 2019	Delež v %	Poslovni načrt 2019	Delež v %	Leto 2018	Delež v %
Finančni prihodki iz obresti	312.236	100,0	400.000	100,0	149.442	99,4
Drugi finančni prihodki s prevrednotovalnimi prihodki	100	0,0	0	0,0	850	0,6
Skupaj	312.336	100,0	400.000	100,0	150.292	100,0

Tabela 51: Preglednica finančnih prihodkov

Prihodki od obresti se nanašajo na obresti od danih depozitov bankam, obresti od dolgoročnih finančnih naložb in obresti na vpogled od denarnih sredstev na računih. Obresti so višje od zneska preteklega

leta, predvsem zaradi večjega presežka centra za podpore in s tem višjih prostih denarnih sredstev, vendar so nižje od planiranih, zaradi nizkih obrestnih mer.

4.2.8 Finančni odhodki

v EUR

	Leto 2019	Delež v %	Poslovni načrt 2019	Delež v %	Leto 2018	Delež v %
Finančni odhodki za obresti	10.610	99,6	5.000	100,0	868	76,2
Drugi finančni odhodki s prevrednotovalnimi odhodki	39	0,4	0	0,0	271	23,8
Skupaj	10.649	100,0	5.000	100,0	1.139	100,0

Tabela 52: Preglednica finančnih odhodkov

Finančni odhodki za obresti v višini 10.649 EUR se nanašajo na bančna nadomestila, ki jih banke zaračunavajo za preseganje sredstev na računih, na obresti iz naslova rezervacij (na podlagi aktuarskega izračuna) ter na zamudne obresti, ostali finančni odhodki pa se nanašajo na negativne tečajne razlike.

4.2.9 Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki so v letu 2019 znašali 784 EUR.

Drugi odhodki pa se nanašajo na donacije, za katere smo v letu 2019 namenili 7.600 EUR. Sredstva donacij smo namenili različnim kulturnim, humanitarnim in športnim društvom.

4.3 DRUGA RAZKRITJA

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor dr. Karol Peter Peršolja vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo od 1. januarja 2010 dalje.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost).

v EUR

	Bruto prejemki direktorja
Plača za leto 2019	115.754
Nagrada za poslovno uspešnost za leto 2016 (II. del) in 2018 (I. del)	22.196
Odloženo izplačilo – nagrada za poslovno uspešnost (II. del) za leti 2017 in 2018	23.354
Regres	1.827
Bonitete	7.873

Tabela 53: Prejemki direktorja v letu 2019

Nadzorni svet sestavljajo trije člani, ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije. V aprilu 2019 je vsem članom nadzornega sveta potekel mandat, imenovani so bili novi trije člani. Člani nadzornega sveta

so bili v letu 2019 upravičeni do osnovnega plačila za opravljanje funkcije in izplačila sejin na podlagi veljavnega sklepa družbenika, kot sledi:

v EUR

	Bruto prejemki nadzornega sveta
mag. Gorazd Ažman	1.157
Janez Černe	874
dr. Alenka Kolar	3.793
Mojca Kert	3.324
Jure Jemec	2.759

Tabela 54: Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2019

Družba nima terjatev do direktorja in do članov nadzornega sveta, ravno tako tudi ni izplačala ter odobrila nobenih predujmov, posojil in poroštev za obveznosti tem osebam.

4.4 DODATNA RAZKRITJA NA PODLAGI SRS 35

Področje delovanja posameznih dejavnosti, ki jih opravlja družba Borzen, d.o.o., urejajo Slovenski računovodski standardi (SRS 35).

Skladno z Energetskim zakonom, Uredbo o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in drugimi veljavnimi predpisi, družba Borzen opravlja gospodarsko javno službo dejavnost operaterja trga z elektriko, ki vključuje tudi izvajanje dejavnosti centra za podpore. Poleg tega pa opravlja še tržno dejavnost (opravljanje storitev za podjetje BSP d.o.o., izvajanje svetovalnih storitev in izvajanje storitev poročanja RRM – REMIT) ter aktivnosti, povezane z informiranjem in ozaveščanjem o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije (URE in OVE).

Energetski zakon opredeljuje dejavnost operaterja trga z elektriko in dejavnost centra za podpore kot eno gospodarsko javno službo, vendar pa istočasno opredeljuje, da je potrebno za dejavnost centra za podpore voditi ločene računovodske evidence. Za potrebe ločenega vodenja evidenc se operater trga in center za podpore obravnavata ločeno, kot dve poslovno izidni mesti, pri čemer so sredstva, ki jih koristita obe ožje pojmovani dejavnosti, razmejene po vnaprej določenih ključih.

Osnovno izhodišče pri prikazovanju uspešnosti poslovanja posameznih dejavnosti je, da se v čim večji meri zajema tako sredstva in obveznosti kot prihodke in odhodke neposredno po dejavnostih. Pri postavkah, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, se uporabljajo ključni, ki temeljijo na predvidevanjih glede njihove razporeditve na posamezne dejavnosti. Ključni za delitev skupnih prihodkov in odhodkov so določeni v Pravilniku o ločenem evidentiranju prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev po posameznih dejavnostih družbe Borzen, d.o.o.

Družba ima za posamezne dejavnosti določena stroškovna mesta, na katera razporeja prihodke in pripisuje neposredne in posredne stroške. Stroškovna mesta pripadajo neposredno posameznim dejavnostim ali pa so splošna in s svojimi stroški posredno bremenijo posamezne dejavnosti. Družba je oblikovala ključne za delitev posrednih stroškov, ki jih letno preverja ter korigira glede na nova dejstva.

Tabela splošnih ključev, ki so bili določeni in sprejeti za leto 2019, je predstavljena v nadaljevanju.

DEJAVNOST			
	Operater trga	Center za podpore	Tržna dejavnost
Ključ – splošni stroški	55 %	40 %	5 %
Ključ – stroški plač	52 %	40 %	8 %
Ključ – osnovna sredstva	64 %	30 %	6 %

Tabela 55: Preglednica splošnih ključev za leto 2019

Ključ – splošni stroški upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri s porabo delovnega časa v urah, potrebnih za posamezno dejavnost.

Ključ – strošek plač upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri v urah, izraženih vrednostno s stroški dela, ki bremenijo posamezno delovno mesto.

Ključ – osnovna sredstva upošteva razdelitev bilančnih postavk informacijskega sistema na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost informacijskega sistema.

Družba Borzen pripravlja izkaz poslovnega izida ločeno za dejavnost operaterja trga, centra za podpore, informiranja in ozaveščanja ter tržno dejavnost.

Družba kot celota izkazuje v letu 2019 čisti dobiček v vrednosti 1,33 mio EUR. Dejavnost gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko izkazuje dobiček v vrednosti 1,21 mio EUR, dejavnost gospodarske javne službe centra za podpore izkazuje dobiček v vrednosti 15 tisoč EUR in tržna dejavnost 112 tisoč EUR dobička. Dejavnost informiranja in ozaveščanja se vodi po principu povračila stroškov s strani Eko sklada.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO DEJAVNOSTIH ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2019 DO 31. 12. 2019

v EUR

		BORZEN skupaj	Organizi- ranje trga	Center za podpore	Informi- ranje in ozaveščanje	Tržna dejavnost
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.199.693	2.886.987	592.971	330.235	389.500
a.	Prihodki od delovanja OT	1.731.478	1.731.478	0	0	0
b.	Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb	1.140.980	1.140.980	0	0	0
c.	Prihodki od Centra za podpore	591.000	0	591.000	0	0
č.	Prihodki od BSP	118.262	0	0	0	118.262
d.	Prihodki od informiranja in ozaveščanja	330.235	0	0	330.235	0
e.	Prihodki RRM – REMIT	154.866	0	0	0	154.866
f.	Drugi prihodki	132.872	14.529	1.971	0	116.372
2.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	13.912	7.824	5.416	0	672
	POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.213.605	2.894.811	598.387	330.235	390.172
3.	STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	998.519	438.236	224.909	207.340	128.034
a.	Stroški materiala	55.139	33.807	17.617	1.634	2.081
b.	Stroški storitev	943.380	404.429	207.292	205.706	125.953
4.	STROŠKI DELA	1.591.949	814.961	572.485	114.269	90.234
a.	Stroški plač	1.153.757	592.499	419.417	76.671	65.170
b.	Stroški pokojninskih zavarovanj	155.641	79.349	45.736	21.752	8.804
c.	Stroški drugih socialnih zavarovanj	89.402	45.927	22.577	15.846	5.052
č.	Drugi stroški dela	193.149	97.186	84.755	0	11.208
5.	ODPISI VREDNOSTI	279.124	158.544	77.406	8.626	34.548
a.	Amortizacija	279.124	158.544	77.406	8.626	34.548
b.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0	0	0	0
6.	DRUGI POSLOVNI ODHODKI	15.299	8.359	6.180	0	760
	POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	2.884.891	1.420.100	880.980	330.235	253.576

v EUR

		BORZEN skupaj	Organizi- ranje trga	Center za podpore	Informi- ranje in ozaveščanje	Tržna dejavnost
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	1.328.714	1.474.711	-282.593	0	136.596
7.	FINANČNI PRIHODKI	312.336	54	312.279	0	3
8.	FINANČNI ODHODKI	10.649	1.217	9.322	0	110
	ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	1.630.401	1.473.548	20.364	0	136.489
9.	DRUGI PRIHODKI	784	2	782	0	0
10.	DRUGI ODHODKI	7.600	4.180	3.040	0	380
	SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.526.725	2.894.867	911.448	330.235	390.175
	SKUPAJ VSI ODHODKI	2.903.140	1.425.497	893.342	330.235	254.066
	CELOTNI DOBIČEK	1.623.585	1.469.370	18.106	0	136.109
11.	DAVEK IZ DOBIČKA	289.654	262.141	3.230	0	24.283
12.	ODLOŽENI DAVEK	-86	-78	-1	0	-7
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.334.017	1.207.307	14.877	0	111.833

Tabela 56: Poslovni izid po dejavnostih za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

BILANCA STANJA NA DA 31. 12. 2019 S PRIKAZOM SREDSTEV V UPRAVLJANJU

v EUR

OPIS	Borzen skupaj	Borzen brez GJS	CP	BIL. SHEMA
SREDSTVA	227.719.712	6.903.712	217.358.426	3.457.574
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	31.108.082	4.108.082	27.000.000	0
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	501.028	501.028	0	0
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.559.602	1.559.602	0	0
1. Poslovni prostor	1.187.453	1.187.453	0	0
2. Oprema	372.149	372.149	0	0
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	28.919.568	1.919.568	27.000.000	0
1. Deleži v pridruženih družbah	1.919.568	1.919.568	0	0
2. Druge dolgoročne finančne naložbe	27.000.000	0	27.000.000	0
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	127.884	127.884	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	196.560.881	2.744.881	190.358.426	3.457.574
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	105.000.000	0	105.000.000	0
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	25.339.925	628.739	22.770.268	1.940.918
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	23.179.920	531.601	20.893.419	1.754.900
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.160.005	97.138	1.876.849	186.018
III. DENARNA SREDSTVA	66.220.956	2.116.142	62.588.158	1.516.656
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	50.749	50.749	0	0
Zunajbilančna sredstva	4.873.945	4.873.945	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	227.719.712	6.903.712	217.358.426	3.457.574
A. KAPITAL	5.822.325	5.822.325	0	0
I. VPOKLICANI KAPITAL	1.963.279	1.963.279	0	0
1. Osnovni kapital	1.963.279	1.963.279	0	0

OPIS	Borzen skupaj	Borzen brez GJS	CP	BIL. SHEMA
II. KAPITALSKE REZERVE	395	395	0	0
III. REZERVE IZ DOBIČKA	2.537.778	2.537.778	0	0
1. Zakonske rezerve	196.328	196.328	0	0
2. Druge rezerve iz dobička	2.341.450	2.341.450	0	0
IV. REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI	-11.770	-11.770	0	0
V. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.332.643	1.332.643	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	191.598	191.598	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	21.905	21.905	0	0
1. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	21.905	21.905	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	221.683.884	867.884	217.358.426	3.457.574
1. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	221.683.884	867.884	217.358.426	3.457.574
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	15.293.223	582.816	12.966.295	1.744.112
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	206.390.661	285.068	204.392.131	1.713.462
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0
Zunajbilančne obveznosti	4.873.945	4.873.945	0	0

Tabela 57: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019 z ločeno prikazanimi sredstvi, ki so v upravljanju

V tabeli prikazujemo ločeno postavke, ki se nanašajo na sredstva in na obveznosti do virov teh sredstev, ki jih ima družba Borzen v upravljanju in so namenjena izključno za opravljanje dejavnosti v okviru posamezne gospodarske javne službe (GJS). Ločeno so

prikazana sredstva centra za podpore ter sredstva bilančne sheme (BS). To so na eni strani denarna sredstva, ki so na ločenih posebnih računih, ter terjatve in obveznosti, ki se prav tako vodijo ločeno in se poravnavajo preko posebnih poravnalnih računov.

4.5 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po koncu poslovnega leta niso nastopili nikakršni poslovni dogodki, ki bi vplivali na finančni položaj leta 2019. Dogodki povezani z izbruhom pandemije COVID-19, ki bi lahko vplivali na poslovanje družbe v letu 2020, so podrobneje opisani v poglavju Pomembnejši dogodki v Poslovnem delu Letnega poročila.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. za leto, končano na dan 31. december 2019 in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelana na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2019.

Ljubljana, 10. 4. 2020

Dr. Karol Peter Peršolja,
direktor družbe Borzen

POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI

V nadaljevanju naštevamo pomembnejše energetske predpise, ki urejajo delovanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko:

- Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15),
- Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko (Uradni list RS, št. 39/15),
- Uredba o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16),
- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/2014),
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 46/15 in 76/17),
- Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18, 62/19)),
- Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18, 62/19),
- Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 88/16),
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko (Uradni list RS, št. 97/14 in 28/17),
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 46/18, 47/18 – popr., 86/18, 76/19 in 78/19 – popr.).

KODEKSI IN PRIPOROČILA

Spodaj navajamo kodekse in priporočila družbenika, ki jih Borzen, d.o.o. pri svojem delovanju v celoti spoštuje:

- Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga,
- Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države,
- Kodeks javnih delniških družb.

STIKI Z BORZENOM

Polno ime družbe	Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.
Poslovni naslov	Dunajska cesta 156, SI-1000 Ljubljana

Telefon:	01 620 76 00
Elektronska pošta:	info@borzen.si

Vodstvo	Direktor dr. Karol Peter Peršolja
----------------	--

Energetsko področje	mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja
Elektronska pošta:	borut.rajer@borzen.si

Ekonomsko-splošno področje	mag. Valerija Štiblar, direktorica ekonomsko-splošnega področja
Elektronska pošta:	valerija.stiblar@borzen.si

Odnosi z javnostmi	Eva Činkole Kristan
Elektronska pošta:	eva.cinkole@borzen.si

Center za podpore	
Elektronska pošta:	cp@borzen.si
Elektronska pošta:	cp.frs@borzen.si
Telefon:	01 620 76 55

Operater trga	
Elektronska pošta:	evidentiranje@borzen.si
Elektronska pošta:	bilancni.obracun@borzen.si
Telefon:	01 620 76 35

RRM – REMIT	
Elektronska pošta:	remit@borzen.si
Telefon:	01 620 76 38

SLOVARČEK⁷

- **CP** – center za podpore
- **DMS** - Distribution Management System (sistem upravljanja distribucijskih omrežij)
- **DR** – Demand Response (aktivno vključevanje odjema)
- **DSM** - Demand Side Management (napredno vodenja odziva odjema)
- **DVE** – domači viri primarne energije
- **EECS** – European Energy Certificate System (Evropski sistem energetskih certifikatov)
- **EMS** – Energy Management System (celostno upravljanje z energijo)
- **ENTSO-E** – European Network of Transmission System Operators (Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja)
- **EZ** – Energetski zakon
- **GJS** – gospodarska javna služba
- **INC** – Imbalance Netting Cooperation (izmenjava odstopanj sistemov)
- **MZI** – Ministrstvo za infrastrukturo
- **OT** – operater trga
- **OVE** – obnovljivi viri energije
- **PoI** – Potrdila o izvoru
- **RECS** – Renewable Energy Certificate System (certifikat energije iz obnovljivih virov)
- **RRM** – Registered Reporting Mechanism (funkcija registriranega poročevalca)
- **REMIT** – Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency (Uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga)
- **R&R** – raziskave in razvoj
- **SIDC** - Single Intraday Coupling (enotno znotrajdnevno spajanje trgov)
- **SIPX** – Slovenian Price Index (slovenski borzni indeks)
- **SOPO** – sistemski operater prenosnega omrežja
- **SPTE** – sproizvodnja toplote in električne energije
- **URE** – učinkovita raba energije

⁷ V večini primerov gre za neuradni prevod.

2019

**LETNO
POROČILO**

Borzen

Izdajatelj: Borzen, d.o.o.

Besedila: Borzen, d.o.o.

Idejna zasnova in oblikovanje: Creacion, CR d.o.o.